Tricolorul

Despre ființa sa întreagă
Doar mama știe să vorbească
Cînd legănîndu-ne ne leagă,
Prin grîu, de pîinea românească.

Și după-atîtea vieți curate
Cuprinse-n sufletul fîntînii
Doar tatăl știe să ne-arate
Cît roșu datorăm țărînii.

Nu-i pînză ieftină și moartă,
Nici zugrăvită la-ntîmplare,
Drapelul care-n sine poartă
Albastre rîuri drept hotare.

De-aceea cînd avem în față
Un Tricolor viteaz, din lupte,
Să nu-l gîndim urzit din ață,
Ci din străbune căi abrupte.

Și cît ne știm români sub soare,
Prin adevărul omeniei,
Să afle lumea că ne doare
Și-n somn drapelul României.

N-a fost cusut pe bani grămadă
La nici o curte-mpărătească
Și cîtă lume vrea să-l vadă
Cinstește vița românească.

Nicicînd umbrit de plîns prin vreme
Sub norii poftei de mărire,
El poartă seva unei steme
Spre comunistă devenire.

GEORGE ȚĂRNEA

Patria

Un nume-n stea purtat de-o nesfîrșire
e patria și e miraculosul rîu
visînd în sine ca-ntr-o infinire;
un lan unduitor de grîu.

Mișcarea dinlăuntrul neuitării
mai e, și chiar nesomnul de lumini...
Descoperire, prin înalt, a zării
și consecință-a trandafirului
fără de spini.

Și aripă și aer și cîmpie
și slava tricolorului etern
e prea iubita noastră Românie
care pe toți ne-nvăluie, matern.

E-o ascultare și o mlădiere,
o meditație asupra cinstei de A FI.
Oră de grîu, de muncă și de cîntec
și întîlnire de idei în clar de zi.

DAN MUTAȘCU

Grădinarul

Dacă inima ta bate
Pentru cîmp cu-atîta dor,
Dacă mai presus de toate
Pui pămîntul roditor;

Și-n metropolă, prea bine,
Cu pămîntul faci minuni,
Dacă dragostea e-n tine
Pentru glia din străbuni.

Cu cazmaua și cu sapa
Ai și pregătit un strat
Și cu stropitoarea, apa,
Ca o ploaie l-a udat.

Pui apoi frumos răsaduri,
Roșii, vinete, ardei —
Printre rînduri lași și vaduri,
Să le poți uda, cînd vrei.

Astfel iese la lumină
Într-un loc cît un imaș,
O mîndrețe de grădină,
Flori și roade-n plin oraș.

NICULAE STOIAN

---

*) Din ciclul „Abecedarul cîmpului"

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

MISTERUL acvariului de cristal

2

ROMAN FOILETON DE **Ion Grecea**

Locotenentul Dan Fința și cu Milică stăteau de vreun ceas și ceva pe o bancă în părculețul din fața complexului comercial și așteptau. Ofițerul de miliție își fixase privirile asupra gangului ce despărțea librăria „Dacia" de agenția „Loto-Pronosport", în semiîntunericul căruia mișunau fel de fel de oameni cu treabă și fără treabă. Unii, răzleți, stăteau rezemați de ziduri, alții formau grupuri, în care se discuta aprins despre ultimele rezultate ale meciurilor de fotbal. Uneori aici se mai încropeau și mici afaceri cu bilete de cinema, timbre, stilouri sau ceasuri.

— N-a apărut „omul" nostru, măi Milică? întrebă după un timp locotenentul fără să-și ia privirea de la ieșirea gangului.

— Nu, nu se vede...

— Dar tu îl mai recunoști?

— Cum să nu? Dintr-o mie! Unul așa... v-am spus... nu prea înalt, uscățiv...

— Du-te și mai dă o raită pe trotuarul din fața librăriei. Cum îl vezi, îmi faci un semn. M-ai înțeles?

— Mai încape vorbă? Am zburat!

Zicînd acestea, Milică o și zbughi pe o alee dintre boscheți ce ducea drept în fața librăriei. „Ce-o avea locotenentul cu cel ce mi-a vîndut timbrele? se întrebase el încă de cu trei zile în urmă, cînd ofițerul de miliție îi ceruse clasoarele. Părea un om cinstit, binevoitor și chiar cumsecade. Chiar mi-a lăsat din preț văzînd că nu am bani de ajuns. Ba, mai mult, m-a și așteptat să dau fuga pînă acasă, întrucît nu aveam toată suma la mine. Măi, să fie!" Cît privește întîmplarea cu bătrînul, incidentul se rezolvase de la sine. Omul înțelegînd după spusa milițienilor că trebuie să plătească vreo cîteva timbre care ca valoare întreceau paguba sa, renunțase să mai pretindă vreun ban pentru sifonul spart. Ba era chiar mulțumit că scăpase numai cu atîta. Iar el, Milică, avea promisiuni din partea locotenentului că în curînd va fi și el despăgubit pentru clasorul ferfenițit. De către cine? Să aibă puțină răbdare că va vedea el...

Cum ajunse în fața librăriei, Milică vru să se oprească la una dintre vitrine pentru a admira niște stilouri prinse pe panouri din pluș roșu, cînd un ins ce tocmai ieșea pe ușa magazinului îi atrase de îndată atenția. Înalt, slab, cu părul blond, într-o pereche de blugi albaștri, iar în picioare purtînd pantofi „Adidas". În mînă ducea o sacoșă sport... „El e! își spuse cu înfrigurare băiatul și simți cum pe dată parcă i se taie răsuflarea. Prietenul aceluia care mi-a vîndut timbrele. Erau atunci împreună. Oare a venit să se întîlnească în fața gangului cu el? Să vedem... Dar mai întîi să-l vestesc pe tovarășul locotenent. Poate că-l interesează chestiunea..."

Dan Fința tocmai se ridicase de pe bancă să poată supraveghea zona mai bine, cînd se pomeni cu Milică lîngă el.

— Ei, gata, l-ai dibuit atît de repede? întrebă nerăbdător, văzîndu-l pe Milică foarte precipitat.

— Nu pe el, ci pe prietenul lui. Cel care îl însoțea atunci cînd mi-a vîndut timbrele. De el n-aveți nevoie?

— Cum să nu? Unul ne duce către celălat. Care e?

— Uitați, acela înalt, blond, cu sacoșa sport în mînă. Care stă în fața librăriei și așteaptă...

— Aha, l-am văzut! spuse satisfăcut locotenentul. Cu blugi...

— Exact!

— Să vedem ce face, propuse ofițerul de miliție. Poate că are întîlnire cu „omul" nostru. Și atunci chestiunea e cît se poate de limpede...

Blondul, foarte calm, scoase o țigară, o aprinse, trase cîteva fumuri și trecînd baierele sacoșei pe braț începu să se plimbe încoace și-ncolo prin fața magazinelor. Cînd și cînd intra în gang, se mai învîrtea printre cei ce mișunau sub bolta întunecată și ieșea din nou, privind nerăbdător în josul și-n susul străzii. „În mod sigur ăsta are întîlnire cu cineva, își spuse Dan Fința, fără să-l slăbească o clipă din vedere. Poate chiar cu vînzătorul de timbre... Sau cu un altul de teapa aceluia. O fi și el

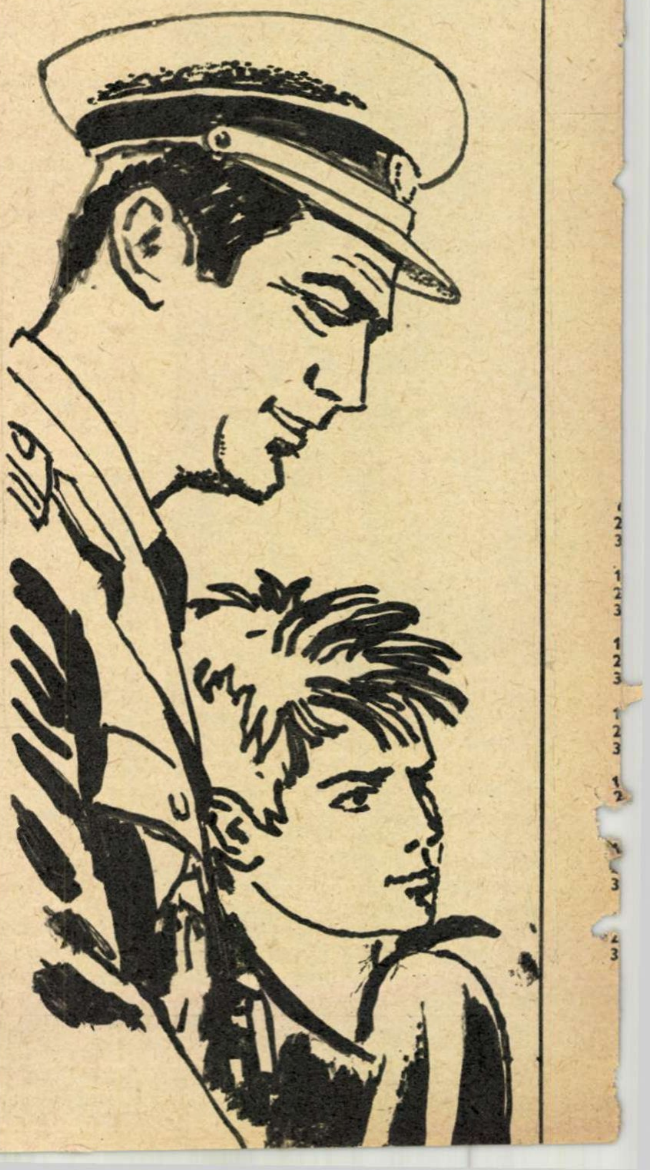

CLUB 14

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

PROFESORUL UNIVERSITAR

Alexandru T. BALABAN

MEMBRU CORESPONDENT AL ACADEMIEI

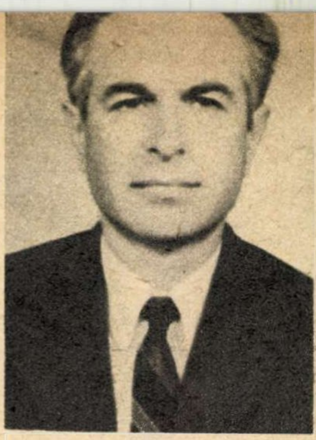

1) **Ce trebuie să ştie un copil despre chimie?**

Chimia are frumuseţea faptului concret. Este şi motivul pentru care, de mulţi ani, m-a făcut„supusul" ei.

Imaginezi o substanţă pornind de la nişte date teoretice şi, după un şir de experienţe, ajungi s-o vezi realizîndu-se. Nu poate fi bucurie mai mare decît să descoperi cu proprii tăi ochi cum din felurite combinaţii se nasc noi cristaluri, culori noi, mirosuri noi. Farmecul deosebit al chimiei este partea ei palpabilă, acel ceva care se înfiripă în faţa privirilor tale uimite, o presupunere care se confirmă sau se infirmă prin fapt concret.

2) **Ce preocupări aveaţi la 14 ani?**

— În primul rînd mă preocupa chimia. Aveam cîteva eprubete şi, cum dispuneam de un ceas liber, făceam experienţe. Erau rudimentare, cum rudimentar era şi laboratorul meu situat într-un colţ al balconului casei. Mama era mereu în stare de alertă, nu cumva să fac cine ştie ce poznă. Tot la 14 ani trimiteam la „Ziarul ştiinţelor şi al călătoriilor" articole despre chimie. Aşa cum se vede, pasiunea a început încă din copilărie. De aceea, poate, mai tîrziu, nu m-am sfiit în faţa chimiei şi mi-am ales-o ca profesiune în deplină cunoştinţă de cauză. Şi, tot la 14 ani, îmi plăcea să-mi pun rucsacul în spinare şi să pornesc la drum. Am străbătut, astfel, de-a lungul anilor, toţi munţii din ţară şi am rămas mereu îndrăgostit de frumuseţea lor.

3) **Ce şanse oferea chimia, atunci cînd aţi început-o, şi ce şanse oferă azi?**

— În jurul anilor 1955, cînd îmi terminasem studiile, chimia îţi oferea şansa de a preda în învăţămînt. Noi n-aveam pe atunci nici marile institute de cercetare, nici combinatele chimice pe care le avem azi. Şansele chimiei, în prezent, la noi, sînt imense. În ţara noastră, chimia, alături de industria constructoare de maşini, are cea mai însemnată pondere în economia naţională. Dacă ne gîndim la aplicabilitatea largă a chimiei moderne, cum ar fi în masele plastice, în ţesături, medicamente, coloranţi, înţelegem cîte posibilităţi îţi oferă ea azi. Dacă la toate acestea adăugăm fantasticele posibilităţi deschise de noile ramuri ale ştiinţelor aflate la graniţele chimiei, cum ar fi biochimia, chimia matematică, cosmochimia, precum şi largile posibilităţi create în ţara noastră acestor cercetări, înţelegem cum arată şansele acestei ştiinţe astăzi în ţara noastră. Dealtfel, chimia este o ştiinţă tînără, are numai 100 de ani, în timp ce fizica, de exemplu, are peste 300 de ani.

4) **Unii copii se tem de chimie, o socotesc o materie foarte grea, alţii dimpotrivă. De ce acest larg evantai de păreri?**

— Cred că unora le pare chimia grea din pricina manualelor, care au, într-adevăr, un grad de dificultate. Urmărind însă explicaţiile profesorului, îngrijindu-te să nu lipseşti de la ore, să nu sari peste lecţii, poţi învinge greutăţile. Există numeroase căi pentru a te apropia de chimie. Laboratoarele de care dispun azi toate şcolile, laboratoarele de la casele pionierilor şi şoimilor patriei, concursurile, olimpiadele, toate sînt menite să alunge teama de greutăţile chimiei. Copiii care au descoperit bucuria unei experienţe de laborator, sînt sigur, nu se vor mai teme niciodată de chimie.

5) **Ce faceţi cînd nu faceţi chimie?**

— Tot chimie! Sîntem o familie de chimişti. Soţia mea, fiul meu student şi pare-se că şi fiica mea din clasa zecea avem aceleaşi preocupări. Şi, adeseori, spre hazul nostru, ne trezim, fără să ne dăm seama, că tot despre chimie discutăm. În clipele de răgaz, însă, îmi place să mă odihnesc practicînd patinajul sau vara drumeţind.

6) Povestiţi-ne un moment neobişnuit, care v-a ajutat în formarea dumneavoastră ca om de ştiinţă.

— Au existat două momente hotărîtoare care au contribuit la formarea mea. Primul se datoreşte unui mare om de ştiinţă român, un deschizător de drumuri în chimie pe plan mondial, Costin Neniţescu, care mi-a fost profesor. El cerea studenţilor să gîndească asupra celor învăţate, stimula spiritul creator, impunea o înaltă exigenţă. Am avut şansa să lucrez alături de el şi să mă formez la şcoala sa. Al doilea moment a avut loc în 1956, cînd un alt învăţat român, profesorul Horia Hulubei mi-a încredinţat o muncă de cercetare la un laborator de compuşi marcaţi izotopic. N-am să uit niciodată blîndeţea, tactul cu care te încuraja, felul cum te îndemna să lucrezi cu îndrăzneală, să înfrîngi greutăţile. Primele mele lucrări independente, primele realizări cu propriile mele forţe datează de atunci.

7) **Ce întîmplare hazlie oferiţi prietenilor clubului nostru?**

— Eram în clasa a IX-a. În acel an s-a recomandat de către minister să se dea la fiecare materie un colocviu final pentru definitivarea situaţiei şcolare. Un coleg al meu, mai slăbuţ la carte şi care lipsise cîteva zile, vine la colocviu cu capul complet bandajat. Doctorii stabiliseră că are mastoidită (inflamarea şi umflarea urechilor), dar îi permiseseră să vină la şcoală pentru colocviu.

Spre surpriza profesorilor, răspunsurile colegului X sînt excelente!

Bineînţeles, misterul n-a putut fi tăinuit multă vreme. S-a aflat că, în realitate, bandajul ascundea o cască telefonică legată cu sîrme de nişte contacte la tălpi (cu poziţii prevăzute atît pentru tablă cît şi pentru bancă). Din fundul clasei, cu un microfon i se transmiteau colegului X răspunsurile de către alţi doi colegi. Doar cu ortografia franceză n-a mers „socoteala de acasă", fiindcă microfonul deforma unele sunete...

Jocurile cele mai interesante, mai captivante, mai plăcute şi mai puţin monotone sînt cele din care avem ceva de învăţat.

ATBalaban

Club test

Invitatul de azi al rubricii noastre — care în ceasurile libere practică cu pasiune turismul — vă întreabă:

„În curînd vine vacanţa. Dacă aş fi de vîrsta voastră, aş vrea să cunosc, de pildă, şi aceste puncte turistice: Peştera, Padina, Scropoasa, Zănoaga, Bolboci. Unde le voi căuta pe hartă? Pe valea cărei ape?"

ROMAN FOILETON

amestecat în problema ce mă interesează? Să vedem..."

Nu trecu mult şi blondul înălţă mîna ca să fie văzut, făcînd semne agitate către staţia de tramvai.

— Hello! strigă într-acolo şi zvîrlind ţigara, trecu în grabă strada. Stafidă! chemă el strecurîndu-se printre maşini. Aici, mă!

Cel ce se numea Stafidă şi rămăsese pe refugiul staţiei privind neştiutor în toate părţile, era un ins pirpiriu, slab, într-o cămaşă cadrilată, sport, al cărui chip cam tuciuriu era în parte ascuns de nişte ochelari mari, negri, cu rame din metal alb.

Locotenentul îl prinse repede pe Milică de mînă şi-l trase, alergînd pînă la marginea părculeţului, cu gîndul să nu piardă din vedere întîlnirea dintre cei doi.

— Ăsta-i tipul? întrebă ofiţerul, arătînd spre refugiul staţiei de tramvai, unde blondul tocmai dădea mîna cu acel ce se numea Stafidă.

— Nu, nu e ăsta!

— Eşti sigur? stărui ofiţerul.

— Foarte sigur. V-am spus, cum îl văd, îl recunosc dintr-o mie!

— Bine...

Blondul deschise sacoşa şi arătă ceva în ea lui Stafidă, după care începu să privească în lungul liniei de tramvai. Era evident că voia să se urce în primul vagon care va veni. Împreună cu pirpiriul? Singur? Îi va da mai întîi ceva din sacoşa aceea? Sau numai îi arătase ce avea înăuntru? Parcă un echipament sportiv sau aşa ceva...

— Trebuie urmărit blondul, spuse Dan Finţa aproape şoptit la urechea lui Milică. Măcar să-i aflăm adresa. Şi prin el ajungem la cel cu timbrele...

— Dacă vreţi adresa, de ce nu-i cereţi buletinul?

— Intră imediat în alertă, spuse locotenentul. Nu trebuie să bănuiască nimic...

Cît mai ferit sosiră şi ei în staţie. În depărtare se vedea venind tramvaiul. Blondul îi dădu sacoşa celui pe care-l chema Stafidă, acela traversă strada, prin mulţime şi se făcu nevăzut.

— Cum soseşte vagonul, ne urcăm! şopti Dan Finţa.

— Şi eu?

— Dar cum? De se întîlnesc cei doi, eu cum îl recunosc pe...

— Am înţeles!

(Va urma)

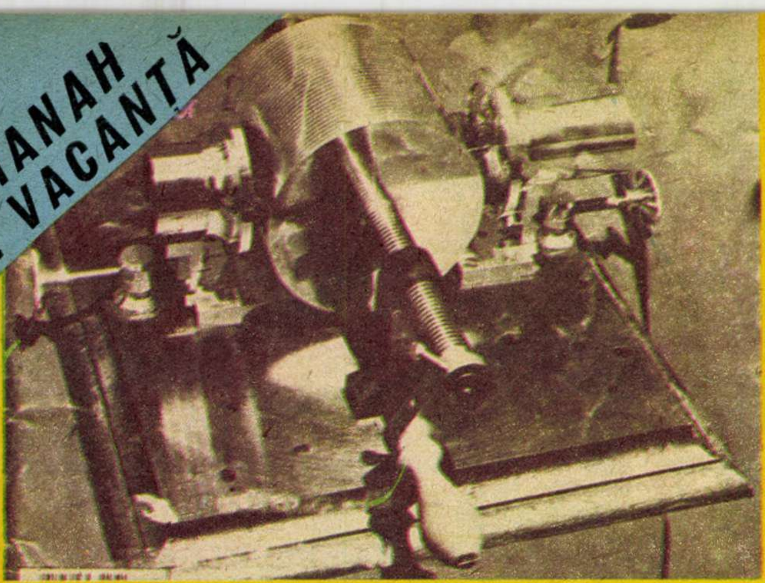

DE LA FONOGRAFUL LUI EDISON LA DISCUL DE AZI

Într-o dimineaţă a lunii decembrie din anul 1877, Thomas Alva Edison lucra în laboratorul său. Avea 37 de ani, o mare capacitate de muncă şi un nume bine cunoscut pentru invenţiile sale. Alături de el lucra unul dintre asistenţii săi, un mecanic. Oprindu-se pentru o clipă să se odihnească, Edison i se adresă gînditor.

— Cred că sînt pe punctul de a termina o maşină care va putea vorbi ca dumneata şi ca mine. Vreau să spun, o maşină în stare să reproducă vorbele oamenilor.

— Imposibil! Nici nu-mi pot imagina.

— Ba eu da, prietene. Am să ţi-o dovedesc foarte curînd. Şi Edison zîmbi cu surîsul lui care parcă te asigura că pentru om nu există nimic imposibil.

...La numai două săptămîni după această întîmplare, Edison convocă personalul tehnic în laboratorul său. Pe o masă trona un aparat nu prea arătos la înfăţişare. Cei prezenţi îl priviră plini de curiozitate. Oare să fie chiar maşina vorbitoare? Din cutia de lemn începu să se reverse o melodie veselă, cunoscută pe atunci de toţi copiii oraşului. Interpretul cîntecului imprimat era însuşi Edison.

În primele clipe, cei de faţă nu-şi puteau crede urechilor. Apoi, unul dintre ei, stăpînindu-şi emoţia, îl rugă pe inventator să le explice procedeul.

— Nu e deloc complicat, spuse Edison. În faţa voastră se află un aparat pentru înregistrarea sunetului. Cilindrul acesta este acoperit cu o folie de cositor. El se roteşte în jurul axei sale în poziţie orizontală. Rotaţia lui este însoţită de o mişcare de translaţie, astfel că pe suprafaţa cilindrului se formează un şanţ în formă de spirală. Şanţul a fost gravat în adîncime cu ajutorul unui ac legat de o membrană care captează vibraţiile sonore din apropierea ei. Vibraţiile membranei se transmit acului, care le transpune în neregularităţile şanţului. După înregistrare, se pune din nou acul să treacă prin spirala săpată de el. De astă dată acul preia neregularităţile şanţului. Ele se transformă în vibraţii care se transmit diafragmei. Aceasta vibrează la rîndul ei, şi noi auzim... ce am înregistrat pe cilindru!

— Extraordinar, strigară entuziasmaţi colaboratorii şi admiratorii marelui inventator.

Aşa s-a născut primul fonograf.

Poate că bunicii voştri v-au povestit cîte ceva despre gramofonul şi patefonul după a cărui muzică au dansat odinioară un vals ori un tangou. Aceste două aparate de redare a sunetului sînt urmaşele fonografului lui Edison.

Gramofonul a apărut în 1902, înzestrat cu un motor cu arc şi o pîlnie. Discul folosit era un mulaj dintr-o compoziţie de lac, calcit şi negru de fum.

Dar patefonul? Acesta seamănă cu o mică valiză pe care se sprijină o pîlnie foarte voluminoasă pentru amplificarea sunetului.

De bună seamă, sînteţi curioşi să aflaţi cum se făcea o înregistrare de sunet în acel timp. De la început trebuie să precizăm că era vorba de o simplă înregistrare mecanică. Interpretul unei melodii venea în faţa unei pîlnii şi cînta. Sunetul trecea printr-un cornet, făcea să vibreze o membrană care la rîndu-i punea în mişcare un ac ce grava sunetul pe un disc de ceară. În linii mari procedeul era cel folosit de Edison. Închipuiţi-vă ce pîlnie uriaşă se cerea în cazul înregistrării unei formaţii muzicale alcătuită din cîteva persoane! Şi mai închipuiţi-vă cum arătau toţi, cu capetele îngrămădite unul lîngă celălalt, abia reuşind să ţină într-o poziţie convenabilă instrumentele muzicale. În asemenea condiţii calitatea sunetului înregistrat era foarte slabă. Diferite zgomote, pocnete deformau sunetul. Totuşi, cîţiva ani mai tîrziu aceste deficienţe au fost parţial înlăturate. Discurile de gramofon şi patefon erau din ebonită. Cum ele s-au folosit pînă în jurul anilor 1940, s-ar putea să le mai găsiţi printre discurile bunicilor.

Anul 1925 a însemnat un moment de răscruce în drumul deschis de fonograful lui Edison. Apare înregistrarea electrică, efectuată cu ajutorul microfonului, al amplificatorului şi dozei electromagnetice — principiu rămas valabil în linii mari pînă în zilele noastre. În locul patefonului apare picupul. Aparatura s-a perfecţionat în asemenea măsură încît astăzi poate înlătura chiar şi cele mai mici zgomote parazite. Discurile purtătoare de sunet sînt din ebonită sau material plastic, numai că încep să fie multiplicate în serii mari cu ajutorul unor utilaje specializate. Producîndu-se în cantităţi uriaşe, discurile se ieftinesc, ajungînd la dispoziţia tuturora.

Ce nu ştim despre disc

Despre disc ştim cu toţii... că-l punem la picup şi de îndată putem petrece cît ne place în tovărăşia unui cîntăreţ favorit... Dar cum se fixează sunetul pe disc astăzi?

Canalul de fixare a sunetului ne apare la microscop sub forma unui şanţ ondulat cu o multitudine de curbe. Acest şanţ poartă numele de fonogramă. În timpul rotirii discului, acul citeşte fonograma, urmărind sinuozităţile şanţului şi prefăcîndu-le în vibraţii mecanice. Acestea se transformă în energie electrică în doza sau capul aparatului. Oscilaţiile curentului reprezintă particularităţile sunetului. Acest semnal, amplificat şi trimis într-un difuzor, va reproduce sunetul iniţial.

Discurile de ebonită aveau dezavantajul mărimii şi greutăţii. Pe faţa unui disc nu se putea înregistra decît 3 minute. Între anii 1935—1940 circulau unele discuri mari, cît roata carului, care puteau înregistra 20 de minute.

Discurile cu diametrul de 30 cm apar după 1945. Ele oferă pe fiecare faţă cîte o înregistrare de 30 de minute de o calitate foarte bună. Perfecţionarea metodelor de înregistrare electrică s-a reflectat şi în calitatea producţiei de discuri. În anii 1947—1949 apar microsioanele. Discuri cu microşanţuri pe suport de masă plastică, uşoare şi ieftine. În sfîrşit, în 1958, îşi face apariţia discul stereo.

Înregistrarea stereofonică imprimă în şanţurile discului, concomitent, sunetul captat de mai multe microfoane, plasate cu grijă în diverse puncte ale studioului de înregistrare, după studierea specificului formaţiei şi al bucăţii aflate în lucru. Nu numai solistul sau soliştii îşi au microfoanele lor, dar sunetele emise de instrumentele de coarde, de cele de percuţie, de alămuri sînt captate separat şi mixate astfel încît să producă un tot armonios, în care să se audă toate instrumentele, fără ca un grup să-l acopere pe altul. Aici intervine arta inginerului de sunet, specialistul care manipulează aparatura din cabina tehnică a studioului de înregistrare. Tehnica stereofoniei a făcut posibilă înregistrarea unor orchestre avînd un număr mare de instrumente, permiţînd redarea cu maximă fineţe a oricărei partituri.

În prezent, discurile stereo le înlocuiesc pe cele mono. Dominante în producţia de discuri a momentului actual sînt discurile cu diametrul de 17 cm şi cu o viteză de 45 de rotaţii pe minut, numite pe scurt SP (single play) şi discurile cu diametrul de 30 cm şi 33 de rotaţii pe minut denumite LP (long play).

De la start la finiş

Unicul producător de discuri din ţara noastră este „Electrecord", întreprindere care oferă anual publicului circa 300 de titluri, fiecare în tiraje de mii şi zeci de mii de exemplare. Discurile româneşti au o mare varietate tematică: muzică populară, uşoară, clasică, teatru, precum şi înregistrări destinate anume copiilor.

O vizită la „Electrecord" ne va ajuta să înţelegem drumul de la materia primă la produsul finit, care, îmbrăcat în haină sărbătorească, ne îmbie din rafturile magazinelor.

Facem un prim popas la redacţie, de unde se dă startul în producţia de discuri. Aici muzicologi, redactori de specialităţi diferite aleg, propun şi pregătesc lucrările care se vor înregistra. De multă atenţie se bucură calitatea artistică a lucrărilor alese, dată fiind larga răspîndire a discului.

— „Electrecord" este, pe lîngă un mare producător de discuri, şi o imensă discotecă, ne spune şeful redacţiei, Daniela Caraman-Fotea. Aici specialistul poate găsi tot ce s-a produs de noi, de la începuturile producţiei discografice şi pînă azi. În ce priveşte varietatea producţiei noastre, cataloagele anuale oferă o imagine elocventă.

— Ce discuri socotiţi că reprezintă momente semnificative pentru activitatea dumneavoastră?

— Un eveniment este apariţia ciclului de discuri stereo cuprinzînd opera integrală a marelui nostru George Enescu. A pune la dispoziţia publicului nostru tot ce a creat acest artist, unul dintre cei mai străluciţi muzicieni ai veacului, este un act de cultură, un act de adîncă însemnătate patriotică. Prin această integrală, simfoniile, sonatele, opera „Oedip", rapsodiile vor ajunge, în cele mai bune interpretări, pînă în cele mai îndepărtate colţuri de ţară şi de lume.

— Această minunată restituire poartă data 1981. Ce ne oferiţi în 1982?

— Foarte multe noutăţi. Dintre ele mă voi opri la cele destinate copiilor. Mai întîi o înregistrare a operei „Motanul încălţat" de Cornel Trăilescu. Dintre numeroasele piese corale care vor apărea semnalez „Cîntă cucule frumos", de Ion Vidu, „Omagiu şcolii", de Laurenţiu Profeta, „Cîntec de excursie", de Ilarion Cocişiu. În ciclul de poveşti, vor apărea pe disc, în interpretarea unor mari actori, basmele marelui nostru povestitor Petre Ispirescu şi isprăvile lui Păcală. Bineînţeles, vor mai fi editate multe discuri cu muzică populară şi uşoară. Vom oferi, prin mijlocirea discului, întîlniri cu formaţiile „Domino", „Grup 5T", „Savoy" şi multe altele.

Atenţie, înregistrăm!

— Ne aflăm în studioul de înregistrare, ne spune ghidul nostru Andrei Papudof, specialist electroacustician. Aici putem urmări cum se fac înregistrările pe disc.

Încăperea largă are o izolare specială, pentru ca nici un zgomot exterior să nu tulbure înregistrarea.

— Studioul nostru este dotat cu cîteva tipuri de microfoane de cea mai înaltă sensibilitate. De calitatea lor depinde, în primul rînd, calitatea înregistrării.

Atenţia ne este atrasă de o cabină aflată în imediata apropiere a studioului.

— Este cabina de regie, sîntem informaţi, al cărui interior este, de asemenea, izolat fonic. Pînă şi fereastra este de o construcţie specială, ca să oprească trecerea zgomotului. Tot aici se află pupitrul de mixaj, unde dozează sunetele, pentru a obţine nuanţele cele mai potrivite lucrării care se înregistrează.

Pentru vizitatorul neobişnuit cu acest univers, numeroasele pupitre de comandă, cu butoane multicolore, cu automate care la cea mai mică defecţiune opresc întreaga aparatură, impresia este de-a dreptul uluitoare.

Produsul finit al acestor operaţii este o bandă magnetică ce cuprinde înregistrarea. Aceasta porneşte spre fabrică, unde va fi transpusă pe disc, iar de aici în magazine şi în casele noastre, unde, după voie, îi putem asculta oricînd pe Aurelian Andreescu sau pe Mihai Constantinescu.

Dacă de existenţa discului beneficiază toate domeniile artei şi culturii, muzica uşoară poate totuşi fi socotită principalul beneficiar. Răspîndirea prin disc a muzicii uşoare atinge astăzi cifre de-a dreptul astronomice. Industria discului răspunde, însă, unor comandamente mai largi. Pregătirea culturală a tineretului, dezvoltarea multilaterală a personalităţii, folosirea judicioasă a timpului liber pretind ca oricine să aibă acces la muzica celor mai mari compozitori ai tuturor timpurilor, la textul celor mai buni dramaturgi, la versurile poeţilor de mîna întîi. Este ceea ce, alături de radio şi televiziune, face discul. Fonograful lui Edison s-a metamorfozat într-un prieten nedespărţit al omului contemporan, căruia îi educă gustul, făcîndu-l apt să se bucure de valorile naţionale şi mondiale, de tot ce a acumulat de-a lungul mileniilor cultura planetei Pămînt.

Discul cu laser!

O rază laser explorează un disc de aluminiu acoperit cu plastic transparent. Fasciculul de lumină citeşte semnalele imprimate pe folia metalică. Microstructura ei modifică intensitatea luminii pe care o reflectă. Această lumină reflectată este detectată cu ajutorul unei fotodiode, care traduce semnalul luminos în semnal electric. Nu mai rămîne decît să trimitem semnalul electric la bornele unui difuzor.

Este principiul discului laser, ultima noutate a domeniului. El oferă o fidelitate fără precedent şi practic exclude atît zgomotele nedorite cît şi deteriorarea imprimării prin manevrare neglijentă. Cum? Suportul imprimării este o folie metalică. Suprafaţa ei este acoperită cu plastic transparent, avînd numai un rol de protecţie. Raza laser traversează stratul superficial fără să fie influenţată de impurităţile pe care le întîlneşte.

Noul disc are un diametru de 11,5 cm şi permite o audiţie de o oră. Viteza discului variază de la 500 de rotaţii pe minut la centru la 215 rotaţii pe minut la periferie. Ţinînd seama că la centrul discului diametrul microşanţului este mai mic decît la periferie, se obţine o viteză egală de citire a imprimării.

Pe acest tip de disc pot fi înregistrate, în afara sunetului, şi imagini. Astfel, ascultînd o lucrare muzicală, concomitent pot apărea pe un ecran al picupului un text ori fotografii legate de biografia autorului sau de subiectul lucrării. Răspîndirea în deceniile viitoare a noului disc va revoluţiona tehnica discului.

SFATURI PENTRU DISCOFILI

● Discurile mono pot fi ascultate atît pe picupurile mono cît şi pe cele stereo.

● Pentru discurile stereo aveţi nevoie de un picup stereo sau trebuie să adaptaţi picupului mono o doză de redare stereo. Discurile mono-stereo pot fi ascultate atît pe un picup mono cît şi pe unul stereo.

● Atenţie la manevrarea discurilor, care nu trebuie zgîriate. Păstraţi discurile în îmbrăcămintea lor sau în pungi, astfel ca în microşanţuri să nu pătrundă praful.

● Orice impuritate de pe disc dăunează calităţii audiţiei. Nu uitaţi că şanţurile discului variază între 50 şi 90 de microni, ceea ce şi explică sensibilitatea lor.

● Scoţînd discul din copertă sau din pungă, apucaţi-l de margine.

● Înainte de folosire, discul se şterge cu o bucată moale de pluş. Gestul va urma linia circulară a discului.

● Discurile se păstrează foarte bine aşezate vertical în rafturi. Dacă le plasăm orizontal, stivuirea lor va duce la deteriorarea imprimării.

● Discurile se feresc de căldura excesivă. Se recomandă a fi păstrate la temperatura de 18—20° C.

Concursul nostru:

Cine ştie circulaţie, cîştigă!

Desenul nr. 7
ÎNTREBAREA nr. 7

De ce este periculoasă traversarea copilului din imagine? Povestiţi, pe scurt, o situaţie de acest fel pe care aţi văzut-o sau aţi... trăit-o voi înşivă!

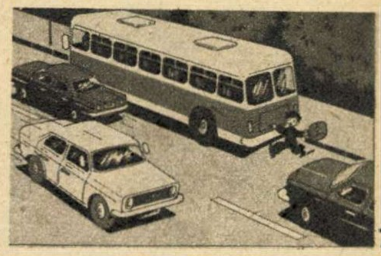
7

Desenul nr. 8
ÎNTREBAREA nr. 8:

În această imagine a fost „strecurată" în mod intenţionat o greşeală. Care este aceasta?

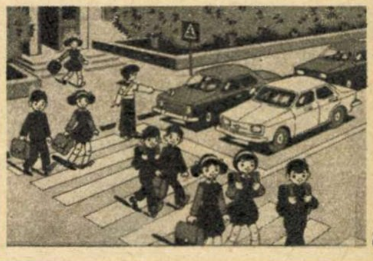
8

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1							■				
2				■							
3			■							■	
4				■		■			■		
5								■			
6				■		■					
7		■			■					■	
8							■				
9								■			■
10					■						

CÎNTĂ PIONIERII

ORIZONTAL: 1) A compus cîntecul „Mărgăritărel". Autorul cîntecului intitulat „Eroilor". 2) Oficiul Naţional de Turism (abr.). Creatorul versurilor pentru cîntecul „Privesc din Doftana". 3) Rădulescu Dorel. Compoziţia corală „Pionierii României" aparţine acestui compozitor. 4) Pe cărare, sus, la munte. Spre Babele! Literă grecească. 5) A scris versurile melodiei „O mie de flori" de Ştefan Andronic. Localitate în sud-vestul Indiei. 6) Cuvînt cu care se alungă oile. Înflăcărate sub cravatele roşii cu tricolor. Arţar (pop). 8) Ajutaţi de pionieri la muncile cîmpului (sing.). Prichindel. 9) Recentă compoziţie a lui Mircea Neagu pe versurile lui Victor Tulbure, intitulată „Pionieri cu fruntea-n soare". Aluminiul în tabloul elementelor. 10) Poartă trese. Autorul cîntecului „Floarea muncii" de N. Popescu.

VERTICAL: 1) Compozitor din a cărui creaţie amintim cîntecul „E scris pe tricolor unire". 2) A scris pentru copii cîntecul „Hai, pionier, te-avîntă". Încheietura braţului. 3) Lucian Tănase. Pe versurile acestui textier, Iacob Ciortea a compus cîntecul „Copiii din strada mare" (Anghel). 4) Personaj din opera lui Shakespeare. 5) Versurile compoziţiei „Sînt pionier, ce mîndru nume!", de N. Popescu, îi aparţin (Elena). Din atmosferă. 6) Lac în Scoţia. Rîu în Italia. 7) Găsit pînă la urmă! Dînsa. 8) Pasăre din familia bufniţelor, ciuf. Plantă erbacee avînd rădăcina aproape sferică. 9) Lac glaciar în Munţii Retezat. Autorul cîntecului „Românaşului îi place". 10) La urcuş! Creangă. Rîu în nord-estul Argentinei. 11) „Partidul" este titlul uneia dintre lucrările acestui compozitor (Vasile).

DICŢIONAR: KAV, ARM, EUN, ANIO, CECA, CLE.

Cutezătorii

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA; Secretar responsabil de redacţie: ION DONCA; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Prezentare tehnică: ION MIHĂESCU;

Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia". TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex 11226 Bucureşti.

12 pagini, 1,50 lei

Index 41 633

TEMERARII SPAȚIULUI (III)

Scenariu: **SORIN ȘTEFĂNESCU**
Desene: **VALENTIN TĂNASE**

REZUMATUL EPISODULUI PRECEDENT: Vlad hotărăște să se strecoare la bordul navei de cercetare spațială al cărei pilot este Dan, fratele său mai mare, fără să mai aștepte încuviințarea acestuia.

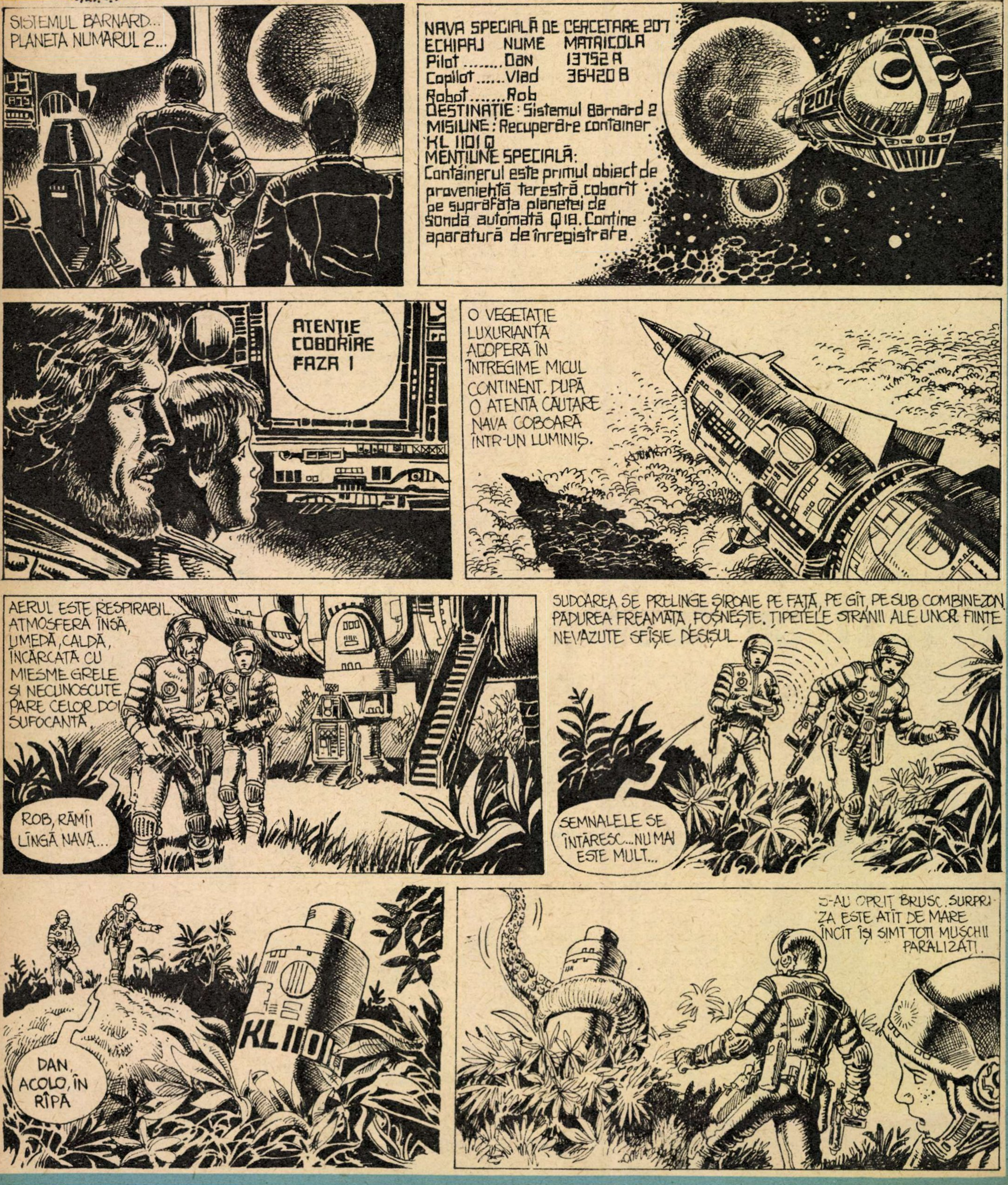
SISTEMUL BARNARD... PLANETA NUMARUL 2...
NAVA SPECIALĂ DE CERCETARE 207
ECHIPAJ NUME MATRICOLA
Pilot .... Dan 13752 A
Copilot ...... Vlad 36420 B
Robot .... Rob
DESTINAȚIE: Sistemul Barnard 2
MISIUNE: Recuperare container KL 1101 Q
MENȚIUNE SPECIALĂ:
Containerul este primul obiect de proveniență terestră coborît pe suprafața planetei de sonda automată Q 18. Conține aparatură de înregistrare.
207
ATENȚIE COBORÎRE FAZA 1
O VEGETAȚIE LUXURIANTĂ ACOPERĂ ÎN ÎNTREGIME MICUL CONTINENT. DUPĂ O ATENTĂ CĂUTARE NAVA COBOARĂ ÎNTR-UN LUMINIȘ.
AERUL ESTE RESPIRABIL. ATMOSFERA ÎNSĂ, UMEDĂ, CALDĂ, ÎNCĂRCATĂ CU MIESME GRELE ȘI NECUNOSCUTE, PARE CELOR DOI SUFOCANTĂ.
ROB, RĂMÎI LÎNGĂ NAVĂ...
SUDOAREA SE PRELINGE ȘIROAIE PE FAȚĂ, PE GÎT, PE SUB COMBINEZON. PĂDUREA FREAMĂTĂ, FOȘNEȘTE. ȚIPETELE STRANII ALE UNOR FIINȚE NEVĂZUTE SFÎȘIE DESIȘUL.
SEMNALELE SE ÎNTĂRESC... NU MAI ESTE MULT...
DAN, ACOLO, ÎN RÎPĂ
KL 1101
S-AU OPRIT BRUSC. SURPRIZA ESTE ATÎT DE MARE ÎNCÎT ÎȘI SIMT TOȚI MUȘCHII PARALIZAȚI.

(Va urma)

Cutezătorii

26

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 1 IULIE 1982,
ANUL XVI (NR. 769)

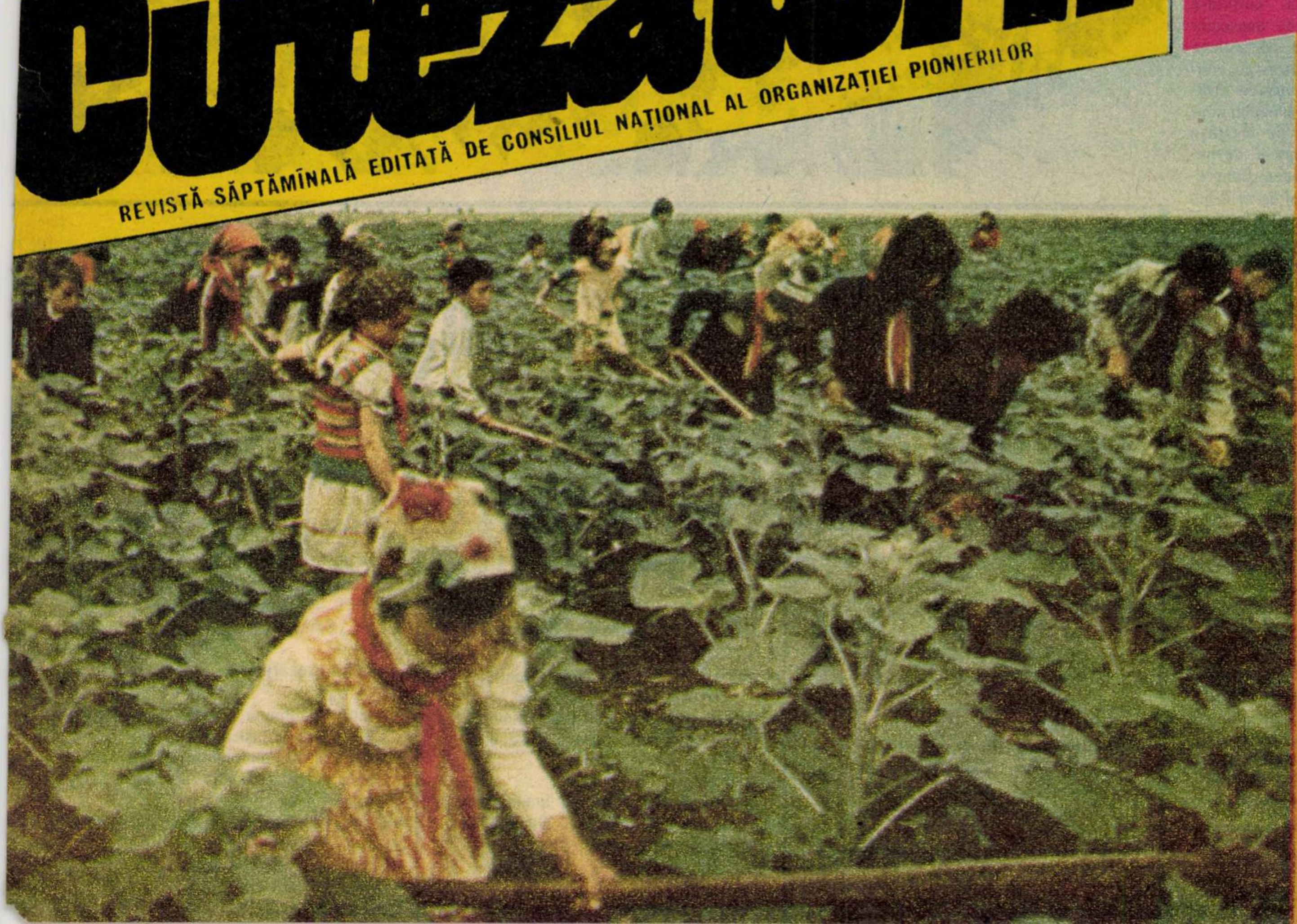

În cronica
de aur
a
acestei vacanțe,
stă
la loc de cinste
rodnica
prezență
a pionierilor
pe ogoarele patriei.
Imaginile
de pe coperta
noastră
au fost
înregistrate
cu cîteva zile
în urmă
în județul
Călărași.

CONGRESUL AL II-LEA AL EDUCAŢIEI POLITICE ŞI CULTURII SOCIALISTE

În opera de edificare a societăţii socialiste multilateral dezvoltate, transformarea revoluţionară a omului — factorul cel mai de preţ al societăţii — se constituie ca o preocupare fundamentală a partidului şi statului nostru. Construirea viitorului — în al cărui tablou voi, copiii de azi, aveţi rolul principal — înseamnă deopotrivă creşterea economiei — industrie, agricultura — dar şi formarea omului nou, proces în care un rol important îl au ideologia, cultura, învăţămîntul.

Dezbaterile largi asupra problemelor educaţiei politice şi culturii socialiste se înscriu între numeroasele şi strălucitele iniţiative ale secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, izvorîte din preocuparea sa statornică pentru viitorul patriei, pentru asigurarea participării largi a maselor populare la elaborarea şi înfăptuirea politicii partidului.

Prin magistrala cuvîntare rostită de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la încheierea lucrărilor Congresului, cuvîntare în care au fost formulate cu deosebită claritate direcţiile prioritare de acţiune pentru toţi factorii ce se ocupă cu educaţia, prin salutul generos, plin de învăţăminte şi idei, adresat în numele conducerii partidului şi statului de tovarăşa Elena Ceauşescu, prin amplele dezbateri ce au avut loc atît în plenul Congresului cît şi pe secţiuni — cel de al II-lea Congres al educaţiei politice şi culturii socialiste s-a constituit într-un amplu for democratic al poporului român. Aşa cum a apreciat tovarăşul Nicolae Ceauşescu, dezbaterile Congresului „vor reprezenta un nou moment de importanţă excepţională în întreaga activitate de formare a omului nou, în munca de făurire a socialismului şi comunismului în România".

Întreaga noastră naţiune, exprimîndu-şi hotărîrea fermă de a urma neabătut politica partidului, indicaţiile şi orientările secretarului său general, vede în marele forum al frontului ideologic, cultural-educativ, un simbol al democratismului adînc al societăţii noastre, o chezăşie a dezvoltării continue a conştiinţei socialiste, dezvoltare asigurată de programul de măsuri adoptat la Congres.

La Congres, delegaţii oamenilor muncii ca şi lucrătorii din domeniul propagandei, culturii de masă, învăţămîntului — au dat, într-o unanimitate largă, un nou înţeles actului de cultură: acela de fapt de creaţie, deopotrivă a minţii şi a braţelor, menită să înfrumuseţeze viaţa omului, să o înnobileze.

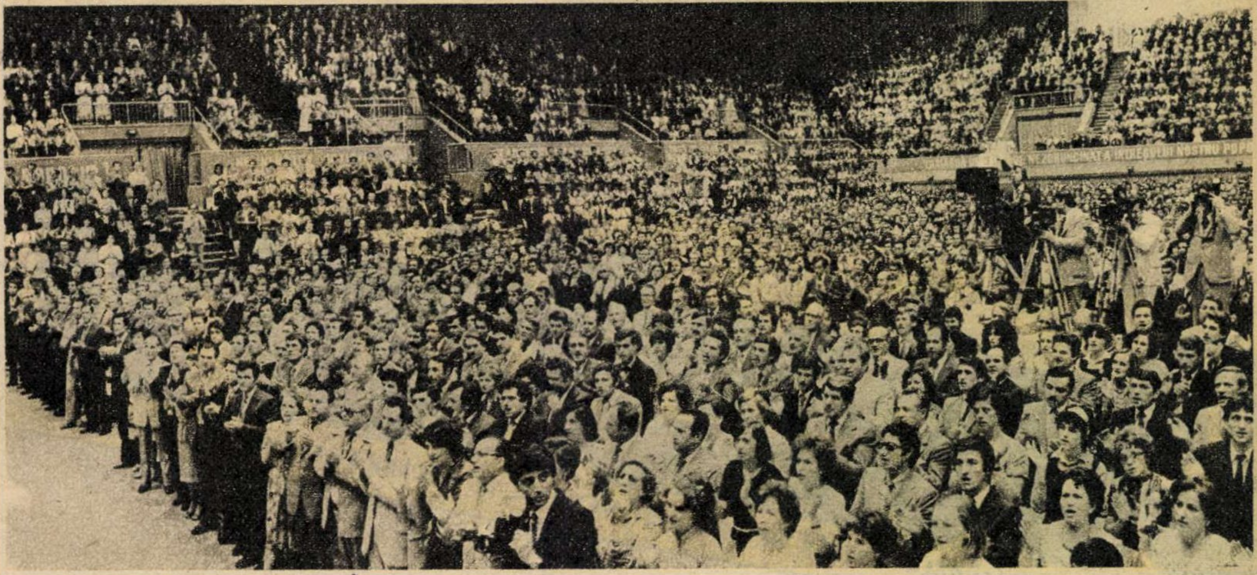

Rezultatele concursului EROICA '82

MARELE PREMIU: Subredacţia pionierească „Tot înainte", Casa pionierilor şi şoimilor patriei, Hunedoara (un casetofon de reportaj).

PREMIUL SPECIAL AL JURIULUI: Ciclul de afişe pe tema „Pace pentru toţi copiii lumii". Cercul de desen „Ion Diaconescu"-Borzeşti (o excursie).

A **DE LA COMUNIŞTI ÎNVĂŢĂM CUTEZANŢA**

Poezie:

PREMIUL I: **Partidului,** Manuela Stoicescu, Oradea.
PREMIUL II: **Patriei mele,** Gabriela Orman, Alexandria, Teleorman.
PREMIUL III: **Pasăre albă,** Simina Romanca, Rodna, Bistriţa Năsăud.

Reportaj:

PREMIUL I: **Un strop de lumină pentru semenii tăi, Păpuşa,** Daniela Zeca, Scăeni, Prahova.
PREMIUL II: **Satul meu,** Maria Nicolae, Morteni, Dîmboviţa.
PREMIUL III: **Fapte de muncă,** Ioana Lazăr, Sibiu.

Povestire-evocare:

PREMIUL I: **Pîinea caldă,** Lăcrămioara Bosînceanu, Iaşi.
PREMIUL II: **Un om adevărat, un comunist,** Beatrice-Diana Burcu, Neatîrnarea, Tulcea.
PREMIUL III: **Frumoasă este ţara mea,** Dan Raihert, Galaţi.

Te iubim, partid!

Partidul mi-a dat aripi și avînt,
M-a învățat să zbor întîia oară
Și m-a deprins să-îngîn întîiul cînt
De drag pentru frumoasa noastră țară.

Partidul mi-a țesut întîiul vis,
Mi-a împlinit întîile speranțe
Și-ntîile cărări mi le-a deschis
Spre orizonturi largi de cutezanțe.

Cuvîntul tău în inimă ți-l port
Făuritor de vremuri noi, mărețe
Și-ți dăruiesc cu fiece efort
Un val pe marea ta de tinerețe.

Anișoara Ciutină
clasa a VI-a, Școala generală Șoimuș,
jud. Hunedoara

Cu inima mea mă petrec printre oameni

Albastru veșmînt
în cetini și stea,
Inima mea, inima mea
e cel mai cald pămînt
de pretutindeni.
Cu ea mă petrec
printre oameni și frig
și-ntruna îmi vine să strig :
Opriți-vă, semenii mei,
în basmul adînc
al luminii și-al păcii !

Ca un făcut,
ecoul trecut sau prezent
e atît de încet
încît eu rămîn să tot strig :
Opriți, semenii mei,
acest frig !
Opriți
și poposiți
pentru totdeauna
în cîntul adînc
al căldurii,
al luminii
și al păcii!

Gabriela Iftinica,
clasa a VIII-a,
Școala generală Răducăneni, jud. Iași

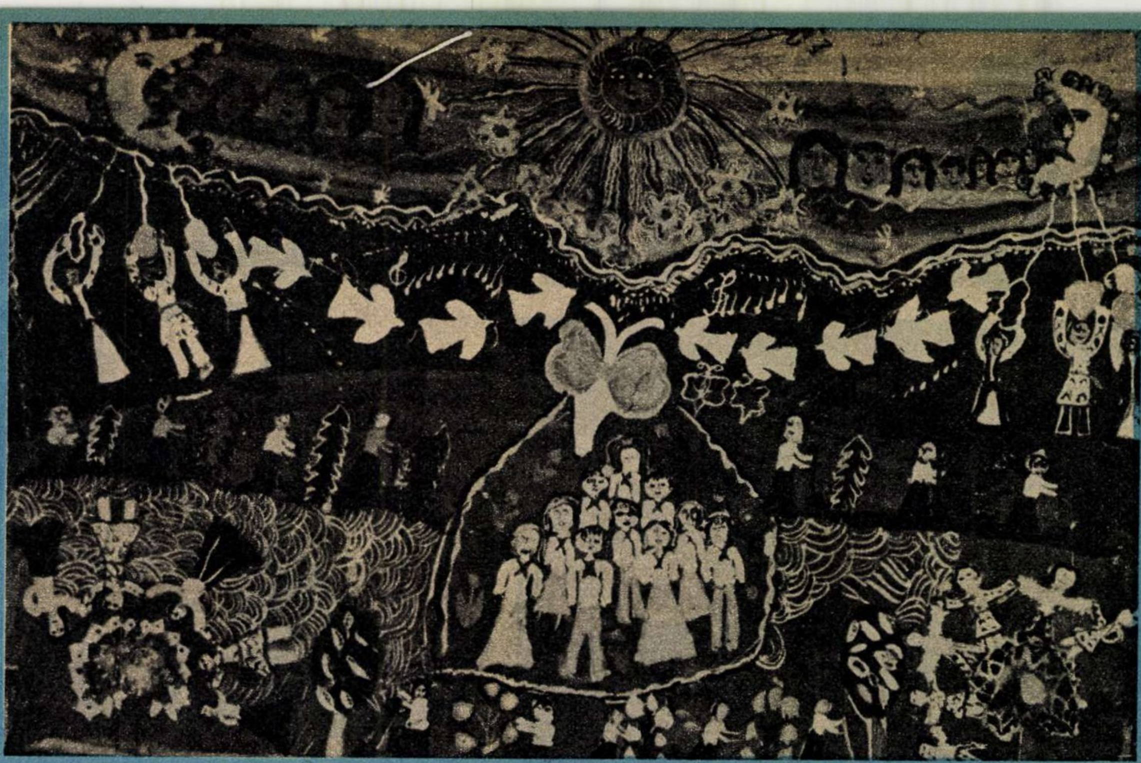

„Copilărie fericită" desen de **Ana Ungureanu,** clasa a VII-a, Școala generală Albeștii de Argeș, județul Argeș

HÎRTIA MEA

Hîrtia mea, patratul ei velin,
E albă ca iscată dintr-un crin.
O mîngîie penița, cînd adie
În preajma ei o nouă poezie.
Albastră, rima pune cer pe floarea
De crin și o împrejmuie cu zarea.
Din zare alte zări deschise larg
Alcătuiesc o țară,
O mare,
Un catarg
Iar pe catarg mă urc să sprijinesc
În slavă, tricolorul românesc.

Hei, cîtă bucurie și cîtă măreție
Încap pe crinul alb de pe hîrtie!

AL. ANDRIȚOIU

Învățătorul

Lumea mea începuse firesc cu părinții, se continua cu cei doi frați mai mari și ajungea la școală pînă lîngă catedră. Acolo era el, învățătorul.

Oare al cîtelea elev eram eu? Oare noi, clasa, a cîta promoție de elevi trecuți prin truda minții lui eram?

La a doua întrebare ne-ar putea răspunde numai învățătorul Gheorghe Beg. Prima zi de școală. Toamnă însorită. Curtea școlii mirosea a uniforme noi și a flori tîrzii cu roua petalelor nescuturată. „Vedeți copii, aceasta este clasa noastră..." Apoi semne, linii diferite, primele cifre, primele cuvinte văzute. Adică a doua naștere.

Iată-l, acum, același om mărunțel, cu chipul ușor marcat de grijile vieții, dar cu aceiași ochi scînteietori, gata să prindă din zbor fiecare gînd al elevilor săi.

Ultimul an la catedră pentru învățătorul Gheorghe Beg. Incredibil și totuși adevărat. Cu siguranță, însă, că el va rămîne imagine vie în sufletul atîtor generații de cooperatori, muncitori cu înaltă calificare, doctori, ingineri, profesori.

Din gîndurile tuturor celor care v-au fost elevi, vă rugăm, tovarășe învățător, să primiți un buchet de cuvinte alese, împodobite cu flori proaspete, ca în prima zi de școală.

Să fiți încă mulți ani de-acum înainte alături de copiii elevilor dumneavoastră de azi și de ieri!

Ion Preda, clasa a VI-a,
Școala generală Marga,
județul Caraș-Severin

Desen:
PREMIUL I: Carmen Ionescu, București.
PREMIUL II: Romulus Costache, Hîrșova.
PREMIUL III: Elisabeta Bălan, com. Satu Mare, Suceava.

B. SÎNTEM PIONIERI — CREȘTEM ȘI ACȚIONĂM ÎN SPIRIT REVOLUȚIONAR ÎN TOATE ÎMPREJURĂRILE

Poezie:
PREMIUL I: **Cîntec, Primăvara,** Beatrice Manuela Cîrloanță, Onești, Bacău; **Mulțumire,** Daniela Mărculeț, Vînători-Pașcani.
PREMIUL II: **Albi ghiocei,** Angela Ceaușu, Covasna-Iași.
PREMIUL III: **Sîntem copiii plaiurilor blînde,** Nicoleta Iftimie, Popricani, Iași; **Primăvara,** Cristina Dascălu, Tg. Neamț.

Reportaj:
PREMIUL I: **Un pionier curajos, La noi în comuna Horgești,** Carmen T. Mîcîială, Horgești, Bacău.
PREMIUL II: **Focul nestins al iubirii de țară,** Cornelia Madaș, Hunedoara.
PREMIUL III: **Satul meu,** Norica Tămășilă, Șc generală Marga Caraș-Severin.

Povestire-evocare:
PREMIUL I: **Am ascultat suflarea pămîntului,** Violeta Băjan, Cerna, Tulcea.
PREMIUL II: **Un om al muntelui,** Dora Ioana Mișcoi, Popești, Bihor.
PREMIUL III: **În excursie,** Mihaela Radu, Teiuș, Alba.

Desen:
PREMIUL I: Florentina Iacob, Hîrșova.
PREMIUL II: Popa Silvia, Buzău.
PREMIUL III: Eusebiu Bulexa, Suceava.

C. COPILARIE, PACE, VIITOR

Poezie:
PREMIUL I: **Vis de pace,** Claudia Anca Nimigeanu, Sibiu; **Închinare,** Irina Andone, Iași.
PREMIUL II: **România,** Gabriela Fîciu, Negoiești, Gorj; **Gînd de copil,** Corina Barbu, Drăgășani, Vîlcea.
PREMIUL III: **Pot fi,** Liliana Gabriela Badea, Timișoara.

Reportaj:
PREMIUL I: **Oamenii uzinei,** Simona Cotuț, București.
PREMIUL II: **Un cîntec pentru orașul meu,** Iuliana Gheorghilaș, Reghin.
PREMIUL III: **Oțelarul,** Marius Blănaru, Hunedoara.

Povestire-evocare:
PREMIUL I: **E primăvară și ninge cu flori,** Ioana-Ruxandra Fruntelată, București.
PREMIUL II: **Călătorie neobișnuită,** Cristina Stamate, București.
PREMIUL III: **Mama,** Nicoleta Dumitrescu, Cluj-Napoca.

Desen:
PREMIUL I: Podoreanu Ligia, Buzău.
PREMIUL II: Adrian Mititelu, Bîrlad.
PREMIUL III: Camelia Bilițelu, Brașov

MENȚIUNI SPECIALE

Creație literar-artistică:
Otilia Matilda Moldovan, Lupeni, Hunedoara; Liliana Hogaș, Bacău; Ioana Mureșan, Cîmpia Turzii; Cristina Marinescu, București; Cristina Petroaia, Comănești, Bacău; Szekely Gabriela, Sf. Gheorghe, Ibolya Bilt, Borsec, Harghita; Ciprian Stoica, Galați; Carmen Pintea, Comișani, Dîmbovița; Benone Porfir, Bacău; Jeni Aurora Ionescu, Alexandria; Fekete Paula, Arad; Andreea Popovici, București; Ana Maria Zaharia, Tîrgu Neamț; Laura Hurghiș, Reghin; Cristina Radu, Brăila; Adrian Bologa, Zalău; Mariana Apostolescu, Galați; Adriana Nicolae, București; Alina Sălniceanu, Tîrgu Lăpuș; Daniel Măcincă, Săbăoani-Neamț; Szabo Daniela-Petunia, Timișoara; Muharem Sunai, Constanța; Gabriela Iftinica, Răducăneni-Iași; Ion Preda, Șc. generală Marga, jud. Caraș-Severin.

Desen:
Simona Vidu, Alexandria; Cristina Gurea, Urziceni; Mioara Dobre, Bolintin-Vale; Silvana Cotuț, București.

Dragi cititori,

Partea a doua a concursului de creație literar-artistică „Eroica '82" se va desfășura începînd de la 1 iulie pînă la 1 decembrie a.c. Regulamentul concursului este publicat în numărul 2 al revistei „Cutezătorii". Fiecare dintre voi poate participa la oricare din cele trei secțiuni ale concursului. Așteptînd lucrările voastre, vă dorim succes.

Creştem cutezători

DOLJ

Într-unul din autobuzele ce călătoreau spre tabăra Breasta, „reşedinţa” forumului judeţean, pionierul **Valentin Dîrvăreanu** recapitula în gînd cîteva cifre foarte importante, pe care ţinea să le înfăţişeze el, ca reprezentant al unităţii Şcolii generale nr. 12 din Craiova. Procentul 100% de.. două ori! O dată pentru promovabilitate şi, a doua oară, pentru realizarea valorică integrală a angajamentului de muncă patriotică.

Nu ştia însă că şi colega **Florentina Pascu,** de la Şcoala generală nr. 32 din Craiova, se îndeletnicea tot cu asemenea calcule! Numai că Florentina începuse operaţiunea gîndindu-se la „totalul” celor 10 400 de arbori şi arbuşti plantaţi în această primăvară, la care a adăugat cele 15 lucrări ale colegilor ei pasionaţi ai tehnicii şi de curînd expozanţi la faza judeţeană a concursurilor „Start spre viitor” şi „Atelier 2 000”.

Liana Vasilcoiu, de la Şcoala generală Coşoveni, se gîndea la colegii săi care, chiar în ziua în care ea pleca spre forum, declanşau „săptămîna record pentru culesul plantelor medicinale”.

Despre ce avea să istorisească la întoarcerea de la forum şi **Liana Vasilcoiu,** şi **Virgil Iovan** — de la Şcoala generală Piscu Vechi, **şi Cristi Voridan** — de la Şcoala generală Poiana Mare sau **Mariana Plotogea** — de la Şcoala generală nr. 1, Calafat? Mai întîi despre prima dezbatere cu care a debutat forumul — privitoare la **conceperea, organizarea, desfăşurarea şi conducerea întregii activităţi pionereşti.** Cea de a doua dezbatere, avînd ca obiectiv **activitatea consiliilor şi comandamentelor pionereşti pentru educarea patriotică, revoluţionară, comunistă a pionierilor şi şcolarilor** — a fost urmată de un dialog aşteptat cu deosebit interes. Un dialog pe teme de istorie a patriei, cu specialişti invitaţi de la „Muzeul Olteniei” din Craiova.

Dar itinerarul cel mai emoţionant şi mai plin de învăţăminte pentru participanţii la forum a fost cel parcurs sub deviza **„Trăim şi muncim în chip comunist”,** cu prilejul vizitei întreprinse în marile citadele industriale craiovene — „Electroputere”, Întreprinderea de maşini agricole şi tractoare, Uzina de reparaţii auto. Prilej pentru dialogul dintre specialiştii de azi şi de mîine ai judeţului Dolj.

ILEANA PIŢA

SĂLAJ

22-28 iunie, Jibou. Cei mai buni dintre cei mai buni pionieri ai judeţului Sălaj, au adus în aceste zile o atmosferă deosebită, sărbătorească şi tinerească în viaţa oraşului Jibou. Au fost prezenţi la forum pionieri exemplari ai Sălajului, ca **Tamara Oţel,** *de la Şcoala generală nr. 2, Jibou,* **Marius Bălan,** *de la Şcoala generală Creaca (fruntaşă în îndeplinirea angajamentului de muncă patriotică),* **Borz Carmen,** *de la Şcoala generală Bobota,* **Mihaela Pop,** *de la Şcoala generală Gîlgău pe Someş,* **Ruxandra Bade,** *de la Şcoala generală Năpradea,* **Daniela Pop,** *de la Şcoala generală Marca,* **Mirela Mărcuş,** *de la Şcoala generală nr. 5, Zalău,* **Borz Adrian,** *de la Şcoala generală Sîg,* **Mihaela Zaharia,** *de la Şcoala generală Surduc,* **Bekö Erika,** *de la Şcoala generală Crasna ş.a. Cu toţii au adus la forum ştafeta experienţei lor, a succeselor obţinute în timpul ce s-a scurs de la un forum la altul.*

Încă din a doua zi a forumului, sub genericul **„Prin muncă să dovedim că putem fi folositori şi noi”,** *copiii au fost în serele de flori din staţiunea „Tinerii naturalişti” din Jibou. Oaspeţii au venit aici să admire un centru valoros al cercetării ştiinţifice, dar totodată ei au fost şi vizitatori... în hainele de lucru ale vacanţei, nerăbdători să plivească rondurile de flori din curtea staţiunii şi să dea îngrijiri în serele de legume.*

O impresionantă călătorie în trecutul milenar al poporului nostru a fost organizată, sub genericul **„Pe urmele strămoşilor eroi”,** *la cetatea dacică Porolissum. Directorul muzeului judeţean le-a explicat copiilor că ei se află aici în faţa vestigiilor uneia dintre cele mai mari castre romane. Pionierii au reînviat în cugetul lor acele vremuri străvechi cînd se năştea poporul nostru, cu cele mai înalte virtuţi ale dacilor şi romanilor.*

În cadrul altei acţiuni pionereşti –, „Realizările socialiste pe harta judeţului nostru” –, pionierii au vizitat platforma industrială a oraşului Jibou, unde s-au întîlnit cu primarul oraşului şi cu muncitori fruntaşi.

O acţiune care s-a bucurat de interes a fost şi concursul „Cu busola şi rucsacul”. De această dată copiii şi-au pus la încercare agerimea de cutezători exploratori şi sportivi petrecînd o noapte în pădurea din apropierea taberei, unde şi-au instalat corturile.

M. MICU

NEAMŢ

O sută patruzeci şi opt de pionieri delegaţi şi invitaţi şi-au desfăşurat lucrările forumului judeţean în tabăra organizată la Liceul industrial de chimie din Piatra Neamţ.

Bogatul program a cuprins activităţi de muncă patriotică, vizite la Muzeul judeţean de istorie, la Fabrica de ciment, la Întreprinderea de tricotaje „8 Martie”, o excursie la lacul Bicaz precum şi spectacolul cinecluburilor pionereşti din Piatra Neamţ prezentat la ruinele cetăţii dacice Bîtca Doamnei. Un punct de mare interes l-au constituit dezbaterile la

sub flamuri tricolore

care foarte mulţi participanţi au luat cuvîntul. Expunerea secretarului general al partidului, tovarăşul **Nicolae Ceauşescu**, la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982 a constituit punctul de referinţă în toate aceste dezbateri. Redăm, foarte pe scurt, cîteva exemple.

Valentin Pricope (pionier locţiitor al preşedintelui C.N.O.P., Şc. gen. nr. 8, Roman): „Învăţătura este munca noastră de bază şi nu ne este indiferent cum o desfăşurăm: bine sau... foarte bine! Părinţii noştri se străduiesc să muncească numai de „foarte bine". Noi îi urmăm şi, ca dovadă, rezultatele la învăţătură, pe judeţ, sînt deosebite. A scăzut foarte mult numărul de corigenţi, notele mari umplu cataloagele. Pe foştii corigenţi nu trebuie să-i

Foarte bine!

lasăm aici, doar cu mulţumirea că „au trecut". Să vizăm mai sus, să-i săltăm înspre bine şi foarte bine!

Răzvan Surdu (comandant de unitate, Şc. gen. Mărceni, Bicaz): „Aţi aflat cu toţii despre microhidrocentrala noastră, construită la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Bicaz. Ne-a dat şi bătaie de cap, dar şi multă bucurie. Este, totuşi, un „unicat". De ce n-ar încerca şi alţii dintre noi să realizeze obiective mai deosebite?

Luminiţa Ungurescu (comandantă de unitate, Şc. gen. Bodeşti): „Aduc în discuţie o problemă mai „delicată", cum se zice. Aceea a elevilor care lipsesc în anumite zile de la şcoală sau de la unele activităţi pioniereşti. Motivul? Nici ei nu-l înţelegeau. Părinţii, tributari unor concepţii retrograde, le spuneau în familie, că aşa „este bine". Mă bucur să afirm aici că noi, pionierii, am reuşit să-i convingem pe aceşti copii că „Nu era bine". Am intensificat activitatea cercurilor tehnico-aplicative, am desfăşurat bogate activităţi cu caracter ştiinţific, de explicare a fenomenelor naturii, a vieţii. Acum acei colegi sînt cu toţii alături de noi. Nu trebuie să ne fie indiferent nici măcar unul singur dintre pionieri!"

ELENA MĂNESCU

BUZĂU ■

Dinspre valea deschisă spre Poiana Pinului se zăreşte de departe unduirea drapelului tricolor de pe catargul taberei forumului judeţean Buzău – 1982. Aici se află reuniţi 124 de pionieri delegaţi ai judeţului împreună cu un număr de pionieri invitaţi pentru a petrece împreună o săptămînă bogată în cele mai diferite activităţi, menite schimburilor de experienţă, dezbaterilor, propunerilor pentru munca viitoare a detaşamentelor şi unităţilor.

Forumul judeţean constituie pentru purtătorii cravatelor roşii cu tricolor, participanţi la lucrări, un minunat prilej de a-şi însuşi învăţămintele cuprinse în Expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la recenta Plenară lărgită a C.C. al P.C.R., pentru ca munca, activitatea lor să atingă cote tot mai înalte ale calităţii.

DE LA UN FORUM LA ALTUL

Laura Sîrbescu *(Şc. gen. nr. 15, Buzău) a terminat tocmai de scris colegilor de la şcoală. Este după-amiază, într-o pauză a programului.*

– Te-ai şi gîndit la colegi?

– Am promis detaşamentului să le povestesc despre prima zi de tabără, ne spune Laura.

– Şi despre ce anume le-ai scris?

– M-au impresionat datele despre realizările pionereşti din judeţul nostru. În general, noi, pionierii, cunoaştem mai ales realizările şcolii în care învăţăm. Aici am aflat că pe întreg judeţul am îndeplinit angajamentul de muncă patriotică în proporţie de 109%, iar judeţul nostru a primit în anul trecut Diploma de onoare şi premiul I la colectarea polietilenei.

Tot de la forumul trecut încoace, judeţul nostru a primit un trofeu „Cutezătorii" pentru fantezie în creaţia tehnică la „Atelier 2000". În faza pe ţară a marelui Festival Naţional „Cîntarea României", Buzăul a luat 44 de premii din care 12 premii I. Ba mai mult, formaţia noastră de jocuri muzicale din comuna Berca, prezentă pentru prima dată la festival, a ocupat locul întîi pe ţară. Am mai aflat, de pildă, că pionierii din Cătina întreţin 5 ha de fîneţe şi păşuni de la C.A.P.

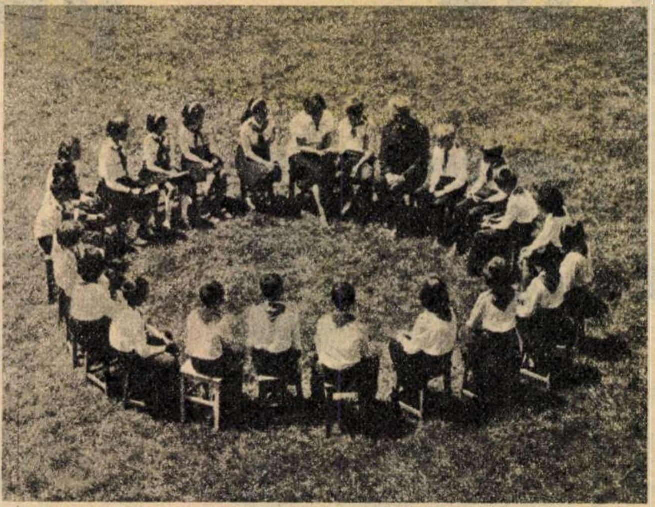

Dezbaterea despre învăţătură a fost aşteptată cu interes şi cu nerăbdare.

– Succesele noastre la învăţătură, a spus pioniera **Parmena Filip** *(Nehoiu), au fost obţinute treptat. Astăzi am ajuns să fim o unitate fruntaşă pentru că am creat în clase un climat de muncă şi disciplină. Fiecare pionier comandant de detaşament a dat o grea bătălie cu chiulul, cu neglijenţa...*

– Noi am pus accent şi pe lupta împotriva mediocrităţii. Pentru că se ştie, fiecare clasă mai are elevi care aşteaptă ca, fără să înveţe, să obţină măcar un cinci sau şase. Unor asemenea elevi am încercat să le schimbăm părerile.

Cuvintele sînt rostite de pioniera **Magdalena Gurău,** *de la Şcoala generală din Tisău.*

Foarte interesantă a fost opinia pionierei **Liliana Bărboi** *(Verneşti), cu privire la alegerea profesiunii:*

– Mulţi cred, spunea ea, că noi sîntem încă mici ca să ne hotărîm pentru meseria viitoare. Nu este aşa. Noi ştim că în localitatea noastră este nevoie de profe-

siuni legate de agricultură. Aşa că, cei care au absolvit de curînd a VIII-a vor merge aproape cu toţii la licee agro-industriale şi se vor dedica muncii de înflorire a satului natal, aşa cum fac şi părinţii noştri.

B. CARAGIALE

În preajma „Zilei pionierilor", Bucureştiul a fost gazda unei festivităţi devenită tradiţională în Organizaţia pionierilor. Au fost sărbătoriţi acei copii care, în împrejurări deosebite, au acţionat fără şovăire, cu abnegaţie, curaj, cinste şi omenie, dovedind prin faptele lor că în cadrul organizaţiei, al şcolii şi al familiei se formează ca viitori oameni de nădejde ai societăţii noastre. În aplauzele colegilor lor din Bucureşti, care au venit să-i cunoască pe destoinicii cutezători sosiţi din întreaga ţară, au fost distinşi cu „Meritul pionieresc" — distincţie care se acordă pentru fapte deosebite.

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

FILIP GHEORGHE,
Şcoala generală nr. 89, Bucureşti

Întotdeauna admirăm pe acei oameni care în anumite împrejurări dau dovadă de spirit de sacrificiu, riscîndu-şi propria viaţă pentru a-şi salva semenii.

Gheorghe Filip, un băiat cu priviri jucăuşe, cu chipul mereu zîmbitor a dovedit că şi la cei 11 ani ai săi poate fi capabil de o astfel de faptă.

Se afla în toiul jocului cu alţi copii de vîrsta lui în părcuşorul din preajma blocului. Deodată, o mogîldeaţă de om, care abia învăţase să umble, scăpat de supravegherea mamei, ţîşni pe neaşteptate în şosea. Gheorghiţă l-a văzut şi gîndul că băieţelul putea fi accidentat grav din clipă în clipă nu i-a mai dat răgazul să cheme şi pe altcineva în ajutor. Din cîteva sărituri a ajuns în şosea, smulgîndu-l pe copil în ultimul moment din faţa unei maşini ce frîna zgomotos la numai cîţiva centimetri.

Chiar dacă în împrejurarea aceea a fost el însuşi accidentat, pionierul Gheorghe Filip de la Şcoala generală nr. 89, Bucureşti, e bucuros că a putut salva viaţa unui copil.

Emil Gherghina, clasa a IV-a, Liceul pedagogic, Rm. Vîlcea

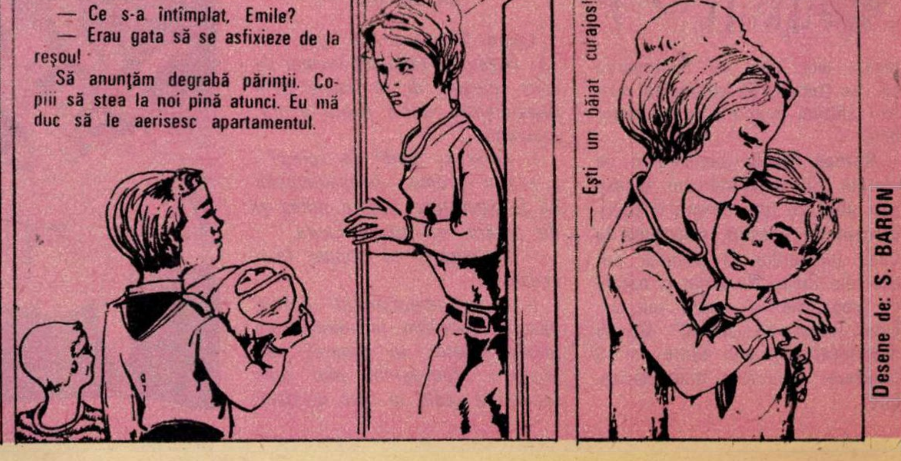
— Arde undeva! Să văd la ce apartament. La ora asta locatarii sînt la lucru.
— Nu răspunde nimeni. Trebuie să forţez uşa!
— Hai repede, Cristinele! Vezi ce-ai făcut dacă ai umblat cu reşoul?
— Ce s-a întîmplat, Emile?
— Erau gata să se asfixieze de la reşou!
Să anunţăm degrabă părinţii. Copiii să stea la noi pînă atunci. Eu mă duc să le aerisesc apartamentul.
— Eşti un băiat curajos!

Desene de: S. BARON

MERITUL PIONIERESC

Din imagine vă zîmbesc pionierii cutezători distinşi cu **„MERITUL PIONIERESC"**: Ilie Cornea, clasa a VIII-a, Şcoala generală Săsciori, judeţul Alba; **Elena Rus,** clasa a VII-a, Şcoala generală Cărand, judeţul Arad; **Ion Janţă,** clasa a VIII-a, **Constantin Guţă,** clasa a VII-a, şi **Iulică Guţă,** clasa a V-a, Şcoala generală Săpata de Sus, judeţul Argeş; **Tancó Florin, Eugen Berce** şi **Ioan Rusu,** clasa a VIII-a, Şcoala generală Monor, judeţul Bistriţa-Năsăud; **Gheorghe Filip,** clasa a V-a, Şcoala generală nr. 89, Bucureşti; **Ion Ciolea,** clasa I şi **Adrian Ciolea,** clasa a IV-a, Şcoala generală Boşorod, judeţul Hunedoara; **Viorel Bolea,** clasa a VII-a, Şcoala generală nr.13, Iaşi; **Wilhelm Uglar,** clasa a VI-a, Şcoala generală Baia Mare, judeţul Maramureş; **Mihai Cătălin Savu,** clasa a VIII-a, **Răzvan Dumitru,** clasa a VII-a, Şcoala generală Poiana Cîmpina, judeţul Prahova; **Vasile Zănăcan,** clasa a VIII-a, Şcoala generală Baba Novac, judeţul Satu Mare; **Daniela Bendescu,** clasa a VIII-a, Şcoala generală nr.2, Fălticeni, judeţul Suceava; **Florin Grigorescu,** clasa a VI-a, Şcoala generală nr.36, Constanţa; **Gabriel Login, Radu Văsieş,** clasa a IV-a, Şcoala generală Ilva Mare, judeţul Bistriţa-Năsăud; **Emanuel Mănăilescu, Lucian Onuţă, Ştefan Constandache,** clasa a VI-a, Şcoala generală nr.3, Slobozia, judeţul Ialomiţa; **Mihaela Calu,** clasa a VIII-a, Şcoala generală nr.4, Vaslui; **Dan Maxim,** clasa a VI-a, **Petru Iacob,** clasa a VIII-a, **Iulian Ciobanu,** clasa a VI-a, **Ioan Curuţ,** clasa a VII-a, Şcoala generală Cîrniceni, comuna Ţigăneşti, judeţul Iaşi; **Andrei Balint,** clasa a VIII-a, Şcoala generală Horgeşti, judeţul Bacău.

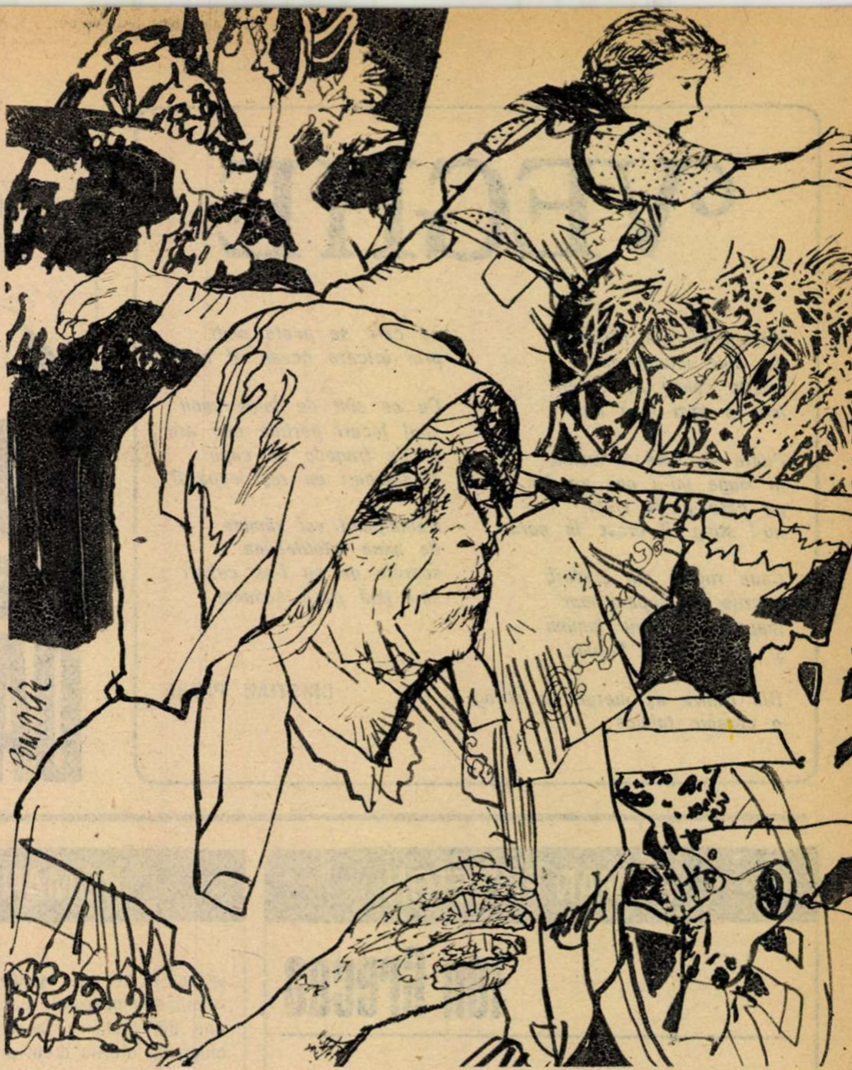

ION JANŢĂ şi fraţii CONSTANTIN şi IULICĂ GUŢĂ,
Şcoala generală Săpata de Sus, judeţul Argeş

Cînd s-au aflat în faţa coletului pe care abia îl puteau mişca din loc, cei trei băieţi au rămas uimiţi. Cine putea pierde un obiect atît de voluminos? Precis că a căzut dintr-un autocamion şi aparţine vreunei întreprinderi — şi-au spus ei. Dar care să fie aceea? Pe şoseaua ce traversează comuna lor trec zilnic zeci de maşini şi cum s-o afle?

Timpul trecea, iar acasă părinţii îi aşteptau pe băieţi cu nelinişte. N-aveau să ştie decît mai tîrziu că cei trei copii hotărîseră să nu plece pînă cînd coletul nu va ajunge în posesia păgubaşilor.

Spre seară, la Uniunea judeţeană a Cooperativelor de Consum a sosit ştirea că mărfurile în valoare de 50 000 din coletul pierdut au fost adăpostite la loc sigur şi pot fi preluate oricînd.

Abia după aceea cei trei pionieri — Ion Janţă şi fraţii Constantin şi Iulică Guţă, au pornit liniştiţi spre casă.

PETRICĂ ARDELEAN şi IOAN BOIEŞ,
Şcoala generală nr.1,
Jibou-Sălaj

Cei doi colegi şi prieteni au petrecut multe clipe frumoase în anii de şcoală, dar niciodată nu s-au gîndit că vor trăi împreună şi emoţia unei descoperiri.

Ca pasionaţi de arheologie le plăcea să pornească, uneori, în mici drumeţii de cercetare, să-şi imagineze împreună cum trăiau oamenii acestor locuri, în urmă cu sute şi sute de ani, şi care vor fi fost drumurile ce duceau spre vestita cetate din apropiere — Porolissum. Alteori, săpau în solul de la marginea localităţii, căutînd urmele unor vechi aşezări. Aşa au ajuns ca, într-una din zilele lunii mai, să descopere pe teritoriul satului Cuceu un valoros tezaur. E vorba de peste 500 de piese de argint — monede romane republicane şi dymachiene greceşti bătute în insula Tasos. Timp de sute şi sute de ani ele au stat la adăpost de umezeală, într-o casetă de aramă, din care cei doi băieţi au mai găsit odată cu tezaurul şi cîteva bucăţele.

Semnalînd descoperirea Muzeului judeţean, specialiştii au constatat că cei doi pionieri au dat la iveală rămăşiţele unei foarte vechi aşezări.

FLORIN TANCO, EUGEN BERCE şi IOAN RUSU,
Şcoala generală Monor — Bistriţa Năsăud

Acum au absolvit clasa a VIII-a şi în curînd îi vom regăsi ca elevi la liceul industrial de chimie şi la liceul agricol. Încă de pe cînd erau în clasa a V-a obişnuiau să-l viziteze acasă pe colegul lor, Călin Boarescu şi să-l ajute ca acesta să-şi pregătească zilnic lecţiile. Dar Călin, deşi elev conştiincios, cu note bune la învăţătură, nu ajunsese niciodată să stea într-o bancă de şcoală. (Boala îl ţintuia la pat încă din primii ani ai copilăriei).

„Trebuie să vină printre noi, la şcoală", şi-au spus cei trei băieţi. Şi, cînd la 15 septembrie, anul trecut, a sunat clopoţelul, printre elevii clasei a VIII-a de la Şcoala generală Monor, se număra şi Călin Boarescu.

Apoi, zilnic, de-a lungul întregului an şcolar, pe ploaie, pe ninsoare, sau pe timp frumos, Florin, Eugen şi Ioan l-au adus pe Călin la şcoală. Uneori, roţile căruciorului în care se afla Călin se mai afundau prin zăpadă, dar niciodată cei patru colegi n-au absentat, n-au întîrziat de la ore. Datorită inimoşilor săi colegi, Călin a putut trăi frumoasele clipe de şcoală, bucurîndu-se de prietenia şi colegialitatea întregului detaşament pionieresc de la clasa a VIII-a.

ILIE CORNEA,
Şcoala generală Săsciori, judeţul Alba

Două zile şi două nopţi plouase continuu. Cînd cerul s-a mai înseninat, Ilie porni cu oile la păscut tocmai pe valea dinspre satul Mărtinie. Era singur şi, în timp ce oile păşteau liniştite, băiatul cuprinse cu privirea dealurile înverzite. Din locul acela, copacii risipiţi ici, colo, pe coame, păreau pitici. Chiar şi casa în care locuia bunica lui i se părea acum mică.

...Dar, ce se întîmplă? Parcă pîlcul acela de copaci din vîrful dealului au început să coboare la vale! Alunecă terenul! Aşa se întîmplă uneori pe aici după ploi abundente. Un gînd îl străfulgeră! Trebuie să lase oile şi să alerge pînă la bunica. E singură şi bolnavă.

Ilie începu să alerge cît îl ţineau picioarele. N-avu timp să explice nimic bătrînei. O scoate degrabă din casă şi o conduce la loc ferit. Apoi aleargă la grajd şi pune la adăpost cele patru vite ale bunicii. Şi tocmai cînd Ilie se pregătea să aducă şi stupii, bătrîna îl prinse în braţe şi privi îngrozită spre întreaga gospodărie: din cauza alunecării bucata de teren, casa şi toate acareturile din jur s-au făcut nevăzute în cîteva minute.

Faptul că acum era în viaţă îl datora nepotului ei, pionierul Ilie Cornea.

DRAGI CITITORI *Relatarea faptelor de cutezanţă pionierească a celor 38 de copii distinşi cu „Meritul pionieresc" va fi continuată în numerele viitoare. Aşteptăm ca în timpul vacanţei să ne semnalaţi şi voi alte asemenea fapte ai căror eroi sînt copii.*

VEGHE

Nemulţumit voi rămîne
de mine întotdeauna
oricîte coline aş cuceri
îmi va lipsi încă una.

Poate de vină e mama;
în sînge mi-a pus un foc
pe care ploile vieţii
nu-l sting, îl cresc în noroc.

Cade rugina din gînduri,
omizile pe copaci mor
înecate de uleiul luminii
şi de strigătul florilor.

Din frunze aş merge să strîng
o corabie tainică
cu care se poate pluti
prin oricare ocean al visării

Cu ce sînt de folos lumii
cînd focuri perfide mai ard
petale fragede de copii
şi somnu-i un roş leopard?

Nemulţumit voi rămîne
de mine întotdeauna,
soarele de nu l-aş coborî
să-i ţină păcii cununa!

CRISTIAN PETRE

CLUB 14

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

DAN HATMANU

1. **Exprimarea copiilor prin desen este atît de răspîndită încît s-ar părea că toţi au talent, că tot ce fac ei este demn de interes.**

– Faptul că desenul e atît de răspîndit printre ei dovedeşte că el constituie **o exprimare naturală** *(s.n.) şi nu una artistică. Înainte de a putea vorbi e mai uşor pentru ei să „mîzgălească". Cine însă continuă să facă acest lucru şi după 10 ani – cînd mijloacele de exprimare orală sînt dezvoltate de acum – poate să merite interes.*

2. **Mai ales sub influenţa lui Tonitza, expresia tipică a chipului de copil pare a fi uimirea inocentă, sugerată de ochii ca nişte puncte vii. Nu riscă să devină această imagine — prin reluare excesivă, imitare — un şablon care sărăceşte registrul expresiv al copilului?**

– Sigur că imaginea creată de Tonitza este o capodoperă. Dar ea se referă şi la o anumită vîr-

---

ROMAN FOILETON

Ion Grecea

MISTERUL acvariului de cristal

3

CAPITOLUL 3

UN GLONTE PENTRU MELANIA

Sosi tramvaiul, foarte aglomerat la ora aceea, dar blondul, înalt şi destul de solid, împinse cu coatele în chip nepoliticos, îşi făcu loc şi se urcă printre primii. Îndată după el, Dan Finţa şi Milică. Locotenentul se strecură cu greu printre călători şi aproape că se lipi cu umărul de spatele vlăjganului. Printr-un semn discret cu ochiul îl atenţionă pe băiat să se ţină şi el cît mai în apropiere ca să nu se rătăcească unul de altul.

După patru staţii blondul coborî, traversă strada şi intră în piaţa centrală a oraşului. Trecu printre gheretele la care ţăranii îşi vindeau zarzavaturile, ocoli cîteva stive de pepeni verzi în jurul cărora se îngrămădise foarte multă lume şi ajunse la locul unde era improvizat un mic parc de distracţii. Mulţi curioşi priveau podiumul de la „Zidul curajului", unde un băiat abia cu vreo trei ani mai mare decît Milică, în cizme albe şi pantalon bufant albastru, îmbrăcat într-o bluză tot albă, lucitoare, făcea exchibiţii pe o motocicletă ale cărei roţi, se învîrteau vertiginos pe două role, închipuind alergarea în mare viteză. „Poftiţi, intraţi! îi îndemna el pe privitori, strigînd într-o pîlnie de carton, numai două zile în acest oraş îi veţi vedea pe aşii zburători pe zidul curajului!" În jur, cîteva barăci, unele cu animale sălbatice, altele cu distracţii, jocuri mecanice, trageri la ţintă, încercarea puterii şi cîte şi mai cîte. Blondul se opri la tejgheaua uneia din aceste barăci, tras niţel mai de o parte şi ca omul care nu avea ce face, rămase să privească la cei care îşi încărcau puştile cu aer comprimat, trimiţînd minusculele bucăţi de plumb spre diferite figurine din tablă şi încercînd astfel să cîştige unul din obiectele oferite drept premiu, foarte ademenitoare pentru oricine: un mic tranzistor în casetă din piele, un ceas de buzunar, o trusă electrică de bărbierit, o minge de fotbal şi cîte altele. Nimeni, însă, din cei ce se înverşunau să ochească nu reuşeau să clintească din loc vreuna din figurine ca să poată intra în posesia măcar a unui singur premiu „mare". Se alegeau ori cu nimic, ori cu, cel mult, din cînd în cînd, un pieptene ieftin sau cîteva mărgele de plastic pe-o aţă.

Un ins nu prea în vîrstă, cu barbă şi o şapcă de jocheu, de sub al cărui cozoroc ochii săi albaştri priveau cam sprinţar, lua mereu dintr-un rastel armă după armă şi le întindea celor îngrămădiţi în faţa tejghelei.

— Poftiţi, încercaţi! oferea el puştile, gata încărcate, solicitanţilor. Cine mai doreşte?

Într-un tîrziu, văzînd că nimeni nu cîştigă nici măcar un creion sau o oglinjoară de buzunar, şi că cei de la tejghea vor să plece care încotro, blondul îi făcu un semn celui cu şapcă de jocheu şi acesta îi dădu de îndată o puşcă. Fără să mai stea pe gînduri, vlăjganul o duse la ochi şi trase. În aceeaşi clipă, „mireasa din tablă" începu să se mişte de cîteva ori în dreapta şi-n stînga închipuind un dans, fapt ce-l făcu pe bărbos să explodeze, cuprins de-o instantanee bucurie:

— Un glonte pentru Melania! Uite acum şi bucuria!

Şi întorcîndu-se ca un zbîrnel, se duse, luă tranzistorul şi-l oferi blondului, după ce mai întîi chiar îl potrivi să cînte şi o melodie.

— Cine mai încearcă? strigă el, privind în toate părţile. Faceţi ca dînsul, norocul vă aşteaptă!

Milică aruncă o privire plină de uimire către locotenent şi acesta îi zîmbi cu înţeles. Ofiţerul nu-l scăpă însă din vedere pe vlăjganul cel blond care, cu tranzistorul în mînă îşi făcu loc şi căută să plece. Dar acesta nu se îndepărtă prea mult. Ocoli două barăci şi de îndată reveni în spatele celei cu tirul. Trase la o parte o perdea de pînză albastră ce acoperea intrarea, dădu cuiva tranzistorul şi reveni în faţă printre cei ce se îngrămădeau înaintea tejghelei. Bărbosul tocmai aranja tranzistorul sub portretul din tablă al miresei, chipurile că luase un altul din magazia din spate.

— Ai observat? şopti locotenentul la urechea lui Milică. Ăştia sînt, cum se spune, mînă-n mînă. Mare lucru dacă omul pe care-l căutăm noi n-o fi şi el pe aici, pe aproape...

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

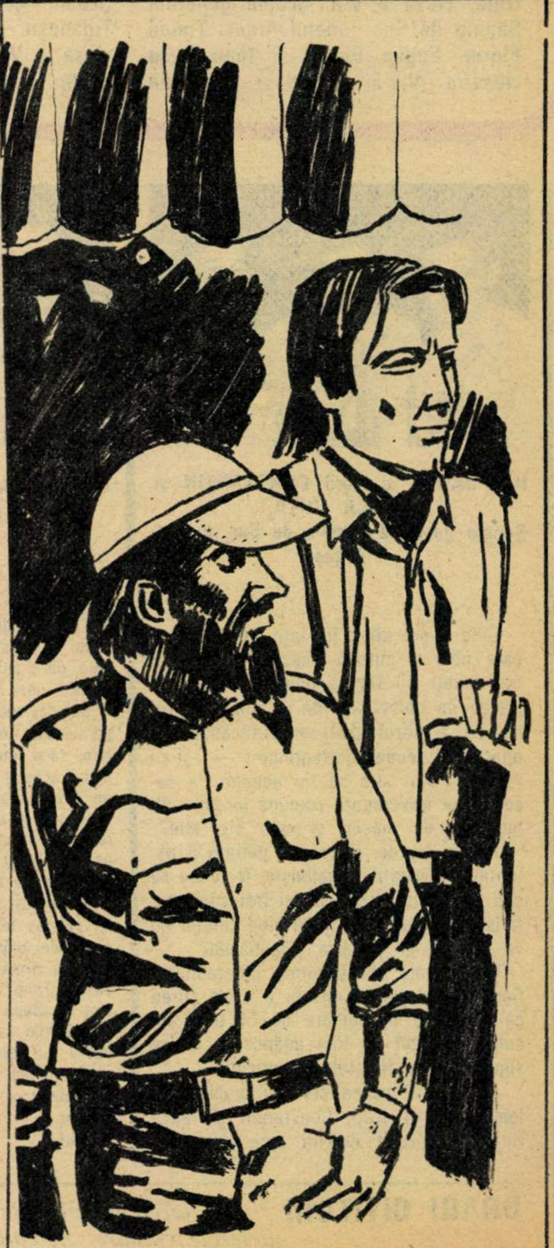

Ilustraţie de FRANCISC KALAB

stă. Copiii mai măricei au o viață psihică mai complexă. Cred, de altfel, că arta plastică modernă are în acest domeniu resurse neepuizate. Nu-mi plac chipurile (de copii) roz-bombon, dulcege. Velasquez, Goia și Breugel au interesante portrete de copii – chiar dacă pe vremea aceea copilul nu prea conta ca subiect, el era plasat în tablou ca element de decor, printre diferite obiecte.

3. — **Cum se poate face portretul unui om al cărui chip nimeni nu l-a văzut (cazul personajului istoric) și pe care privitorul trebuie să-l recunoască?**

– Am făcut și eu portretul lui Ștefan cel Mare. Chipul lui e înfățișat diferit în diversele izvoare, eu am accentuat însă armonia dintre hotărîre, vitejie și blîndețe, ca fiind coordonata personalității sale. Am remarcat cu mai multe prilejuri că omul recunoaște un chip legendar chiar dacă odată cu schimbarea expresiei, lipsesc unele elemente ultracunoscute cum ar fi gluga, în cazul lui Mihai Viteazul, coroana, în cazul lui Ștefan. Ceea ce dovedește încă o dată că esența portretului se află dincolo de datele pur vizuale.

4. — **Cum l-ați picta pe Făt-Frumos?**

– Iată o întrebare care-mi dă prilejul să-mi exprim dezacordul cu puzderia de Feți-Frumoși de prin cărțile pentru copii și care arată, aproape invariabil, ca niște domnișoare suave purtînd o chică fotogenică. Au ajuns și copiii să-l închipuie la fel. Făt-Frumos însă, mai presus de faptul că e... frumos, este **un caracter** *(s.n.). E viteaz, cinstit, iubitor de oameni, consecvent cu propriu-i cuvînt, înțelept, încrezător în puterea binelui. Nu mi-l închipui asimetric, desigur, dar imaginea lui trebuie neapărat să iasă din clișeul drăgălaș, inexpresiv.*

5. — **Ați văzut multe tablouri în viața dumneavoastră. Ați văzut și pictură naivă — folclor plastic, cum s-ar spune... Care ar fi, în raport cu alte popoare, specificul plasticii populare dar și culte românești?**

– Pictura naivă iugoslavă sau mexicană utilizează în mare măsură stridența culorilor. Acest procedeu nu e neartistic, dar ca tehnică el lipsește aproape cu desăvîrșire din pictura noastră, care cultivă armonia culorilor. Între oranj și albastru – culori care „se bat" între ele, românul pune un gri care le tempereză. La Voroneț roșul propriu-zis e un roșu de pămînt, palid; doar fondul albastru îl face mai viu. Conviețuirea culorilor este încă o dovadă a sufletului nostru iubitor de armonie, de calm și adîncime.

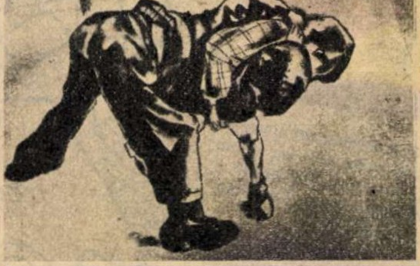

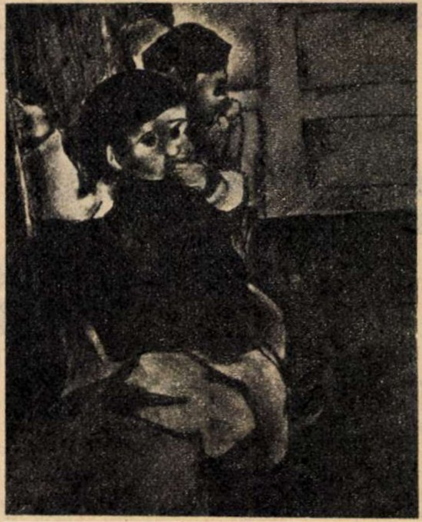

6. **Sînteți un statornic prieten al copiilor. Vă amintiți, în legătură cu ei, un moment emoționant?**

– Poate vizitarea spitalului de stomatologie din Iași unde, grație și curajului artistic al unui medic, cabinetele – ai căror pereți fuseseră oferiți copiilor – mi-au prilejuit o emoție copleșitoare. În „casa durerii" copiii inventaseră cea mai miraculoasă... anestezie: imaginile, culorile, frumusețea, puritatea.

7. **Să încheiem cu nelipsita întîmplare veselă.**

– S-o încercăm pe aceasta. Am primit odată un plic de la o fetiță – Mihaela o chema. În plic se afla o carte poștală cu adresa ei și cu rugămintea de a-i indica ziua și ora cînd să vină să-mi ia... un interviu! I-am răspuns și a venit. Mă așteptam să am în față două codițe timide, cînd colo ea, după o scurtă discuție introductivă, îmi zice: acum, dacă nu mai aveți emoții, putem începe!

Nu uitați în această vacanță
...culorile!
Dan Hatmanu

Club test

Invitatul nostru, mare iubitor al istoriei naționale, vă întreabă dacă cunoașteți ce atribuții avea în cadrul vechilor dregătorii domnești personajul care evocă numele său de familie: **hatmanul.**

ILIE TRAIAN

CLUB 14

LA DISPOZIȚIA VOASTRĂ

Dispută

Constantin Nica și **Valeriu Gostiner** din Reșița se vor duce în vacanța aceasta la mare. Deocamdată au fost la ștrand — de unde s-au întors cu următoarea nedumerire: de ce apa mării „te ține mai mult la suprafață"? Unul din ei, Valeriu, e de părere că apa cu cît e mai adîncă cu atît te... ajută să înoți; te ține, adică. Celălalt crede că sarea trebuie să fie de vină, dar nu știe în ce mod.

Iată explicația: adîncimea apei n-are nici o importanță (deși Valeriu susține că în bazinul pentru adulți el înoată mai bine), în schimb sarea are! Datorită ei — și nu numai ei: în apa mării sînt dizolvate **multe săruri** — densitatea apei de mare e mai mare. Astfel spus, apa mării e **mai grea.** Și ce-i cu asta? Păi este, dacă ne aducem aminte de principiul lui Arhimede: dacă apa dizlocuită este mai grea, ea opune o rezistență mai mare la presiunea atmosferică ce apasă asupra corpului tău — și astfel devii... mai ușor! Iar dacă cei doi voinici — acum lămuriți cum devine cu plutirea — odată ajunși la mare vor deschide ochii în apă și vor constata că nu-i ustură ochii — așa cum se așteptaseră — să știe că explicația stă în faptul că densitatea apei mării (genul de concentrație) este asemănătoare cu cea a lichidului din ochi!

Vacanță plăcută și baie strașnică, prieteni!

Prietenii clubului fac și versuri, ceea ce e foarte bine. Mulți dintre ei au fost încurajați să trimită poezii clubului nostru de... versurile lui Eminescu, citate într-unul din testele rubricii.

Ana Maria Keșisian, din București, ne trimite cîteva poezii însoțite de rugămintea: „Credeți că am talent?" Noi credem că da. Iar ca să aflăm și părerea cititorilor, reproducem ca mostră această strofă:

„Și au urcat din vremi în vremi străbunii
Cu țara lor pe umeri, către soare
Și-adesea-n loc de rouă, al lor sînge
Veghea venirea zilei viitoare."

Îi dorim Anei Maria — și altor prieteni ai clubului și ai poeziei — inspirație și curaj și... o reală colaborare cu rubrica noastră literară.

ROMAN FOILETON

— Dar ce a făcut de vreți să-l găsiți? întrebă neștiutor Milică.

— Ai să cunoști totul la timpul potrivit. În orice caz, dacă nu era întîmplarea cu timbrele tale, poate că ne scăpa o mare afacere pusă la cale de indivizi necinstiți, certați cu legile.

— Tot nu înțeleg.

— Ai tot timpul.

Blondul mai ceru o pușcă și Dan Fința își dădu seama că vlăjganul va repeta figura cu tranzistorul. Așa că pe neobservate se strecură după baraca tirului și așteptă. Îndată ce auzi exclamația cunoscută a bărbosului „Un glonte pentru Melania! Uite acum și bucuria! fu sigur că după cîteva secunde, la perdeaua albastră din spate își va face apariția și insul cel blond. Și nu se înșelă. Acesta veni și bărbosul îi și ieși în întîmpinare. Luă tranzistorul și spuse:

— Ce face Paco, nu mai dă pe aici?

— Mîine dimineață, barosane, la zece. Vin cu el...

— Aduceți și marfa?

— Bineînțeles.

— Tu vino mai devreme, îmi mai dai o mînă de ajutor, ceru bărbosul, nu vezi că ăștia nu se prea înghesuie la tir?

— Îți dau, dar mai unge pedala aia cu care miști figurinele, că se aude! Gata! M-am dus...

— Chiar dacă nu le scutur eu puțin, tot nu le nimeresc ei, n-avea grijă! zîmbi bărbosul. Pe mîine...

„Să fie acest Paco omul pe care-l caut? se întrebă Dan Fința în timp ce-l urmărea cu privirea pe vlăjganul cel blond cum se îndepărta. Se prea poate. În orice caz, mîine la ora zece trebuie să fiu aici. Și dacă acela care-l va însoți pe blond nu va fi cel cu timbrele, atunci neapărat trebuie să-l legitimez în vreun fel pe acest fals sportiv, să-l văd cine este și unde locuiește. Cuibul acestuia poate fi și cuibul păsării rare pe care o caut..."

Locotenentul se înapoie la tejgheaua barăcii de tir și îl găsi pe Milică tare neliniștit.

— Ce-i cu mutra asta?

— Unde ați dispărut?

— N-are importanță din moment ce-am revenit! zîmbi locotenentul și îl luă pe după umeri. Spune-mi, continuă el, mîine la ora zece fără un sfert poți să fii aici? Uite, ne întîlnim colo, în fața podiumului de la „Zidul curajului"...

— Pot. Voiam să mă duc la ștrand, dar renunț. Credeți că am să-l văd pe vînzătorul de timbre? Și o să puneți și mîna pe el?

(Va urma)

Să ai un cal frumos și să pornești
Cu el în zborul de vacanță lungă
Să pari că vii din marile povești
În care toți copiii au s-ajungă...

Cu murgul meu, azi, frunte lîngă frunte
Mă pregătesc, spre stele, să întrec un munte.

COMORILE PATRIEI

REZULTATUL ETAPEI A VIII-A („Cutezătorii" nr. 17, 1982)

Prin tragerea la sorți a răspunsurilor corecte, **Premiul I — un aparat tranzistorizat** (montaj) — a fost atribuit lui **Gărduș Rareș** din localitatea **Ocna Mare**, județul Alba; **Premiul al II-lea — un cățel electronic** (montaj) — i-a revenit **Iulianei Popa, comuna Crasna**, județul Vaslui; **Premiul al III-lea — un aparat Morse** (montaj) — a fost cîștigat de **Dragoș Moghioroș** din **Timișoara.**

Răspunsurile corecte: **crom; Sarmizegetusa, spațiul cosmic; analiza spectrală.**

alma

DE VACANȚĂ

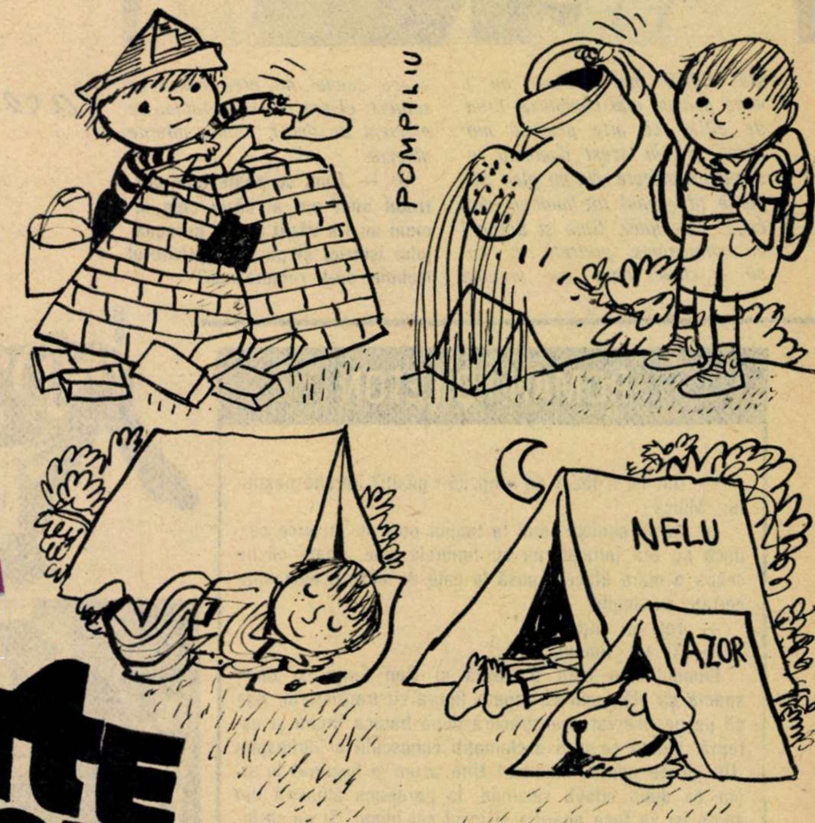

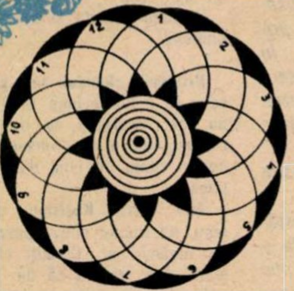

Rozeta

SPRE STÎNGA: 1) Marcă... gol! Piele sau imitație de piele cu fața lucioasă. 3) Holde aurii (sing.). 4) Raportul a două numere. 5) Mare... compozitor. 6) Mamifer rumegător din tundră supranumit „corabia deșerturilor albe de la Nord". 7) Rudă cu bradul. 8) În balanță. 9) Cerneală pentru rapidograf. 10) Smoc de pene de pe capul unor păsări. 11) „Depozitul" lui Moș Gerilă. 12) Răsturnat de o buturugă mică.

SPRE DREAPTA: 1) Calapod. 2) Mare. 3) Ușurel. 4) Fructul coniferelor. 5) Pielea feții. 6) Veselie. 7) Mod de a umbla pe jos. 8) Mirat peste măsură (fam.). 9) Cadru în care se fixează ferestrele sau ușile. 10) Arbore fructifer din familia rozaceelor. 11) Așezare rurală. 12) Pasăre călătoare mult cîntată de popor, și chiar de ea însăși.

UN DINTE CAPRICIOS...

- Bună, Tonel. La tine veneam!

Salut, Victoraș, exact la tine mă gîndeam!

– Dacă te-ai fi gîndit și la „Istoria descoperirilor științifice", pe care ți-am împrumutat-o acum trei luni, ar fi fost și mai grozav! Sper că...

– Au ! Dintele! Ăsta de-aici, din dreapta... Mă doare de nu te văd! Și nici nu te-aud! Păi eu tocmai mă duceam la dentist, iar tu, ca un egoist, mă tot sîcîi cu cartea aia!

– O să avem un concurs de cultură generală, și pentru asta cartea e neapărat...

– Nu ți-am spus că nu te-aud? Și nici nu pot vorbi! Dintele!

– ...premii foarte ochioase: o bicicletă de curse, un casetofon...

– Bicicletă de curse?!

– Da, Tonele, însă dacă te doare dintele atît de rău grăbește-te la...

– Stai, că parcă m-a mai lăsat. Bicicletă veritabilă de curse?

– De fapt, e de semicurse.

– Bună și asta, foarte bună! Întrebările or fi grele?

– Depinde. Sînt combinate cu probe practice, experiențe de laborator, dar întîi trebuie să punem laboratorul la punct, să pregătim instrumentele, e mult de lucru. Poate vii și tu.

– Ce-ai zis? N-aud nimic! Iar m-a apucat dintele! Eu acum fug...

– ...la dentist, știu. Bine faci. Mă duc și eu la laborator. Trebuie să și măturăm, să spălăm – dar pe urmă avem o șezătoare, o să fie foarte vesel, dans, vin toate fetele.

– I-auzi! Păi nu se face să lipsesc! Gata, sînt omul tău, te urmez! Mi-a trecut aproape de tot!

– Splendid. După aceea o să ne răcorim în aer liber, mergem la strîns mușețel, a descoperit Stănescu Valeriu un loc...

– Duceți-vă! Ce-aveți cu mine? Eu abia pot vorbi! Dintele! Au! Demarez spre clește!

– Foarte bine, Victoraș. O să le povestesc băieților mîine, pe stadion, despre cît de curajos ești.

– Pe stadion? De ce pe stadion?! Nu știu nimic!

– Cred și eu; în vacanța asta n-ai dat deloc pe la școală. Dar acum, degeaba îți spun. Cu durerea ta de dinți...

– M-a mai lăsat. Știi cum e: te mai apucă, te mai slăbește. Ce faceți pe stadion?

– Jucăm cu „Viitorul".

– Imposibil! Asta-i echipă mare, de categoria B!

– Au acceptat să facă un meci – școală cu noi. Băieți buni.

– Fantastic, era să scap o ocazie rarisimă! Joacă și Mandache? E cel mai bun portar. Dacă reușesc să-i dau un singur gol, sînt mare. Ești sigur că Mandache n-o să lipsească?

– Absolut. Chiar cu el am perfectat întîlnirea, nu este frate cu Mandache al nostru dintr-a șaptea B? Jocul începe la 11; dar noi ne ducem pe stadion de la 8, ca să-l găsească oaspeții cum se cuvine: tundem iarba, refacem marcajele, plivim buruienile care-au răsărit printre florile de la intrare...

– Vă convine, sînteți în formă, dar de mine, că mă doare dintele ăsta de nu te văd, nu vă pasă! Am plecat, gata! Dentistul!

– Du-te repede, îngrijește-te. O să-ți trimitem o scrisoare, să-ți povestim cum a fost în cantonament.

– Ce cantonament?!

– Jucătorii de la „Viitorul" ne-au invitat pentru trei zile în cantonamentul lor, la munte. O să locuim cu ei, o să ne antrenăm împreună și-o să stăm seara la povești în jurul focului de tabără, să ne spună întîmplări din timpul campionatului...

– Victore!

– Ce e? De ce sări așa?

– Mi-au trecut dinții! De tot! Ce trebuie să ne luăm în bagaj pentru cantonament?

– Întîi să discutăm despre „Istoria descoperirilor științifice" pe care ți-am împrumutat-o...

– Au! Dintele! Iar a început!

– Te vindec imediat: voiam să-ți spun că poți s-o păstrezi și să te pregătești după ea pentru concurs, ți-o dăruiesc. Eu am găsit alt exemplar. Ei, te mai doare?

– Ia să văd... Nu! Deloc! Poftim, apăs cît pot pe gingie și nu simt nimic! Mi-a trecut definitiv! Trei goluri o să-i înscriu lui Mandache!

SANDU ALEXANDRU

nah

foto ghicitoare

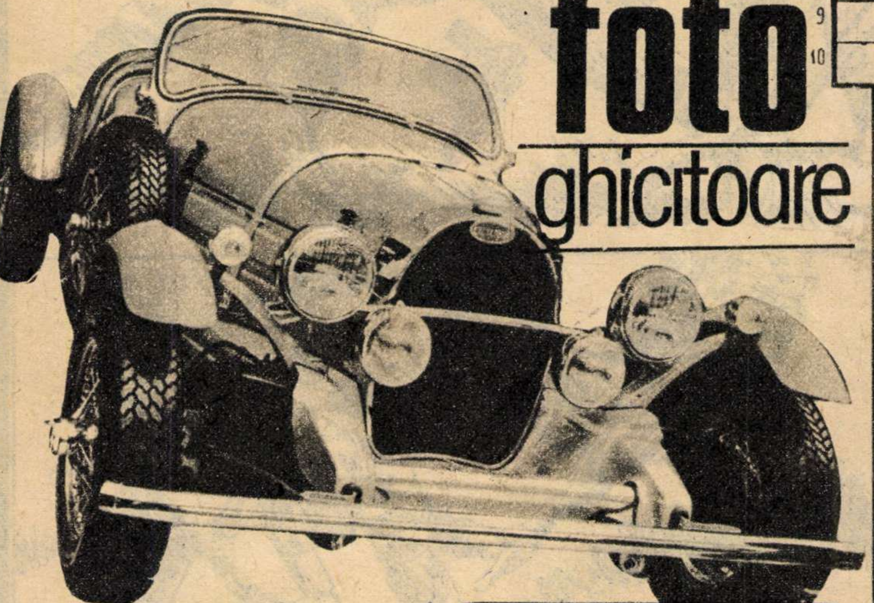

Concursul nostru:

CINE ȘTIE CIRCULAȚIE, CÎȘTIGĂ!

Concursul nostru pe teme de circulație continuă. Am ajuns, iată, la cel de al 5-lea set de desene și întrebări. Pentru cei care, întîmplător, n-au luat cunoștință de regulament, reamintim că acesta a fost publicat în numărul 22 al revistei noastre. Tot acolo este publicată și lista numeroaselor distincții și premii pe care organizatorii le pun la dispoziția participanților. Cine dorește, într-adevăr, să cîștige, trebuie să-și asigure, mai întîi, primirea revistei pe perioada vacanței de vară (reînnoiți-vă, deci, abonamentele!) și să respecte întocmai prevederile regulamentului.

ÎNTREBAREA NR. 9 Desenul nr. 9

Cîte greșeli sesizați în desenul de față, care sînt acestea și care sînt „autorii" lor?

ÎNTREBAREA NR. 10 Desenul nr. 10

Este corectă traversarea efectuată de cei patru băieți din imagine? Explicați pe larg de ce!

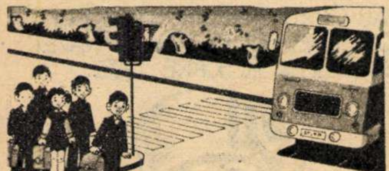

9

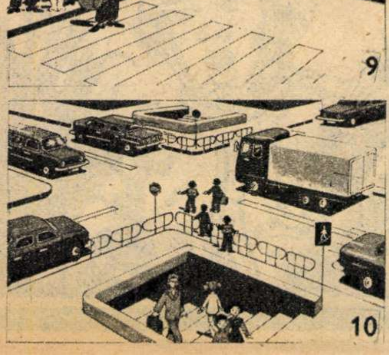

10

TRĂSURA GRABNICĂ

Citim într-un document aflat la Arhivele Statului: „Cea dintîi trăsură grabnică care vreodată a trecut munții Carpați pleacă, începînd de la **unu aprilie 1848,** *de două ori pe săptămînă, din București cu trecerea prin Ploiești. Pentru obținerea locurilor unor pasageri interesați să se adreseze la București, pe ulița Lipscanilor, iar la Brașov, pe ulița „Vămii". Această trăsură, numită pînă la urmă „Carul iute", parcurgea distanța București-Brașov în „nu mai puțin de 60 de ceasuri" – în socoteală intrînd, bineînțeles, și popasurile pentru schimbarea cailor.*

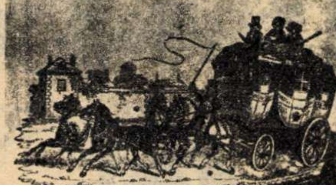

Găsiți cuvîntul!

După succesul numeroșilor corespondenți ai acestei rubrici, care au dezlegat probleme destul de dificile, iată încă una, care merită efortul amatorilor de enigme lexicale:

Legați de cîte două ori literele U, R, T și formați din ele un cuvînt. Rostirea lui vă va aduce în minte un element din decorul iernii.

Soluția problemei din nr. 21: acaparatoare

LINCĂ A. MIRANCEA
Vîrtoapele — Teleorman

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1							▼			
2					▼				▼	
3										
4						▼		▼		
5			▼				▼			
6		▼			▼					
7	▼			▼					▼	
8							▼			
9						▼				
10								▼		

FRUCTE

ORIZONTAL: 1) Plantă perenă originară din America de sud, bogată în amidon, vitamine etc. (pl.) Tulpina pe care cresc mure. 2) Pictor din creația căruia amintim pînzele „Cireșe" și „Struguri și mere". Revoluționar haitian (1750—1791). 3) Așteaptă o pară mălăiață! 4) Fruct de anin. Într-un cuvînt. 5) Ultimele alune! Adverb (abr.). Sur. 6) Marinescu Șerban. Descoperit. 7) O gură de limonadă! Coaptă peste măsură. 8) Poet chilian, autorul poeziei „Odă prunei". Centru rural cu rol important în producția de fructe. 9) „...Să trăiți, să-mbătrîniți,/ Ca un măr ca un păr/ Ca un fir de trandafir..." Galbeni ca lămiia. 10) Iunie (pop.). Ultimele boabe!

VERTICAL: 1) Fructe tropicale. Arbore cu fructe comestibile. 2) Gustatele migdale topîrceniene. Arbori fructiferi răspîndiți în zona de dealuri, cu soiurile ionatan, domnesc, crețesc, parmen auriu și altele. 3) Părinți. Macină cereale. 4) Fruct din țările calde cu gust dulce-acrișor și foarte aromat. Rîu în nordul Angliei. 5) Lipsit de gust. De multe ori. 6) Umfla pînzele corăbiilor la vechii greci (mit.). „Ruda" bogată în fructe. 7) Produs din fructe. Florin Stancu. Pere. 8) Neplăcută la gust. A acoperi un fruct sau o prăjitură cu un strat subțire de zahăr ars, ciocolată sau șerbet. 9) Piesă cu greutate pe tabla de șah. Culoarea florilor de cireș (masc.). 10) Lege sugerată lui Newton de căderea unui măr.

DICȚIONAR: OGE. URF.

ORAȘE

Înlocuind cifrele prin litere, veți afla, pe coloana A-B, numele unui municipiu aflat pe malurile Crișului Repede, reședință a unui județ din nord-vestul patriei noastre. Amintit documentar ca centru urban din secolul al XII-lea, astăzi este un puternic oraș industrial, comercial și cultural. Pe cele șase orizontale veți descoperi denumirea altor localități din țara noastră.

a

	4	1	2	1	6	1	7	
		8	9	2	4	3		
	2	3	4	3	9	8	7	
6	9	10	5	4	1	3	2	3
	11	7	8	5	12	8	7	
	13	3	14	3	15	3	8	

b

POVESTEA INSTRUMENTELOR MUZICALE (I)

Cu toate descoperirile arheologice și cercetările științifice actuale, istoria instrumentelor muzicale — mai ales în ce privește originea și începuturile lor — **continuă să ascundă multe necunoscute.** S-a născut chiar o disciplină specială care se ocupă cu studiul instrumentelor culte și populare (organologia). Totuși, trecutul acestora este încă nesigur, plin de mister. Adeseori, la baza unor instrumente complexe din zilele noastre se află altele, de o simplitate extremă, iar a încerca să stabilești în ce spațiu geografic sau la ce popor s-a născut un instrument muzical este foarte dificil. Cercetările au dezvăluit, de pildă, existența unor instrumente înrudite cu naiul în China, în Columbia, în Africa, chiar și în Australia. Există însă instrumente electronice și aparate muzicale create în secolul XX ale căror inventatori și constructori abia dacă se mai cunosc. Cine știe, spre exemplu, că popularele **chitare electrice** din jazzul contemporan **au fost inventate** de un român, inginerul Gabriel Dimitrie în 1929?

Dacă, azi, instrumentele clasice ale orchestrei moderne se fabrică pe scară industrială, muzicantul de odinioară își confecționa singur unealta sonoră de care avea nevoie. Din acest motiv, același flaut, aceeași harpă, vioară sau trompetă aveau în trecut forme și mărimi diferite. De aci și sonoritățile ce se deosebeau simțitor între ele, fapt care și explică apariția tîrzie (în epoca Renașterii) a orchestrelor și formațiilor clasice. Adunarea instrumentelor în muzee are drept scop, între altele, studierea lor amănunțită și reconstruirea lor din aceleași materiale, spre a împrumuta execuției vechilor partituri culoarea sonoră pe care au avut-o în epocile cînd au fost compuse.

Cînd și unde au apărut cele dintîi instrumente muzicale? Răspunsul nu poate veni cu precizie, deoarece, încă la apariția sa, omul se folosea — spre a putea să comunice cu semenii lui — de instrumente care dădeau semnale acustice. Bătaia din palme, lovirea a două pietre, șorțurile de piele întinse pe corpuri sonore și bătute cu bețișoare sau cu palmele sînt tot atîtea instrumente. Cînd omul a pornit la vînătoare, arcul întins pentru a săgeta animalul a dat un sunet. Atunci vînătorul a remarcat că din intestine de animale poate face un instrument cu coarde. Cînd papuașii au vrut să doboare un copac, trei-patru bărbați ciopleau cu toporul de piatră la rădăcină, iar altul bătea o tobă spre a-i îndemna să lucreze ritmic. Ați știut că o scoică mare se poate transforma în trîmbiță de alarmă, dacă luntrea este amenințată să se răstoarne din cauza valurilor? În epocile străvechi, oamenii se recunoșteau după sunetul instrumentului și după melodia-tip pe care și-o compunea fiecare spre a o executa de cîte ori avea nevoie să comunice cu alți oameni. În grotele preistorice de acum 20000 de ani s-au descoperit picturi rupestre înfățișînd oameni ce mînuiesc instrumente cu coarde, de suflat și de percuție. La egipteni, chinezi, indieni, greci și romani, încă din antichitate s-a conturat aproape toată gama de instrumente muzicale. Despre principalele instrumente ale orchestrei simfonice și ale celei populare românești vom discuta în numerele viitoare ale revistei noastre.

VIOREL COZMA

Redactor șef: **MIHAI NEGULESCU**; Redactor șef adjunct: **OVIDIU ZOTTA**; Secretar responsabil de redacție: **ION DONCA**; Prezentare artistică: **POMPILIU DUMITRESCU**; Redactor responsabil de număr: **ILIE TRAIAN**; Foto copertă: **C POPESCU**; Prezentare tehnică: **LUCIA SICOMAȘ**

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33, Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia". TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226 București

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

TEMERARII SPAȚIULUI IV

Scenariu: **SORIN ȘTEFĂNESCU**
Desene: **VALENTIN TĂNASE**

Dan, pilot al unei nave spațiale de cercetare, însoțit de fratele său mai mic, Vlad, au coborît pe suprafața planetei nr. 2 din sistemul Bernard. Trebuie să recupereze un container științific.

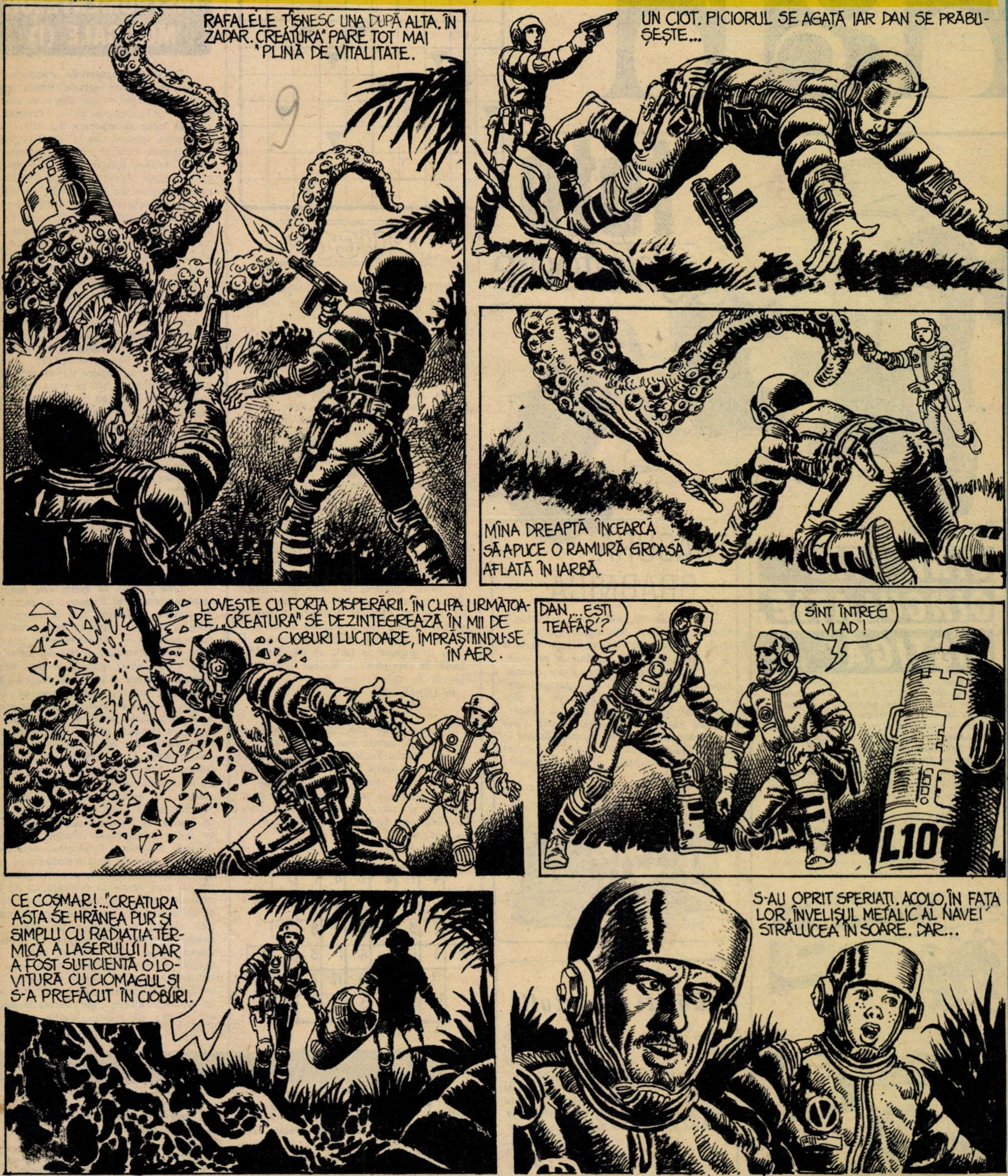
RAFALELE ȚÎȘNESC UNA DUPĂ ALTA. ÎN ZADAR. „CREATURA" PARE TOT MAI „PLINĂ DE VITALITATE.
UN CIOT. PICIORUL SE AGAȚĂ IAR DAN SE PRĂBUȘEȘTE...
MÎNA DREAPTĂ ÎNCEARCĂ SĂ APUCE O RAMURĂ GROASĂ AFLATĂ ÎN IARBĂ.
LOVEȘTE CU FORȚA DISPERĂRII. ÎN CLIPA URMĂTOARE, „CREATURA" SE DEZINTEGREAZĂ ÎN MII DE CIOBURI LUCITOARE, ÎMPRĂȘTIINDU-SE ÎN AER.
DAN,... EȘTI TEAFĂR?
SÎNT ÎNTREG VLAD!
L101
CE COȘMAR!... „CREATURA" ASTA SE HRĂNEA PUR ȘI SIMPLU CU RADIAȚIA TERMICĂ A LASERULUI! DAR A FOST SUFICIENTĂ O LOVITURĂ CU CIOMAGUL ȘI S-A PREFĂCUT ÎN CIOBURI.
S-AU OPRIT SPERIAȚI. ACOLO, ÎN FAȚA LOR, ÎNVELIȘUL METALIC AL NAVEI STRĂLUCEA ÎN SOARE. DAR...

9

(Va urma)

Foto: Constantin Diaconu

Cu toate pînzele sus, pe drumurile vacanței mari!

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

27

JOI, 8 IULIE 1982,
ANUL XVI (NR. 770)

CADRAN POLITIC

Tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, i-a fost înmînată, miercuri, 30 iunie, în cadrul unei solemnități care a avut loc în stațiunea Neptun, înalta distincție **„Om al anului 1981"**.

Prestigioasa distincție a fost conferită de un juriu al Adunării pentru Integrarea Națională din India (N.I.A.) — organizație internațională pentru pacea mondială — pentru serviciile aduse omenirii și securității internaționale, pentru faptul de a fi creat un puternic curent în rîndul conducătorilor lumii spre a da importanța cuvenită păcii și a salva umanitatea de dezastrul unei catastrofe nucleare.

Acordarea acestei înalte distincții reprezintă încă o dovadă elocventă a recunoașterii și aprecierii, pe toate meridianele globului, a rolului și meritelor deosebite pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu le-a dobîndit prin neobosita sa activitate consacrată cauzei destinderii, securității și cooperării internaționale, edificării unei lumi mai drepte și mai bune, fără arme și războaie, pe planeta noastră.

*

În zilele de 2 și 3 iulie, tovarășul Nicolae Ceaușescu a efectuat vizite de lucru în județele Botoșani și Suceava. Cuvîntările rostite cu acest prilej de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, întîlnirile sale cu muncitori și specialiști, cu lucrători ai ogoarelor din unitățile vizitate, cu reprezentanți ai organelor locale de partid și de stat, cu factori de răspundere din unele ministere economice au permis efectuarea unei ample analize a modului în care se acționează pentru realizarea sarcinilor de plan pe anul în curs, precum și stabilirea măsurilor ce se impun pentru înfăptuirea prevederilor actualului cincinal în condițiile unei înalte eficiențe economice.

Desfășurate într-o atmosferă de puternică unitate în jurul partidului, al secretarului său general, vizitele de lucru ale tovarășului Nicolae Ceaușescu în județele Botoșani și Suceava au evidențiat încă o dată voința fermă a oamenilor muncii de pe aceste meleaguri ale țării, a întregului nostru popor, de-a înfăptui neabătut hotărîrile celui de al XII-lea Congres al partidului.

*

Sîmbătă, 3 iulie, sub președinția tovarășului Nicolae Ceaușescu, a avut loc ședința Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. Între importantele probleme analizate cu acest prilej de către Comitetul Politic Executiv s-au aflat: modul în care au fost îndeplinite prevederile planului pe primul semestru al anului în curs, Programul cu privire la creșterea producției de țiței și Programul cu privire la creșterea producției de gaze pe perioada 1982—1985, peste prevederile actualului cincinal, Programul de alimentație științifică a populației și altele. Comitetul Politic Executiv a soluționat, de asemenea, probleme curente ale activității de partid și de stat.

PRAHOVA

DE LA TRIBUNA FORUMULUI

— **Cu ce învățăminte pleci** de la forum? I-am întrebat pe **Virgil Amariei**, pionier la **Școala generală nr. 3**, Mizil.

— Fiecare zi petrecută în tabăra forumului a fost plăcută! (Tabăra Bușteni, Prahova, 148 delegați, 32 invitați). Agenda noastră a fost bogată atît în acțiuni vesele, de destindere, cît și în acțiuni pline de învățăminte. Cu toate că este greu de ales punctul cel mai important al programului nostru, mă voi opri, totuși, la schimburile de experiență ce au avut loc și care au fost foarte interesante. Plecînd acasă, mă și gîndesc la cele ce voi putea pune în aplicare în detașamentul sau unitatea mea în anul școlar care urmează. La tabăra forumului am învățat, de pildă, din felul cum pionierii de la **Poiana Cîmpina** au organizat cercul uzinal, cum prin muncă disciplinată — nimeni nu lipsea în ziua de activitate —

FORUM'82

au învățat să modeleze piese, să cunoască modul de funcționare a strungului. Muncitorii îi îndrăgesc și îi prețuiesc pentru că se pot bizui pe acești pionieri. Acolo, în cercul lor au învățat, de asemenea, pe viu ce înseamnă economia, au înțeles prețul unui minut risipit, au văzut cu proprii lor ochi de ce n-ai dreptul să risipești material sau energie electrică. Eu cred că și de aceea rezultatele lor la învățătură sînt bune. Aș dori să putem organiza și la școala noastră un asemenea cerc.

Foarte interesante au fost cele povestite de pionierii **Școlii generale Trăisteni** despre creșterea iepurilor. Am aflat cu acest prilej că **pionierii din Ploiești** și-au **propus ca pînă la sfîrșitul anului** să **crească 40 000 de iepuri**.

Sigur că ar mai fi multe de spus. Mi-a plăcut ce au povestit pionierii de la **Filipeștii de Pădure** despre activitățile comune ale utecistilor cu pionierii. Ei s-au dus împreună în excursii, au înfrumusețat orașul. Fiecare utecist se ocupă de un pionier, ajutîndu-l să se pregătească pentru intrarea în Uniunea Tineretului Comunist. Tribuna forumului constituie pentru noi, pionierii, un izvor important în dobîndirea unei și mai bune calități a tuturor activităților.

B. VLAD

România

Cu inima îmi plămădesc în gînd
Cuvîntul drag, cuvîntul sfînt –
Eu m-am născut pe-acest pămînt
Și eu și toți strămoșii mei pe rînd.

Trecut-au ani și secole de-a rîndul
Dar ea tot neclintită-a stat
Căci fiii ei i-au apărat
Și apele și cerul și pămîntul.

Cînd spun România, eu mă gîndesc la ea
Ca la un imn scăldat în soarele de vară,
Ca la un cîntec blînd, ca la o floare
rară,
O patrie de vis și de lumină: țara mea!

Simona Ionescu
cl. a VI-a, Școala generală nr. 4, Deva

Partidul

Stejarul auriu
Este copilăria noastră colorată
Stejarul auriu
Este cîmpia strălucitoare
Stejarul auriu
Este tot ce ne-nconjoară:
Brazi,
Flori,
Iarbă...
Este tot ce-i mai frumos,
Este cîntecul ce răsună
Pînă la orizont
Și mai departe...

Georgiana Mir
Școala generală nr. 1, Mote
Dîmbovi

Cîntecul mamei

Se-aude cum cîntă
pasărea-n desiș.
Se-aude cum susură
sub deal, izvorul.
Și glasul tău l-aud, mamă
cîntînd o doină din bătrîni.

Ce blîndă și adîncă-i
vocea ta...
și parcă-n ea e întrupată,
ființa-ntreagă a acestui neam.

Amelia Doiciu, cl. a VIII-a,
Cenaclul literar „Mlădițe dobrogene"
Constanța

Omul cîmpiei

Omul cîmpiei
mirosea a pîine coaptă,
din păr îi curgeau spice de grîu
iar din mîini brazde curate.

Picioarele-i călcau
pe luceferi de iarbă
și coasa-i scînteia
în culorile răsăritului.

Al lui era acum pămîntul
crescut de veacuri
printre degetele tălpilor de țărani.

Ion Vaciu, cl. a VIII-a,
Cenaclul pionieresc „Zburătorul",
Onești

IAȘI

SATUL DE VACANȚA ȘI PRIETENII SAI

Ca la un semnal – acesta fiind sosirea pionierilor – satul de vacanță a prins viață. Ciricul – minunata pădure din apropierea Iașului – s-a trezit, deodată, inundat de glasuri vesele.

Racoarea, iarba înaltă ca și ospitalierele căsuțe viu colorate i-au îndemnat pe copiii veniți la forumul județean să-și re

CÎNTECUL
FORUMULUI
NAȚIONAL
AL
PIONIERILOR,
1982

Creștem cutezători sub flamuri tricolore

Versuri: NICUȘOR CONSTANTINESCU
Muzica: ION NICORESCU

În scumpa noastră Românie
Pe plaiul liber și străbun
Purtăm în inimi cu mîndrie
Partidul Comunist Român.

Refren:

Creștem cutezători,
Sub flamuri tricolore
Și-n marș voios
Pe drum glorios
Mergem „Tot înainte"
Mereu urmînd
În faptă și-n gînd
Partidul, iubit părinte.

Ni-i mamă bună-această țară
E tot ce-avem mai sfînt și drag,
Străveche vatră milenară
Și zborul avîntat în larg.

Refren:

În pace și în unitate
Vrem să-nvățăm și să muncim
Și patriei în libertate
Ani luminoși să-i făurim.

Refren:

Și tot ce azi cu demnitate
Părinții, frații construiesc
Vom duce mîine mai departe
Sub tricolorul românesc.

Refren:

Ne e oriunde și în toate
Exemplu viu, înălțător,
Un om cu vise-naripate
Al țării brav conducător.

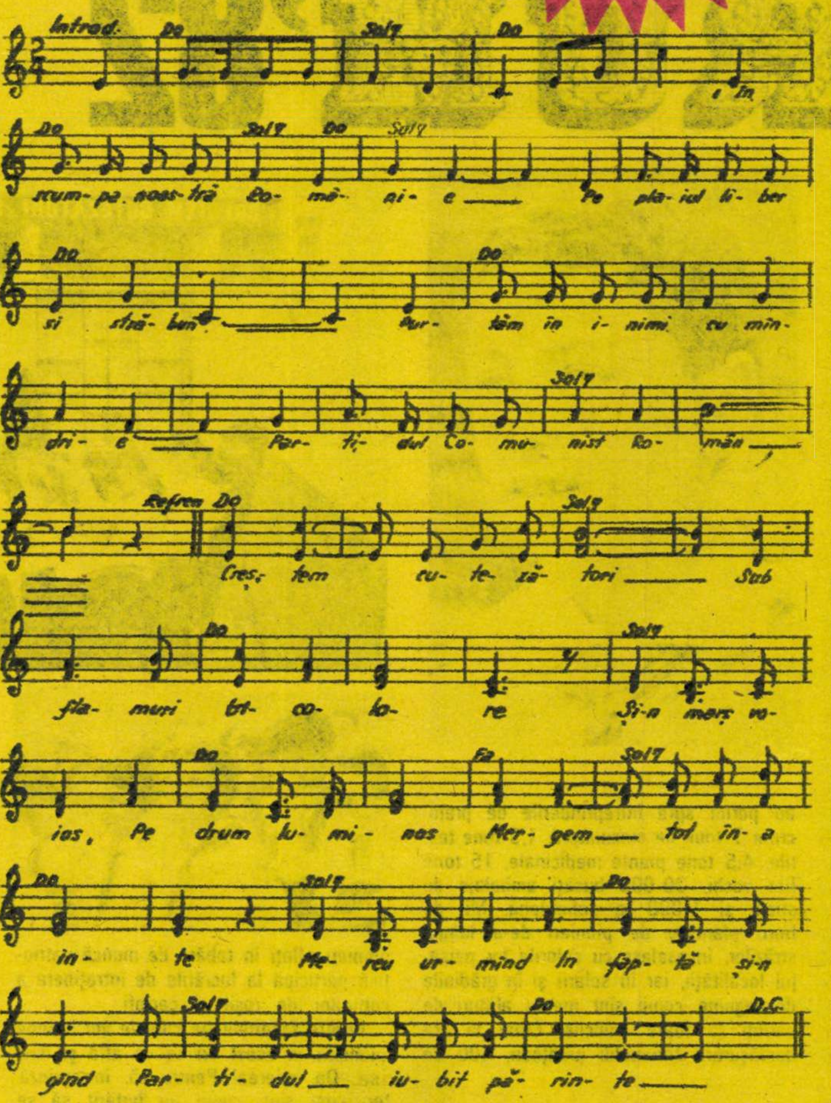
Introd.
Do
Sol7
Do
În
scum-pa noas-tră Ro-mâ-ni-e — Pe pla-iul li-ber
și stră-bun — Pur-tăm în i-nimi cu min-
dri-e — Par-ti-dul Co-mu-nist Ro-mân —
Refren
Creș-tem cu-te-ză-tori — Sub
fla-muri tri-co-lo-re Și-n marș vo-
ios, Pe drum lu-mi-nos Mer-gem tot în-a-
in-te Me-reu ur-mînd în fap-tă și-n
gînd Par-ti-dul — iu-bit pă-rin-te —
Fa
D.C.

FORUM'82

zolve cît mai repede treburile gospodărești pentru a avea timp să se bucure din plin de tot ce-i înconjoară. Și chiar în aceeași zi, după-amiază, au devenit gazde. Artiști ai celor mai bune formații de pionieri și șoimi ai patriei din Iași le pregătiseră o surpriză: un bogat spectacol cultural-artistic. Un călduros salut de bun sosit și urare de succes lucrărilor forumului.

Bogatul program al zilelor de forum a oferit pionierilor sosiți din întreg județul posibilitatea nu numai de a dezbate cele mai importante probleme ale vieții de organizație, ci și de a-și îmbogăți orizontul de cunoaștere prin vizita organizată în zona industrială a municipiului Iași, prin întîlnirea cu profesori cu elevi uteciști de la Liceul agroindustrial din Miroslava.

Întorși în forum, cu multe date înscrise în carnețele și în memorie, pionierii au pornit în dezbaterile lor privind pregătirea prin muncă, pentru muncă, de la date concrete, de la necesitățile și posibilitățile pe care județul le are.

ELENA MĂNESCU

Imagini realizate de membrii cercului foto, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Iași

Creştem cutezător

FORUM'82

CONSTANŢA

CE E NOU LA PRIETENII DIN COBADIN?

Toţi cei 135 de pionieri-delegaţi, aflaţi la dezbaterea din ziua aceea îi cunoşteau pe colegii lor din Cobadin: silitori la învăţătură, harnici şi întreprinzători. Pe unii dintre ei — treizeci de voinici, membri ai echipajului cicloturistic „Speranţa" — i-au revăzut bucuroşi, chiar în ziua în care pe catargul taberei forumului, din Parcul pionierilor, a fost înălţat tricolorul. Parcurseseră distanţa de acasă şi pînă la Constanţa cu bicicletele, pentru a aduce aici salutul celor peste 1 000 de pionieri de la Liceul agroindustrial, ai căror elevi sînt. Dar pioniera Cati Peaga, vorbind despre modul în care pionierii din Cobadin participă la viaţa localităţii lor, a adus în forum preţioase veşti de ultimă oră.

La capitolul sîrguinţă, pionierii cobadineni au înscris în anul şcolar, recent încheiat, 77 de grupe şi 26 detaşamente integraliste la învăţătură. Peste 300 de pionieri au obţinut numai note de 9 şi 10, iar alţi 450, medii de la 7 în sus.

În ceea ce priveşte **comportarea**, Cati a informat forumul că toţi colegii ei au obţinut **media zece la purtare**. Sînt nişte performanţe demne de admirat, nu-i aşa?

Hărnicia se află şi ea tot la loc de frunte. Din luna ianuarie şi pînă acum din unitatea de pionieri de la Cobadin au pornit spre întreprinderile de prelucrare 7 tone de maculatură, 1,5 tone textile, 4,5 tone plante medicinale, 15 tone fier vechi, 20 000 bucăţi ambalaje de sticlă şi 1 000 kg polietilenă. Mii de flori, plantate de pionieri de-a lungul străzilor, înveselesc cu culorile lor peisajul localităţii, iar în solarii şi în grădinile de legume copiii sînt mereu alături de părinţi la toate muncile. Chiar la ora desfăşurării forumului judeţean, 300 de pionieri aflaţi în tabăra de muncă patriotică participă la lucrările de întreţinere a culturilor de roşii şi cartofi.

CREŞTEM CUTEZĂTORI SUB FLAMURI TRICOLORE !

Printre recoltele pe care le vor strînge pionierii, în acest an se va afla şi mierea. Da, mierea! Pentru că, întreprinzători cum sînt, copiii au hotărît să se apuce şi de stupărit.

Iată acum şi o altă veste de ultimă oră, care demonstrează nu numai pasiunea pentru o meserie, ci şi dorinţa de a fi cît mai repede folositori acolo unde e nevoie. **La ora cînd citiţi aceste rînduri, 100 de pionieri de la Liceul agroindustrial ştiu să conducă tractorul, iar la absolvirea liceului, cînd vor avea şi vîrsta necesară obţinerii permisului de conducere, vor fi adevăraţi aşi!**

ÎN ATENŢIA TUTUROR: ÎNVĂŢĂTURA ŞI FRECVENŢA

Din zori pînă în seară, timp de şapte zile, Parcul pionierilor din Constanţa a fost animat de glasurile aceloraşi copii. Locuitorii căsuţelor din satul de vacanţă aflat în incinta parcului au fost pionieri din Constanţa, Cogealac, Năvodari, Mangalia, Tuzla, Neptun, Eforie-Nord, Valul lui Traian, Cobadin, Ciobanu ş.a., cu toţii fruntaşi la învăţătură şi în activităţile pionereşti. Colegii din unităţile lor i-au delegat să-i reprezinte la lucrările forumului judeţean, iar ei au dovedit cu fiecare zi că merită încrederea acordată.

S-a discutat despre învăţătură, disciplină, despre pregătirea politico-ideologică, despre educaţia patriotică revoluţionară a pionierilor şi şcolarilor din unităţile judeţului. Au învăţat cîntece, au făcut vizite, s-au întrecut în sport şi voioşie...

Mihăiţă Cazacu (Şc. gen. nr. 18, Constanţa), **Anca Guşanu** (Şc. gen. Năvodari), **Casandra Flavia Vasile** (Şc. gen. Valul lui Traian), **Cornelia Turtoi** (Şc. gen. Mangalia), **Adriana Geană** (Şc. gen. nr. 35, Constanţa), **Tudoriţa Muşat** (Şc. gen. Castelu) şi mulţi alţii s-au referit la modul în care s-a muncit în unităţile lor pentru a-şi îndeplini cît mai bine principala îndatorire patriotică — învăţătura.

— Pentru a obţine rezultate cît mai bune la învăţătură, trebuie să manifeşti interes pentru fiecare materie, să fii prezent zilnic la şcoală, a spus Mihăiţă Cazacu. De aceea, comandamentul unităţii noastre a acordat o mare atenţie frecvenţei la ore. Printre modalităţile folosite în rezolvarea unor situaţii mai difi-

sub flamuri tricolore

cile cu colegi care absentau fără motiv aş aminti legătura cu părinţii, chiar la locurile lor de muncă, prin scrisori din partea unităţii. Metoda noastră a dat roade minunate: dintr-o mie de copii care învaţă în şcoala noastră, doar unul singur a rămas cu situaţia şcolară neîncheiată.

— Noi am căutat să-i încurajăm întotdeauna pe acei colegi care au dovedit dorinţa de a se autodepăşi, a arătat Tudoriţa Muşat din comuna Castelu. La „Semafor" le-am consacrat o rubrică specială, iar însemnul „Banca de onoare" le-a fost acordat din partea întregului detaşament ca o recunoaştere a strădaniei de a învăţa tot mai bine.

— Este foarte important să ajuţi un coleg la timpul potrivit, a completat Adriana Geană. De aceea, în toate cele trei trimestre ale anului şcolar, noi am analizat situaţia notelor săptămînal. Cu fiecare dintre cei ce obţineau note mai slabe am discutat în comandament. Rezultatele sînt acum îmbucurătoare: din 1 400 de pionieri şi şcolari, doar unul singur n-a încheiat cu succes anul şcolar.

ECATERINA ROŞCA

MEHEDINŢI

CEA MAI FRUMOASĂ ZI

— Care vi s-a părut ziua cea mai frumoasă, cea mai fructuoasă pe care aţi petrecut-o aici, în forumul vostru judeţean?

— Aceea în care ne-am întîlnit cu uteciştii din Orşova. A fost o zi veselă şi plină de învăţăminte. Împreună am vizitat Hidrocentrala „Porţile de Fier", am stat de vorbă cu muncitori fruntaşi, ne-am plimbat cu vaporaşul prietenilor de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din localitate. (**Renata Bunoiu,** Liceul pedagogic, Drobeta-Tr. Severin).

— Eu aş zice că la fel de folositor şi plăcut a fost colocviul nostru cu o brigadă complexă de educaţie moral-cetăţenească. Au fost în mijlocul nostru atunci tovarăşi jurişti, miliţieni, medici. Am aflat, cu prilejul acesta, lucruri deosebit de interesante privind răspunderile noastre în societate la care unii dintre noi nici nu ne gîndiserăm pînă atunci. (**Nela Blagoe,** Şcoala generală Gîrla Mare).

— Sînt bucuroasă că la una dintre dezbaterile noastre, în care am vorbit şi despre timpul liber, s-a discutat mai mult despre locurile de joacă, despre organizarea activităţilor în aer liber. Spuneam că sînt bucuroasă, mai ales pentru faptul că nu ne-am mulţumit să constatăm că terenurile existente nu sînt amenajate şi întreţinute foarte bine, ci am gîndit asupra măsurilor practice pe care să le întreprindem. Aşa cum sîntem prezenţi pe şantiere, la muncă patriotică, la plantări sau colectarea de plante medicinale, de ce nu ne-am ocupa şi de propriile noastre terenuri şi spaţii de joacă? (**Daniela Lucia Ciochină,** Şcoala generală, Rogova).

ELENA TOFAN

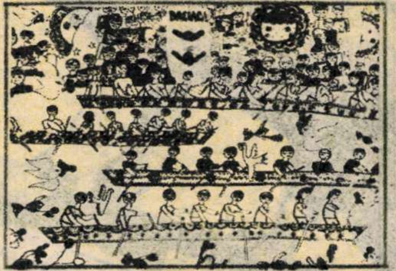

Desen: **Maria Iacoban,** clasa a VIII-a, comuna Satu Mare, judeţul Suceava.

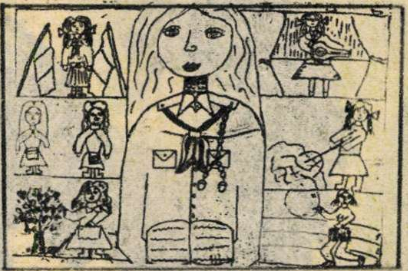

Desen: **Mariana Şandor,** clasa a VII-a, Şcoala generală Batie, judeţul Satu Mare.

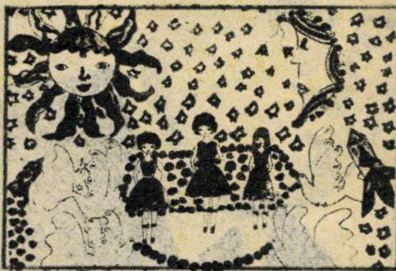

Desen: **Anca Hurjui,** clasa a VIII-a, Casa pionierilor şi şoimilor patriei, Suceava.

ZILE ŞI SERI DE TABARA LA CHIRUI

Sosiţi din toate colţurile patriei aici, în tabăra republicană de la Chirui, judeţul Harghita, pionierii-condeieri şi plasticieni s-au întîlnit, încă din primele clipe, cu frumuseţea, cu munţii şi cu brazii, cu oamenii primitori şi cu visurile. Izvoare şi curcubee, poteci şi piscuri, vulturi şi... linişte. Nu se mai aud trenurile, e departe şi metroul. Aici e natură şi rază de soare, în toate pavilioanele e curat ca în farmacii, apele minerale se pot bea şi din căuşul palmei. De cîteva zile sosiţi, „creatorii" au şi început, firesc...

DIALOGUL FIERBINTE...

– Şi cum, ai de gînd să scrii chiar... un roman ştiinţifico-nefantastic?!

– Te miră? Nu ştiu dacă aş fi nemaipomenit de original, dar aş fi primul care l-aş intitula aşa: „Secretul lui H^2" – roman ştiinţifico-nefantastic de Sebastian Dumitrache din Ploieşti. Ei, ce crezi?

– Nu sună rău, răspunse Florin Bulagea, pionier la Şcoala generală nr. 12, Botoşani. Numai că nu mi-i clară această „subdenumire", niţel cam „originală", ca să-i zic aşa...

– Aici e „presiunea" emotivă, colega. Înţelegi? Eu sînt ploieştean. Petrolist din răsbunici. Deşi mai am un an pînă în clasa a VIII-a, „le văd" la petrol... din fire şi nu din auzite sau din „învăţatelea după carte, numai". Romanul meu va fi, pe cît îmi dau seama, un cîntec adevărat, despre o lume adevărată.

– Ai început documentarea?

– Deocamdată mă preocupă cercul tehnico-aplicativ din şcoală şi stau adesea de vorbă cu Gore Paharnicu, zis Furtună, un sondor tînăr, de 24 de ani, vecin cu mine.

– Probabil, va fi unul din eroii cărţii, nu?

– Sper, dar va apare, probabil, sub numele de Gore Vifor...

Cei doi s-au cam depărtat de noi şi nu i-am mai putut urmări, întrucît au fost acoperiţi de alte glasuri. Cert este că se aflau într-un dialog pe cît de specific unor asemenea „colegi de tabără", pe atît de palpitant.

PATRU DUNĂRENCE ŞI-O MUNTEANCĂ

Ne-am fi aşteptat să vorbească despre minunatele seri de pe Dunărea albastră, despre cherhanale şi pescari, despre porturi şi marinari...

– Munţii de fier de la Combinatul gălăţean mă făceau să cred că şi Carpaţii sînt uneori tot aşa, spuse Angela Ribingiuc din Galaţi, aflată într-o discuţie cu Florina Matei din Topliţa. În timp ce fetele discută cu aprindere, intervine Laura Scrioşteanu din Tulcea, care pare să aibă o altă viziune despre munţii noştri:

– Şi-n Dobrogea sînt munţi... dar mai scunzi, mai „bunici". Ca să mi-i imaginez ca pe cei de-aici, de la Chirui, mă scufund în apele Dunării şi-i văd... pînă pe lîngă lună. Din fluviu, munţii se văd ca nişte oameni uriaşi, un fel de titani. La voi, la Giurgiu, cum e? o întrebă, spontan, Laura, pe Simona Gialatu, cu care se ţinea de braţ.

– Ehe, n-avem noi munţi ca aceştia, care ne înconjoară acum, dar avem munţi de voinţă şi de hărnicie; facem un judeţ nou, zi de zi, cu toată suflarea şi dăruirea noastră.

– Ei bine, noi avem munţi la... Călăraşi! sare Daniela Tănase.

– Ei, da! se miră Florina.

– Chiar aşa! Din moment ce şi la Călăraşi arde focul siderurgiei.

Şi grupul celor cinci se tot îndepărtează printre brazi, în lumina de aur a apusului...

*

Reporterul îşi cere scuze că nu poate vorbi despre toţi pionierii poeţi şi prozatori, povestitori, epigramişti, dramaturgi şi pictori aflaţi în această minunată tabără, în care s-au întîlnit reprezentanţi din toate judeţele patriei. E un fel de cetate a creaţiei pionereşti, înscrisă, prin întreaga ei activitate şi prin profilul ei specific, în Festivalul Naţional „Cîntarea României". Este, în acelaşi timp, o tribună de dezbateri artistice şi de creaţie, o vatră a prieteniei şi a dialogului multiplu, după cum aţi văzut.

ION CRÎNGULEANU

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ:

LUMEA ÎN TREI ORE

Reportaj de COSTACHE ANTON
Foto: GRIGORE PREPELIȚĂ

FASCINAȚIA TRECUTULUI

O vizită la Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa" ar putea fi caracterizată laconic și cît mai aproape de adevăr: Lumea în trei ore.

Astăzi, în trei ore poți să ajungi cu trenul la Brașov sau la Galați, cu avionul la Paris sau la Moscova, iar cu racheta, cel mai rapid mijloc de transport realizat de om, poți să înconjuri pămîntul de două ori. Pămîntul! Dar lumea? Lumea animală și vegetală. Și cu mult înainte de a fi existat cele două, lumea minerală. Ele, aceste lumi există și astăzi ori coexistă într-o multitudine de forme. Însă drumul de la apariția lumii minerale sau și mai exact a stelei în jurul căreia s-au format lumile minerale (planetele) nu poate fi străbătut cu nici un vehicul oricît de modern și perfecționat ar fi.

Acest drum l-au străbătut, totuși, cu răbdare, cu muncă asiduă, cu ore de nesomn, de frămîntări, făurind ipoteze în drăznețe, oamenii de știință, savanții. Gîndul cutezător i-a purtat pe savanți spre aflarea izvoarelor vieții, spre acele „sure văi de chaos", cum le-a numit Eminescu, adică spre marile perioade din trecutul pămîntului: erele geologice. Numai era geologică numită „Precambriană" — cuprinzînd timpul scurs de cînd pămîntul a devenit planetă și pînă la formarea primelor straturi în care se găsesc urme de animale — are o durată de 4 miliarde de ani.

Printre savanții de renume mondial, care au fost preocupați și fascinați totodată de trecutul pămîntului, dar mai ales de aflarea originii și evoluției vieții și a viețuitoarelor în lungul erelor geologice, se numără și biologul român Grigore Antipa. Încă din anul 1912 (anul alegerii sale ca membru al Academiei Române) cel ce fusese pe vremea studiilor elevul și apoi asistentul marelui zoolog darwinist Ernst Haeckel și făcuse valoroase descoperiri în cadrul programului de cercetări al Muzeului de Istorie Naturală (pe care îl reorganizase și îl conducea încă din 1893), avea să afirme în discursul de primire la Academie, că studiul vieții acvatice era de cea mai mare importanță „atît fiindcă apele adăpostesc un număr incomparabil mai mare de organisme, cît și fiindcă problemele ce le întîlnim aici sînt cu mult mai mărețe și mai variate, **începînd chiar cu problema originii vieții pe pămînt** și desfășurarea ei treptată pînă a ajuns la viața aeriană".

Dar Grigore Antipa, directorul „Muzeului de istorie naturală" (titulatura dată noului lăcaș de cultură în 1914, cînd a început să funcționeze cu toate încăperile), a fost nu numai un bun organizator, ci și un inovator. Lui, marelui savant Grigore Antipa, îi aparține ideea dioramelor, acele uriașe ecrane pe care ai senzația că rulează un film cu imaginea în relief. Dar dioramele schițate de Grigore Antipa nu dau numai iluzia adîncimii realului, ci totodată conservă perfect exponatele, creează iluzia ambianței și mediului înconjurător.

Activ și întreprinzător, inspirat și tenace în **urmărirea obiectivelor** propuse sau a **subiectelor de cercetare**, Grigore Antipa după **40 de ani de activitate**, în 1934, își înscrie **numele pe frontispiciul** muzeului căruia i-a dat o **fizionomie** nouă, modernă, devine unul **dintre cei** mai reputați deschizători de drumuri în domeniul muzeologiei, pe plan mondial.

MINUNATE ORE DE CUNOAȘTERE ȘI DESFĂTARE

A început vacanța mare, sălile Muzeului de istorie naturală Grigore Antipa sînt asaltate de vizitatori. Pași pe scările de piatră ce duc la demisol, murmure, strigăte, larmă. Parcă ne-am afla într-o recreație, însă nu într-o școală, ci într-un loc pe cît de ciudat, pe atît de real, de nou și atrăgător, totodată. Chiar în față se deschide un lăstăriș de pădure prin care par să mișune tot felul de animale: un jder, un bursuc, o nevăstuică, o vulpe, un pițigoi codat și mai multe mierle. Am spus ciudat, pentru că toate animalele, în clipa cînd ne apropiem, încremenesc fiecare în poziția în care se află, de parcă ar vrea să le fotografiem. Luminița Ivășchescu, elevă în clasa a V-a, la Școala generală nr. 1 din București, și fratele ei, Paul, elev în clasa a II-a la aceeași școală, au venit cu verișorul lor, Marian, Glăvan Marian, elev în clasa a VII-a, la Școala generală din comuna 6 Martie, județul Tulcea. Marian, deși mai mare, e sfios și tăcut. Privește uluit spre altă priveliște. O priveliște din Bărăgan, cu dropii și potîrnichi, cu prepelițe, și iepuri. Însă iepurii — așa mi s-a părut, simțind apropierea noastră, au dispărut. A rămas unul singur, sfios și timid. Tot așa de sfios și timid cum e și băiatul din județul Tulcea. O întreb pe Luminița:

— Spune-mi, Luminița, tu ai mai vizitat muzeul?

— Da. De mai multe ori.

— Și-ai vrea să-mi fii călăuză și mie?

— Vreau, spune Luminița, împrumutînd ceva din sfiala verișorului ei, care s-a oprit temător în marginea dumbrăvii unde au apărut o pereche de mistreți, un pițigoi, un cocoș de mesteacăn, o veveriță, un huhurez, o ciocănitoare pestriță, o gheonoaie verde. Dar tot în marginea dumbrăvii ne mai așteaptă o fetiță, un cățel și un pitic bărbos. Are barba lungă pînă la brîu și-i albă. În mînă ține un ciocănel și un felinăraș.

— Eu sînt Lizuca, spune fetița. Am uitat drumul la bunici, dar vă invit să fiți oaspeții mei în această dumbravă, unde am găsit prieteni buni.

Piticul cu barba pînă la brîu ne zîmbește prietenos:

— Lizuca are dreptate, spune el cu glas parcă prea gros. Eu vă pot arăta tainele muntelui și ale pămîntului de la începuturi și pînă azi. Șisturile cărbunoase, cuarțul, ametistul și malachitul, dar și sulful nativ, și modelul unei pepite de aur...

Luminița ridică din umeri neputincioasă și întreabă:

— De ce n-ai rămas acasă? Ți-am spus să rămîi.

Lizuca își pleacă ochii.

— Mi-ai spus. Dar ai luat cartea cu tine și eu ce pot să fac?

Însă Luminița nu mai așteaptă răspuns. Frățiorul ei de clasa a doua a dispărut și vrînd-nevrînd, cu părere de rău ne despărțim de Lizuca și de prietenul ei, piticul cel cu barba pînă la brîu. Dar Paul, frățiorul neastîmpărat e de negăsit. Spre a-i da de urmă, străbatem drumul lung al erelor geologice și ne oprim din cînd în cînd să aflăm o cît de mică urmă, care să ne indice prezența lui. Degeaba. Paul, frățiorul neastîmpărat s-a rătăcit probabil în lumea fantastică a dinozaurilor. Uriașul Brontosaurus e un ierbivor pașnic, dar lîngă el iată-l pe carnivorul Ceratosaurus ori pe cel mai rapace carnivor din epoca reptilelor gigantice, Tyranosaurus rex.

Luminița e foarte îngrijorată, lucru care nu se întîmplă cu tăcutul și molatecul ei verișor, oprit undeva la jumătatea drumului, în fața unui panou și pe care citește cu glas tare: „Pornind din adîncurile mărilor, unde s-a format în formele ei cele mai primitive, ale coacervatelor, viața s-a diversificat treptat, cucerind, în primul rînd, mediul acvatic".

După obositoare căutări, după ce străbatem o lungă și întortocheată peșteră, despre care citim că a fost construită cu ocazia centenarului **Emil Racoviță**, speolog, oceanolog, cercetător pasionat al Arcticii, naturalist al celebrei expediții „Baltica", ei bine, pe neastîmpăratul Paul îl găsim în sala mamiferelor, lîngă uriașul schelet de Deinotherium Gigantissimum — un strămoș indirect al elefantului — despre care năstrușnicul frățior al Luminiței știe totul. Că a fost descoperit prin săpături făcute pe Valea Siretului la Mînzați, în județul Vaslui, de marele paleontolog Gregoriu Ștefănescu care, și el, a fost (din 1864) director al muzeului, că uriașul mamifer a fost mutat în 1906, mai întîi la Universitate, apoi în 1912 în actuala clădire a muzeului, că este exemplarul cel mai prețios din muzeu, Paul continuă să recite ca pe o poezie legenda pe care puteam s-o citim și noi.

— Bine, bine, spune Luminița supărată. Mai vorbim noi și acasă. Și, prinzîndu-l de mînă, se îndreaptă spre ieșire.

— Ce faci? întreabă Paul uluit. Păi nu vrei să vedem șerpii și peștii și fluturii? Eu am fost peste tot. Trebuie să vadă și Marian, măcar fluturii.

— O să venim altă dată, spune autoritară Luminița. Autoritară și supărată în același timp. Însă cînd dă cu ochii de mine, își revine, zîmbește, cu zîmbetul ei frumos și spune:

— Ne iertați, dar noi avem bilete și la un film. Și dacă nu ne grăbim...

— Bine, Luminița... Vă doresc o vacanță frumoasă!

Cei trei se îndepărtează, în timp ce eu urc spre colecțiile de la etaj. Dar sînt trist. Despărțirea de Luminița, de verișorul ei și de năbădăiosul frățior a fost prea bruscă. Rămîn cu acest sentiment, dar și cu glasul bucuros al lui Paul, care-mi răsună ca o trompetă în urechi: „Păi nu vreai să vedem șerpii și peștii și fluturii? Eu am fost peste tot!"

FAȚA NEVĂZUTĂ A MUZEULUI

La conducerea Muzeului de istorie naturală Grigore Antipa se află de mulți ani unul dintre cei mai apropiați elevi și colaboratori ai marelui naturalist, profesorul Mircea Băcescu, savant de renume mondial el însuși. Îi bat la ușă, fără să mă fi anunțat. Profesorul Băcescu mă primește cam ursuz. Trebuie să plece la un colocviu internațional de biologie în Franța și n-are timp de interviuri. Totuși mă ascultă cu atenție, se ridică, se îndreaptă spre una din ferestre și o închide. Zgomotul străzii se estompează. Mă privește ușor pieziș și parcă neconvins se întreabă: „**Fața nevăzută a muzeului? Munca de cercetare? Cine sînt elevii mei?** Bine, o să încerc să răspund. În munca mea de colaborator al lui Grigore Antipa și apoi ca director al muzeului am urmat și am încercat să-i adîncesc liniile mari ca muzeolog și cercetător. După 15 ani de studii și cercetări pe teren, de la Bosfor pînă în golful Odesa, s-au publicat 5 volume de studii în colecția neperiodică a Academiei „Ecologie marină", care prezintă la zi nu numai compoziția floristică și faunistică a Mării Negre, ci și structura ei ecologică, dinamica populațiilor și în general capacitatea de producție a Mării Negre. O lucrare unică.

La muzeu am realizat prima colecție de nevertebrate a Mării Negre.

Grigore Antipa a făcut cercetări și studii și în Oceanul Mondial, în Marea Nordului. Însă foarte puține. Eu am avut șansa să particip la mari expediții internaționale organizate de Institutul American pentru explorarea marii prăpăstii oceanice din lungul coastei peruviene, cu nava „Anton Bruun". Am participat, de asemenea, ca invitat la expediția franceză cu nava „Thalassa" a Institutului de pescuit marin al Franței. Am luat parte astfel, în 1971, la explorarea apelor Mauritaniei — iar în 1977, pe aceeași navă, am luat parte la explorarea apelor pachistaneze, iraniene, precum și ale golfului Aden. Și de aici am adus animale care au făcut obiectul a zeci de lucrări și au fost descrise de către mine și colaboratorii mei: Modest Guțu, Ileana Negoescu-Vlădescu și alții.

Muzeul nostru a realizat prima expediție în afara țării pentru cercetarea recifelor de corali ai coastelor vestice ale Oceanului Indian, cu baza de lucru în Tanzania. Patru cercetători au explorat zi de zi, timp de 3 luni, apele Tanzaniei, capturînd o bună parte din fauna caracteristică acestui important biotop, pe care-l reprezintă coralii. Și acest material a făcut obiectul unei expoziții „Viața în recifii de corali". Și a fost prezentat sub formă definitivă în muzeu, în două mari diorame și în cîteva vitrine din demisol. S-au descris zeci de specii noi pentru știință — genuri și familii. Datorită acestei expediții și materialului adus, cercetătorii români s-au făcut cunoscuți pe plan mondial, contribuind la cunoașterea vieții în ocean.

Muzeul cercetează, de asemenea, situația actuală a faunei din cîmpia Română, colaborează cu Institutul Central de biologie, cu mai multe muzee din țară și cu unele secții agrosilvice pentru studiul Deltei, al sectorului Porțile de Fier și al altor zone din țara noastră".

Cînd am coborît, la poartă, în cartea muzeului am citit pe ultima filă:

„Astăzi, 18 VI 1982, am vizitat Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa" și am rămas profund impresionați de varietatea exponatelor care ni s-au părut deosebit de interesante. În trei ore am străbătut lumea de la începuturile ei și pînă azi. O călătorie aproape fantastică".

Un grup de elevi de la Școala generală nr. 4 Moreni, județul Dîmbovița.

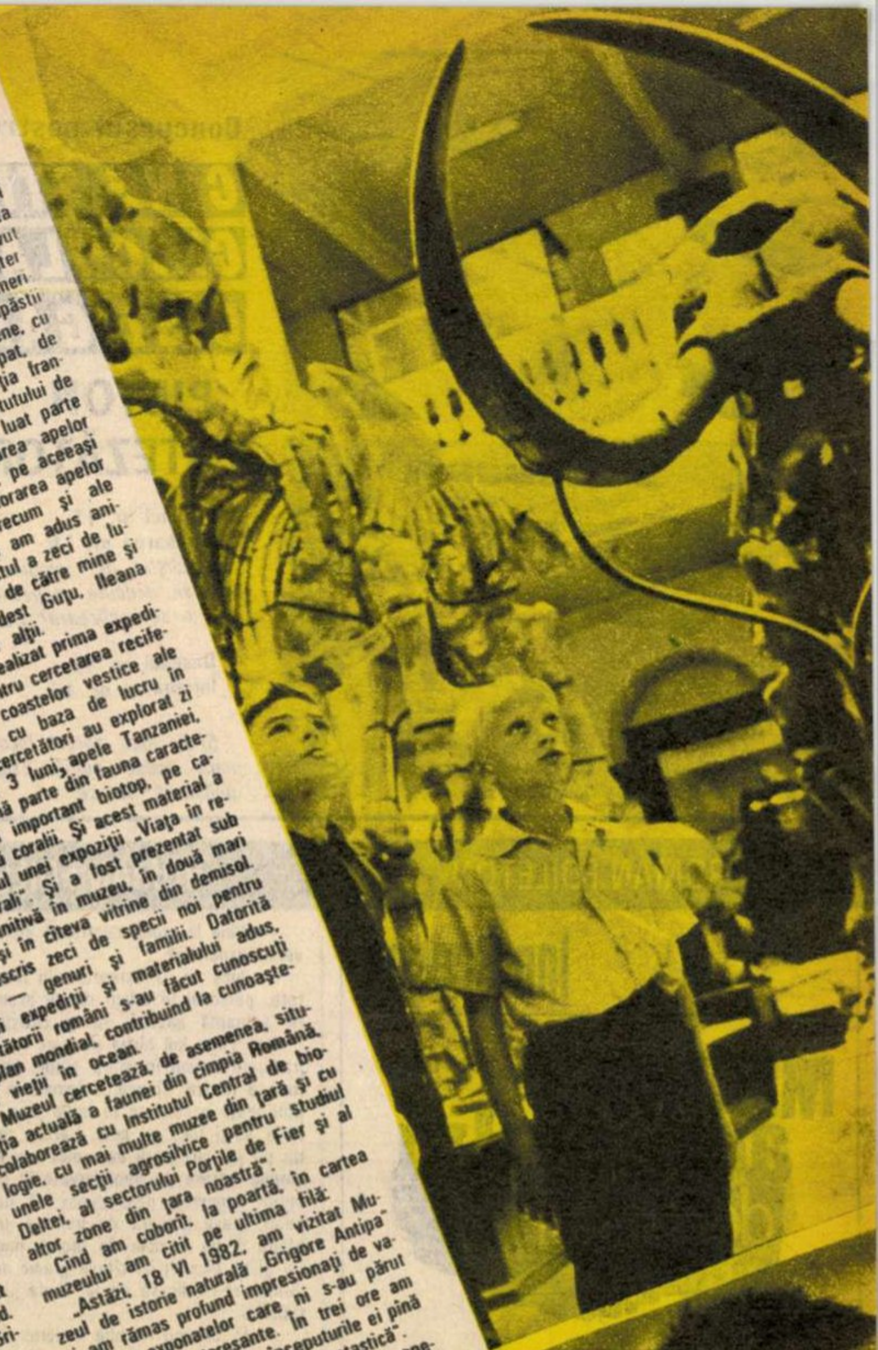

- Este cel mai mare muzeu de istorie naturală din țara noastră și unul dintre cele mai mari și mai frumoase din capitalele europene.
- Datează din anul 1834, cînd aflăm cele dintîi colecții de exponate de geologie și arheologie la Spitalul Colțea și la Colegiul Sf. Sava.
- Unul dintre cele mai spectaculoase [illegible]
- [illegible]
- În domeniul entomologic se remarcă colecțiile de fluturi [illegible]
- [illegible]
- Astăzi prin sălile muzeului își perindă pașii peste 20 000 [illegible]

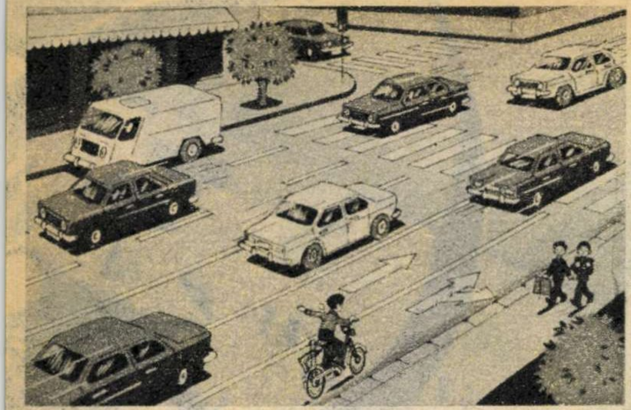

1

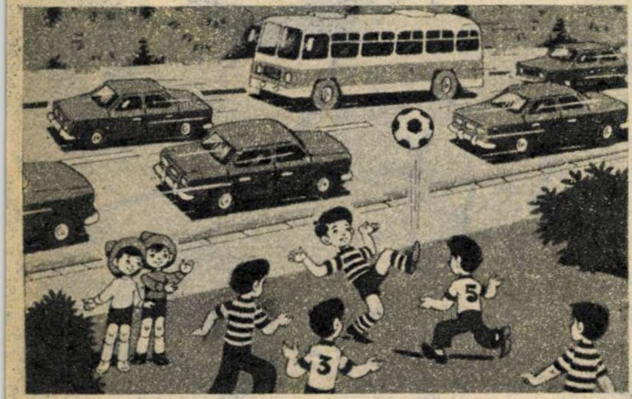

2

Concursul nostru:

CINE ŞTIE CIRCULAŢIE, CÎŞTIGĂ!

„PIETON CUTEZĂTORII“

Desenul nr. 11
Întrebarea nr. 11:
Biciclistul din imagine are voie să execute manevra pe care o semnalizează? De ce?

Desenul nr. 12
Întrebarea nr. 12:

Şi-au ales corect locul de joacă aceşti copii? Explicaţi amănunţit de ce!

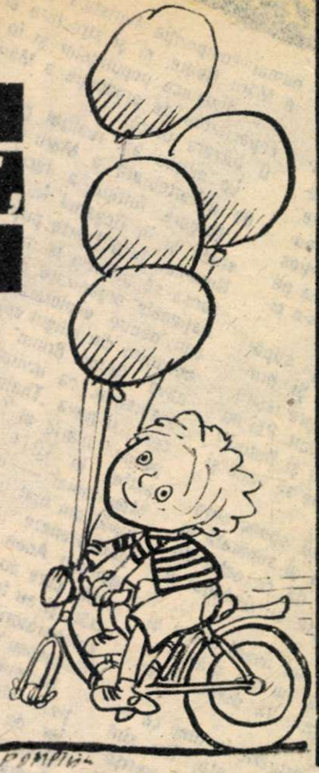

1. **Aţi jucat vreodată ca portar?**

Aşa am şi început. Sigur, cînd eram copil. Dar fiindcă mie îmi plăcea mingea, iar aceasta ajungea prea rar la mine am ieşit din poartă ca s-o caut.

2. **Şi aţi găsit-o atît de bine incît... n-aţi mai vrut dumneavoastră s-o daţi altora.**

— Faceţi aluzie la pofta mea de dribling. E adevărat, am primit multe reproşuri pe această linie. Adesea, cred că am şi greşit, dar să nu uităm că dacă alte elemente tehnice ale fotbalului se mai pot învăţa, pofta nu. Să nu fim prea duri cu copiii care iubesc mingea — aceasta este, totuşi, temelia marelui jucător.

3. **V-a fost vreodată milă de adversar? De portarul advers, mai cu seamă.**

— Milă? E un cuvînt care n-ar trebui să circule în lumea sportului. Îi mai aud şi pe cronicari: „l-a executat — pe portar, adică — fără milă. Unii, cînd echipa lor e mai în formă, profită şi dau goluri cu ghiotura. Eu, uneori, am preferat să joc pentru public.

ROMAN FOILETON

Ion Grecea

MISTERUL acvariului de cristal

CAPITOLUL 4

SPĂRGĂTORUL DE TAVANE

Dan Finţa tocmai intra în sediul miliţiei cînd fu anunţat de către ofiţerul de serviciu că este căutat cu insistenţă de către maiorul Cristea Răducanu, şeful său de la judiciar.

— Ce are cu mine? întrebă nedumerit locotenentul. Ştie doar că mă ocup de problema aceea cu timbrele.

— Nu ştiu, ai să vezi...

Dan Finţa urcă la etaj şi bătu discret la uşa maiorului.

— Intră! auzi vocea baritonală a acestuia.

Locotenentul intră, salută regulamentar şi rămase în picioare lîngă uşă. Maiorul, un bărbat înalt, voinic, care tocmai vorbea la telefon, puse receptorul în furcă şi-i făcu semn lui Finţa să ia loc pe unul din scaunele aflate în faţa biroului său.

— Ei, cum merge treaba? întrebă, referindu-se, desigur, la cazul de care se ocupa locotenentul.

— Am depistat un prieten al infractorului. Mîine dimineaţă cred că acesta are întîlnire chiar cu el. La parcul de distracţii din piaţă...

— Mi se pare că-i un simplu borfaş, spuse maiorul, cu oarecare îndoială, iar presupunerea dumitale cu cifrul din clasorul cu timbre e lipsită de acoperire...

— Pînă la proba contrarie! nu se lăsă Dan Finţa. A venit expertiza?

— Încă nu. O aşteptăm. În orice caz, dacă ai dreptate, personal te felicit de pe acuma. Dar, deocamdată, te aşteaptă altceva. Ia şi citeşte asta...

Dan Finţa luă hîrtia pe care i-o întinsese maiorul şi-i parcurse scrisul în mare grabă, înălţînd mereu sprîncenele a mirare. Cineva, o femeie în vîrstă, reclama că în dimineaţa aceea, pe la orele cinci, ducîndu-se în bucătărie să-şi facă un ceai, văzuse tavanul camerei spart, iar pe jos nici urmă de moloz sau altceva. Înţelesese că cineva intrase pe neobservate în casă. Într-adevăr, cercetînd camerele descoperise că fusese prădată. Îi lipseau cîteva bijuterii de valoare, un ceas, o haină de blană şi un serviciu de argint, linguri, furculiţe, cuţite. Ba şi un pliculeţ cu cîteva grame de aur dentar pe care numai ce-l ridicase de la filiala judeţeană a Băncii naţionale.

— Ei, ce zici? întrebă maiorul. Se pare că nu e vorba de unul din clienţii noştri. Metodă nouă...

— Da,aşa se pare.

— Preia şi cazul ăsta în paralel cu celălalt. Du-te de urgenţă şi fă primele cercetări. Infractorul cred că ştia cîte ceva despre lucrurile acestea ale bătrînei. Altfel nu mergea la sigur.

— Am înţeles, tovarăşe maior!

Peste o jumătate de oră, Dan Finţa se şi afla la adresa indicată în reclamaţia bătrînei. Îi deschise o femeie în vîrstă, fostă profesoară, după cum se recomandase, acum pensionară şi care locuia cu o nepoată de-a ei, venită în oraş numai de trei săptămîni, dintr-o comună din apropiere şi angajată vînzătoare la un magazin alimentar de lîngă gară.

— Cum o cheamă? întrebă locotenentul şi-şi scoase carnetul de notiţe.

— Marioara Trifu...

— Bine, să văd bucătăria.

— Poftiţi!

Dan Finţa intră, prin curte, într-o încăpere în care se afla o masă, un aragaz, un dulap de vase şi o mică etajeră pentru flori. Sus, în mijloc, tavanul avea o gaură, nu prea mare. Pe podea nici urmă de tencuială căzută. Se urcă pe un scaun şi măsură deschiderea spărturii. Apoi se sui în pod. Aci, cu lanterna lumină locul şi văzu cu surprindere ceva mai încolo o grămadă de moloz, evident cel rezultat din spargerea tavanului.

— Eu nu înţeleg nimic! spuse bătrîna, care apăruse şi ea în uşa podului. Banditul ăsta parcă a răsturnat camera cu susul în jos! Molozul în loc să fie în bucătărie e în pod... ei, ce ziceţi?

— Deocamdată, nimic, spuse Dan Finţa. Să văd şi camerele de jos. Aţi mutat ceva din lucruri?

— Nimic. Cînd am telefonat în zori la ofiţerul dumneavoastră de serviciu mi s-a spus să nú clintesc nimic de la locul lui şi aşa am şi făcut...

— Foarte bine.

Dan Finţa coborî şi intrînd în cele două odăi ale bătrînei, un dormitor şi o sufragerie, cercetă cu de-amănuntul totul, mai ales în jurul şifonierului din care fuseseră furate lucrurile. Uşa dulapului de haine era intactă.

Ilustraţie de FRANCISC KALAB

CLUB 14

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

DOBRIN

Pentru mine fotbalul nu e un cîmp de luptă; ci o scenă: nu uit niciodată că în jurul meu sînt mii de oameni care au venit să se bucure.

4. Aţi avut prieteni dintre adversari? Daţi un nume.

— Foarte mulţi. Dau două nume: Dumitru şi Lucescu. Cine nu face sport nu cunoaşte acest sentiment rar: de a lupta cu un prieten. E altă formă de a consolida o prietenie bărbătească.

5. Fotbalul, ca şi viaţa, are de toate: de la gestul reprobabil pînă la eroismul cel mai adînc. Povestiţi-ne o întîmplare (ca fotbalist), care v-a învăţat ceva frumos despre oameni.

— Vreţi una frumoasă, deci. Fie! Jucam la Piteşti, în cupa UEFA, cu Valencia. Conduceam noi, apoi eu am mai dat un gol, care i-a înmuiat pe spanioli. Mă simţeam stăpîn pe situaţie, eram în formă excelentă, credeam că e cazul să fac ceva şi pentru public. La un moment dat îl am în faţă pe Kempes şi îmi vine ideea să-i dau mingea printre picioare — dar Kempes se prinde şi le alătură; atunci eu pasez cuiva. El însă mă priveşte în ochi şi-mi face semn cu degetul la nas: „Dobrine, între fotbalişti asta nu se face!" Înţelesesem că, de fapt, **între oameni** aşa ceva nu se face: mîine s-ar putea ca tu să fii în situaţia lui. Mărturisesc, mi-a fost ruşine.

6. Puţini fotbalişti români au fost şi sînt iubiţi cum a fost şi este iubit Dobrin. De adulţi, ca şi de copii. Cum v-aţi înţeles cu copiii?

— Ei au simţit că mie îmi place fotbalul ca o joacă. Îmi aduc aminte că eram în Brazilia cu echipa naţională şi am observat că în fiecare dimineaţă un băieţel oacheş ne aştepta la ieşirea din hotel. Am crezut că vrea portocale sau banane — dar el voia să meargă după noi, pe plajă, să joace fotbal cu noi. Se ţinea scai de mine şi de Dumitrache. Cît am stat acolo, a fost mascota noastră; la plecare, în drum spre aeroport, era prezent şi el în autobuz, lîngă mine. Cred că-i plăcuse cum jucam.

7. Prea rar a fost văzut Dobrin zîmbind pe micul ecran. Figura lui gravă contrasta adesea cu... figurile vesele ale uluitoarei lui tehnici fotbalistice. Convingeţi-ne, deci, că şi în afara jocului vă place veselia.

— Păi îmi place, cui nu-i place. Uite una. Mă întorsesem din Mexic şi mergeam pe strada mea, spre casă, nerăbdător să-mi văd familia. Ajung acasă, sun, încerc, nimic. O vecină de la o fereastră mă vede cum mă „agit pe la uşi, pe la fereşti", cum se zice, şi îmi strigă: „Degeaba insistaţi, familia Dobrin s-a mutat". Mă cunoscuse, nu mă cunoscuse — nu mi-am dat seama, mie îmi căzuse ca un trăsnet vestea: s-a mutat! S-or fi supărat ai mei pe mine şi... s-au mutat?! Pînă la urmă misterul era altul, mult mai... convenabil: cît fusesem eu plecat ni se repartizase o nouă locuinţă şi ai mei mă aşteptau acolo, dar cum să mă anunţe tocmai în Mexic? Mă anunţase, în schimb, vecina!

ILIE TRAIAN

Nu vă îndîrjiţi, nu vă certaţi:
fotbalul este totuşi ... o joacă!

Dobrin

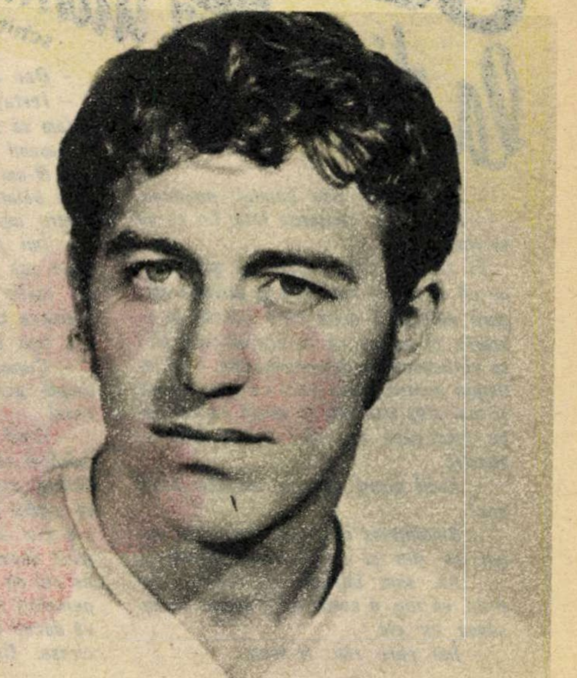

Club Test

Pentru cei care vor răspunde la acest test redacţia oferă un premiu special (în cazul mai multor răspunsuri exacte, prin tragere la sorţi): **o minge cu autograful lui Dobrin!** Iată testul:

Meciul de debut în naţională al lui Dobrin a avut loc cu prilejul unui amical desfăşurat peste hotare. La sfîrşitul jocului respectiv, antrenorul ţării gazdă le-a spus oficialilor români: „Am venit ca să-l văd pe Pîrcălab şi Dridea. L-am văzut însă, mai ales, pe acel tînăr cu numele Dobrin. Va fi un mare jucător, aveţi grijă de el".

Despre ce meci e vorba şi ce vîrstă avea Dobrin atunci?

ROMAN FOILETON

La fel broasca ei. Nimic răvăşit în interior. Numai jos, pe covor, lîngă unul din picioarele şifonierului descoperi fără mare greutate o mică lamelă din nichel, la capete cu două minuscule clame, iar în centrul ei o deschidere pătrată, o tăietură, nu mai mare de cîţiva milimetri. O ridică şi o puse într-o cutie de tablă ce-o avea la ei. Urme de ghete sau de pantofi nu se vedeau. Nici amprente pe uşa şifonierului...

— Vă vizitează cineva? întrebă locotenentul.

— Nimeni, spuse bătrîna. Cu ani în urmă mai dădeam unele medicamente, dar acuma...

— În ultimele zile cine a fost la dumneavoastră?

— Nimeni. V-am spus, stau cu fata asta, cu nepoată-mea...

— Are prieteni sau prietene?

— Nu ştiu. Cred că nu, altfel mi-ar fi spus. Dar nici n-a avut cînd să cunoască pe cineva, e venită de curînd în oraş...

— Bine, concluzionă Dan Finţa. Am să stau de vorbă şi cu ea...

— Pot să-mi aranjez de-acum lucrurile prin casă? întrebă fosta profesoară.

— Desigur, răspunse Dan Finţa. Am să mai trec pe aici...

Peste o jumătate de oră, locotenentul o cunoscu şi pe Marioara Trifu. O fată subţirică, bălaie, cam timidă şi care de cum auzi cine o caută şi pentru ce anume, prinse de îndată o roşeaţă în obraji şi începu să tremure. Dar surîsul de pe chipul locotenentului şi tonul său calm o făcură să se liniştească după puţin timp. Nu avea nici un prieten, mărturisi ea. Şi nici o prietenă. I-a promis un băiat că o va mai căuta, dar nu s-a ţinut de cuvînt. Era de la telefoane; într-o dimineaţă, cînd mătuşa era plecată la policlinică, a venit să verifice instalaţia, a plăcut-o şi i-a spus că va mai trece să o invite la cinema sau la o seară de dans. Sau va veni chiar la magazin...

— Ieri după-amiază aţi fost acasă?

— Nu, am fost la ţară, împreună cu mătuşa. Am venit cu trenul de patru de dimineaţă, în zori...

— Ştia cineva că plecaţi?

— Nimeni. Doar tovarăşul responsabil al magazinului, care m-a învoit...

— Bine, vă mulţumesc. O să vă rog să treceţi pe la miliţie mîine după-amiază şi să daţi o declaraţie...

– va urma –

ÎN CURÎND
VA APARE ALMANAHUL CUTEZĂTORII,
UN PRIETEN PENTRU FIECARE COPIL,
UN PRIETEN PENTRU FIECARE FAMILIE!

ALMANAH DE VACANȚ

Caută și ele un izvor
Și visează amîndouă cum să zboare,
Dar deasupra munților, un nor
Vine plin de nouă [illegible] căprioare...

Cu plăcere, la dispoziția dumneavoastră

schiță de OVIDIU ZOTTA

– Bună ziua, zise băiatul, politicos.

– Bună ziua, răspunse fata. Cu ce vă servim?

El rămase cîteva clipe pe gînduri – nu că ar fi fost nehotărît în privința alegerii obiectului după care intrase în librărie, ci pentru că nu era obișnuit să i se vorbească cu dumneavoastră. I se întîmpla pentru prima oară ca o persoană, și mai ales una mai în vîrstă cu cel puțin cinci-șase ani, să-i spună dumneavoastră.

– Aveți pixuri carioca, modelul acela nou?

– Bineînțeles că avem, pot să vă asigur că sînt și foarte bune, priviți.

– Ah, sînt, într-adevăr, reușite, dați-mi, vă rog, o cutie. Abia aștept să desenez cu ele.

– Îmi pare rău. N-avem.

– Dar acestea ce sînt?!

– Iertați-mă, zîmbi fata, amabilă. Voiam să spun că pentru dumneavoastră nu avem!

– N-am mai auzit una ca asta, se miră băiatul. Adică pentru alții aveți și pentru mine, nu?!

– Îmi pare rău, dar lucrurile stau chiar așa cum spuneți. Ar fi trebuit să vă explic de la început: cutia cu creioane colorate pentru dumneavoastră n-a fost încă fabricată!

– Curios, zise el derutat. Mi se întîmplă pentru întîia oară să aud așa ceva!

– Cred că exagerați, surîse fata. Pot îndrăzni să vă rog să reflectați mai îndelung asupra acestei chestiuni? Dacă vă gîndiți bine, veți constata că lucrul vi s-a mai întîmplat de multe ori, atît că rolul dumneavoastră a fost diferit față de cel de acum! Nu de mult – dacă-mi permiteți să vă reamintesc – trebuia să vă duceți împreună cu colegii la recoltat cireșe. Dumneavoastră sînteți singurul care a lipsit și, astfel, camionul a plecat cu cîteva kilograme de cireșe în minus. După ce s-au vîndut toate cireșele culese de colegi, următorii cumpărători au rămas fără... Exact! Fără cireșele pe care ar fi trebuit să le culegeți dumneavoastră! Ați motivat prin faptul că a trebuit să vă ajutați părinții la zugrăvit – însă, de fapt, n-ați făcut nici asta, spunîndu-le că, fiind miercuri, sînteți mecanic de serviciu la punctul unde se repară bicicletele copiilor din cartier, dar n-ați fost nici acolo. Mă întreb sincer dacă aveți cît de cît idee de ceea ce este în capul dumneavoastră... Ținînd seama de toate acestea, cum vă mai puteți mira că s-o fi întîmplat ca un muncitor de la fabrica de creioane să uite exact de creioanele dumneavoastră?

Băiatul oftă. N-avea ce să răspundă. Lucrurile stăteau exact așa.

– Ce fel de librărie este aceasta?! murmură el, fîstîcit, trăgîndu-se spre ușă.

– O librărie obișnuită, zîmbi fata. Dar ce-i cu dumneavoastră?! Ați cerut o cutie de carioca, model nou, v-am arătat-o, însă de cîteva minute vă tot uitați la ele și nu spuneți nimic. Poate nu vi se par destul de bune?

– Ba cum să nu, dar ați spus că mie nu-mi puteți da aceste creioane...

– Cum aș fi putut să vă spun asta?! Nu înțeleg despre ce vorbiți! Chiar mă întrebam la ce vă gîndeați, stînd așa, tăcut, de parcă ați fi uitat ce doriți să cumpărați. Bonul dumneavoastră e făcut demult, achitați-l la casă. Vă rog să mai treceți pe la noi, unitatea e foarte bine aprovizionată, stăm oricînd cu plăcere la dispoziția dumneavoastră!

CE ȘTIM ȘI CE NU ȘTIM DESPRE PĂTRUNJELUL VERDE

Pătrunjelul nu e, așa cum probabil ați crezut, un simplu condiment, ci un aliment bogat în vitamine, îndeosebi în vitamina C. 100 g pătrunjel conține 200 mg de vitamina C, în timp ce lămîia conține 100, varza și spanacul între 80 și 100, iar portocalele 60 mg. Nevoile mijlocii fiind în general evaluate la 75 mg pe zi, un pumn de pătrunjel de 20 g acoperă jumătate din necesar.

O recomandare esențială: pătrunjelul se utilizează numai foarte proaspăt. Frunzele veștede, galbene, și-au pierdut valoarea, căci vitamina C este fragilă, se distruge repede prin oxidare în cursul transportului și al stocării. Vitamina C fiind solubilă în apă, pătrunjelul trebuie spălat în momentul utilizării, sub jetul robinetului. Pătrunjelul e bogat și în vitamina A sau caroten; ea menține în bună stare tegumentele, mucoasele și are un rol important în creștere și vedere.

Pătrunjelul înlesnește digestia. E bine să presărăm cu pătrunjel aproape orice fel de mîncare sau la salată.

Inflamațiile înțepăturilor de țînțari se calmează cu frunze proaspete de pătrunjel verde.

O bună gospodină ar trebui să aibă permanent în casă un ghiveci cu pătrunjel verde. Iarna, cînd fructele și legumele proaspete sînt mai rare, valoarea acestuia nu e deloc de neglijat.

Pe curînd,
Olguța

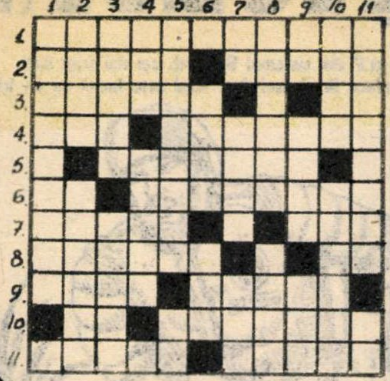
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.

POPAS TURISTIC

ORIZONTAL: 1) Stațiune balneoclimaterică în apropiere de Cozia. 2) Perla Bărăganului. Mare... mare! 3) Oferă confort la un popas turistic. Curs inferior! 4) Începe inițierea! Stațiune balneară în apropierea Orăștiei. 5) Reședință de județ, centru al metalurgiei neferoase, oraș cu monumente din secolul al XVIII-lea. 6) La intrare în Lipova! Stațiune balneoclimaterică pe dreapta Oltului. 7) Pești răpitori. Inima ciutei! 8) Masiv muntos din Carpații Orientali, între văile Bicazului și Trotușului. La ieșirea din Borșa! 9) Eroina din „Năpasta" (I.L. Caragiale). Unul dintre cele mai vechi orașe moldovene, în care se află valoroase monumente istorice și arhitectonice. 10) La ieșirea din Ivanda! Oraș dobrogean împresurat de păduri, vizitat de turiști pentru pitorescul său. 11) Vechi ținut în care se află Băile Herculane, Buziașul etc. Climat uscat.
VERTICAL: 1) Cel mai cunoscut izvor de apă minerală alcalină de la Călimănești. 2) Clasic al penelului, căruia îi aparține tabloul „Pe terasă la Sinaia". Localitate balneoclimaterică din Banat. 3) Autorul ciclului de poezii „Rapsodia pădurii". Prindea catanele la oaste. 4) Virat pe centru! Barcă pescărească. 5) Una din perlele litoralului românesc. Barbu Teodorescu. 6) Indigeni din Filipine. Curaj fără margini! 7) Se lasă noaptea! Sport național. Localitate în Nigeria. 8) Suportul unor proiecții (pl.). Se pune la greutăți (fig.). 9) Începe sezonul! A afla, a nimeri. Adrian în familie. 10) R.S. România, cunoscută în lumea întreagă prin peisajele sale (pl.). Stațiune balneoclimaterică situată pe malul stîng al Oltului. 11) Ostrov (dim.). La intrarea în Galați!
DICȚIONAR: AETA, OBA.

NICOLAE PESCARU

POVESTEA INSTRUMENTELOR MUZICALE (II)

VIOARA. Instrumentul clasic și popular cu coarde și arcuș, cel mai cunoscut azi – vioara – s-a născut dintr-o veche familie de viole. Denumirea de azi a apărut pentru întîia oară în 1557, în Franța, cînd un maestru de balet și executant muzical a comandat la Torino (Italia) mai multe instrumente cu coarde. Modelul caracteristic, cu patru coarde, căluș, limbă, cuie și cutie de rezonanță, l-a realizat italianul Gaspare da Salo. Dar aceste instrumente nu aveau o sonoritate strălucitoare, un sunet rotund, frumos. De aceea, o serie de constructori celebri – ca Amati, Guarneri și Stradivari – au inventat un lac special pentru ungerea cutiilor de rezonanță. Acesta a permis menținerea lemnului vreme de secole. Forma viorilor s-a modificat pînă ce sunetul a căpătat acea catifelare menită să încînte urechile ascultătorilor. Unele viori aveau sub corzile de metal și de intestine alte corzi, de rezonanță, ce vibrau odată cu cele principale. Aceste instrumente se numeau viola d'amore. *Cînd tipul clasic s-a definitivat, în secolul XVIII, aproape toți constructorii au copiat modelul meșterilor italieni. Astfel s-au născut orchestrele de coarde. În secolul nostru au apărut fabricile de instrumente (în România, cea mai cunoscută se află la Reghin). Vioara contemporană a atins performanțe înalte în sonoritate și formă, dar marii interpreți preferă instrumentele făcute de meșteri de odinioară. Celebrele viori italiene vechi se transmit din generație în generație, avînd fiecare un certificat de garanție, de autenticitate. Vioara a rămas, de peste un sfert de mileniu, cel mai nobil și răspîndit instrument muzical atît în sălile de concert, cît și în bătătura satelor, în mîinile lăutarilor.*

VIOREL COSMA

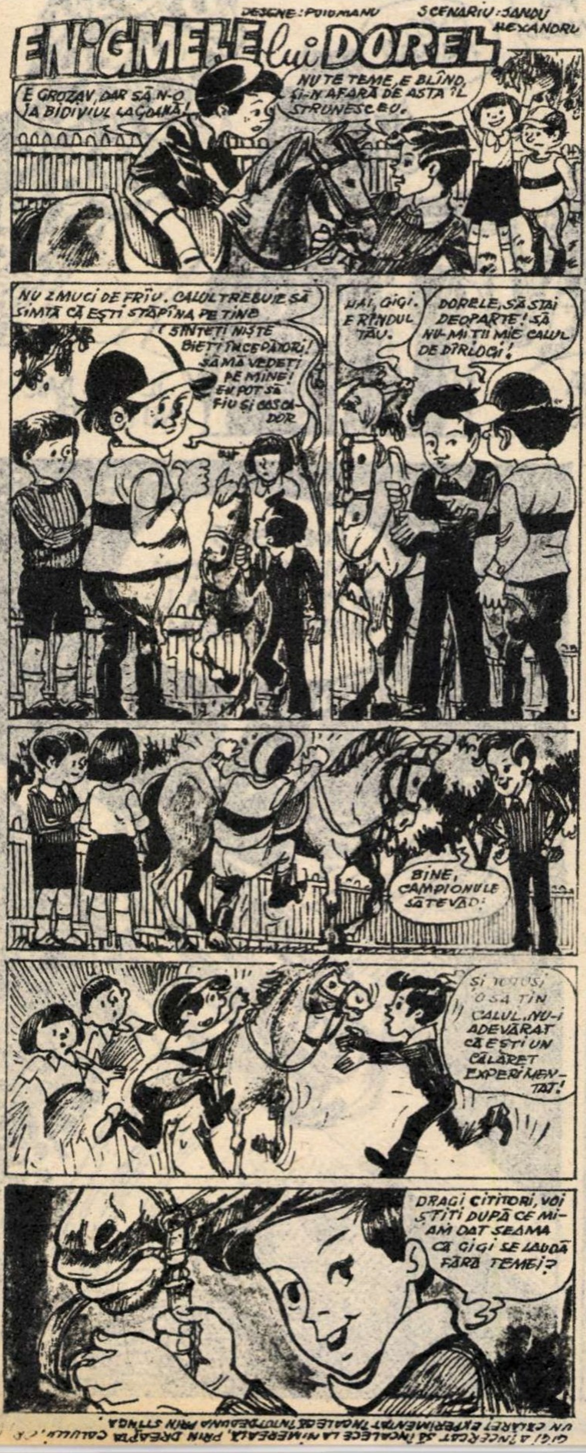
DESENE: POIOMANU
SCENARIU: SANDU ALEXANDRU
ENIGMELE lui DOREL
E GROZAV, DAR SĂ N-O IA BIDIVIUL LA GOANĂ!
NU TE TEME, E BLÎND, ȘI-N AFARĂ DE ASTA ÎL STRUNESC EU.
NU ZMUCI DE FRÎU. CALUL TREBUIE SĂ SIMTĂ CĂ EȘTI STĂPÎNA PE TINE
SÎNTEȚI NIȘTE BIEȚI ÎNCEPĂTORI! SĂ MĂ VEDEȚI PE MINE! EU POT SĂ FIU ȘI CASCADOR
HAI, GIGI. E RÎNDUL TĂU.
DORELE, SĂ STAI DEOPARTE! SĂ NU-MI ȚII MIE CALUL DE DÎRLOGI!
BINE, CAMPIONULE SĂ TE VĂD!
ȘI ACUM O SĂ ȚIN CALUL. NU-I ADEVĂRAT CĂ EȘTI UN CĂLĂREȚ EXPERIMENTAT!
DRAGI CITITORI, VOI ȘTIȚI DUPĂ CE MI-AM DAT SEAMA CĂ GIGI SE LAUDĂ FĂRĂ TEMEI?
GIGI A ÎNCERCAT SĂ ÎNCALECE LA NIMEREALĂ, PRIN DREAPTA CALULUI, CÎND
UN CĂLĂREȚ EXPERIMENTAT ÎNCALECĂ ÎNTOTDEAUNA PRIN STÎNGA.

NUMAI DOUĂ CHEI SÎNT IDENTICE. AFLAȚI CARE!

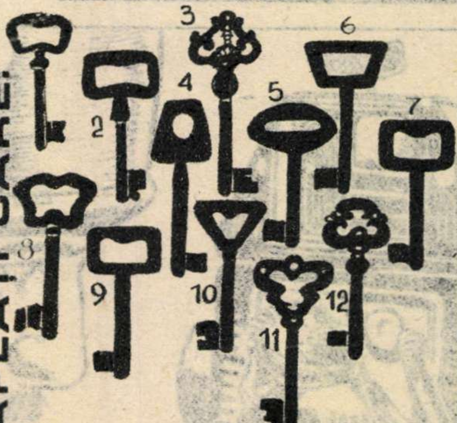
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

JOCUL SILABELOR

Tăiați cîte o silabă din fiecare cuvînt îngrilat, în așa fel încît din silabele rămase să se formeze un alt cuvînt. Înscrieți silaba tăiată în coloana din dreapta. Citindu-le de sus în jos, veți afla numele unui mare scriitor român (1880—1961), care a debutat la 15 ani.

c	ă	m	i	l	ă							
h	a	l	a	t								
i	l	t	e	u								
p	a	s	a	t	ă							
d	o	m	e	n	i	u						
g	i	u	r	g	i	u	v	e	a			
r	e	n	u	m	i	t	e					

● ● ●

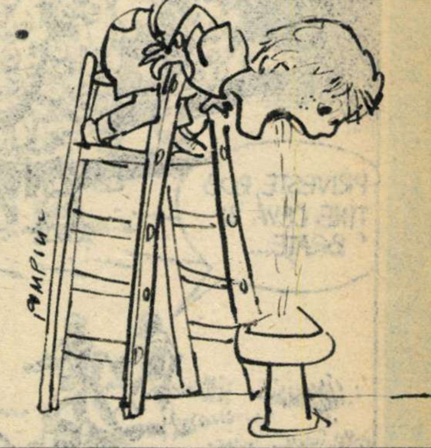

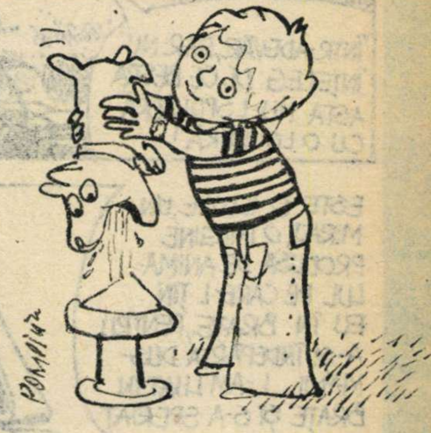

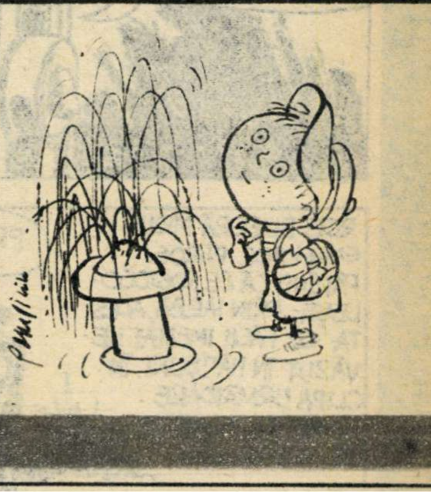

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; **Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA**; Secretar responsabil de redacție: **ION DONCA**; **Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU**; **Redactor responsabil de număr: C. DIACONU**; **Prezentare tehnică: LUCIA SICOMAȘ**

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia". TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresindu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137 telex 11226 București

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

TEMERARII SPAȚIULUI (V)

Scenariu: SORIN ȘTEFĂNESCU
Desene: VALENTIN TĂNASE

Rezumatul capitolului precedent: coborînd pe suprafața planetei nr.2 din sistemul Barnard, cei doi frați sînt atacați de o ființă ciudată, invulnerabilă la arma laser. Aceasta se preface în cioburi doar cînd este lovită cu un băț.

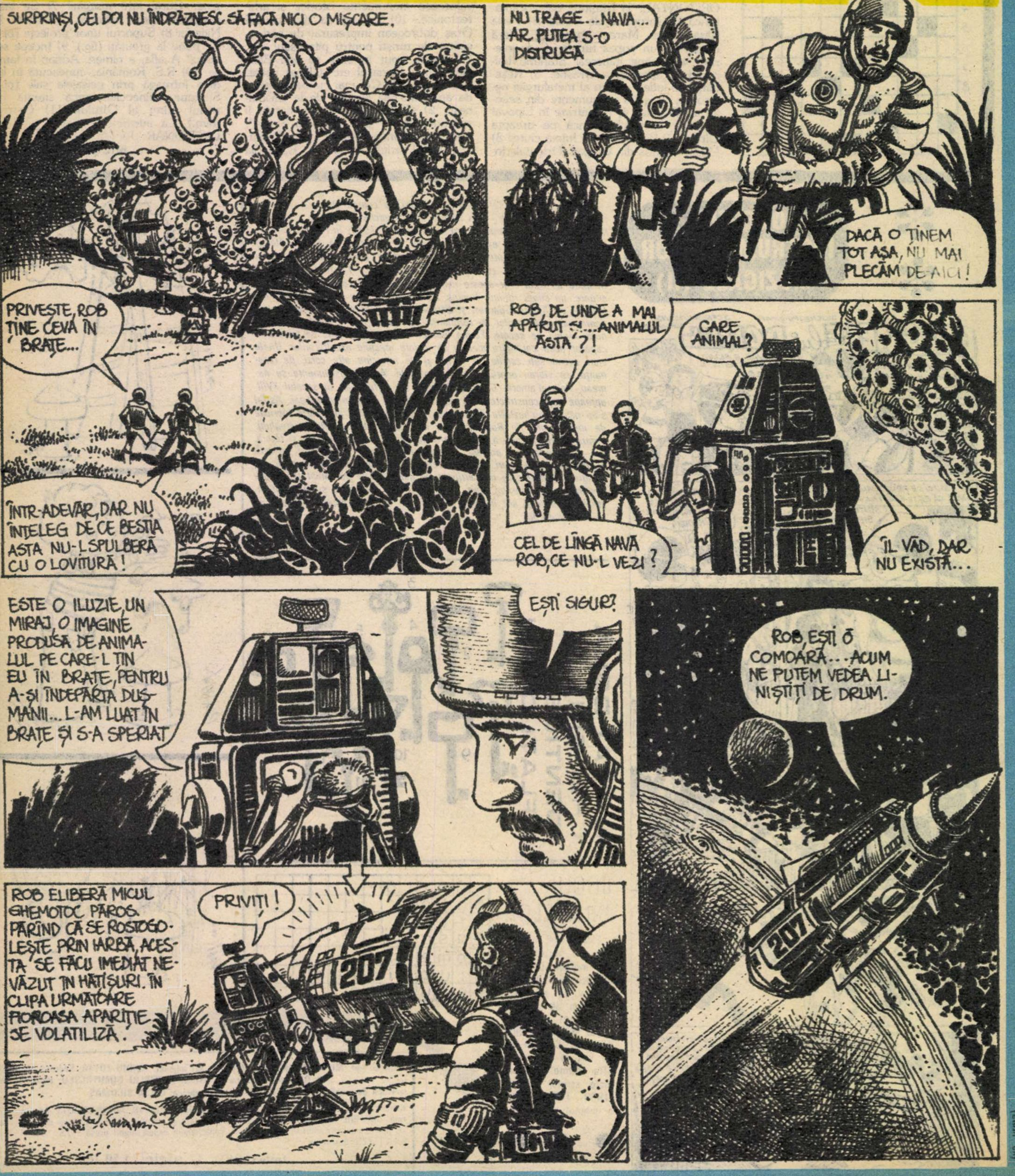
SURPRINȘI, CEI DOI NU ÎNDRĂZNESC SĂ FACĂ NICI O MIȘCARE.
NU TRAGE... NAVA... AR PUTEA S-O DISTRUGĂ
DACĂ O ȚINEM TOT AȘA, NU MAI PLECĂM DE AICI!
PRIVEȘTE, ROB ȚINE CEVA ÎN BRAȚE...
ÎNTR-ADEVĂR, DAR NU ÎNȚELEG DE CE BESTIA ASTA NU-L SPULBERĂ CU O LOVITURĂ!
ROB, DE UNDE A MAI APĂRUT ȘI... ANIMALUL ĂSTA?!
CARE ANIMAL?
CEL DE LÎNGĂ NAVĂ ROB, CE NU-L VEZI?
ÎL VĂD, DAR NU EXISTĂ...
ESTE O ILUZIE, UN MIRAJ, O IMAGINE PRODUSĂ DE ANIMALUL PE CARE-L ȚIN EU ÎN BRAȚE, PENTRU A-ȘI ÎNDEPĂRTA DUȘMANII... L-AM LUAT ÎN BRAȚE ȘI S-A SPERIAT
EȘTI SIGUR?
ROB, EȘTI O COMOARĂ... ACUM NE PUTEM VEDEA LINIȘTIȚI DE DRUM.
ROB ELIBERĂ MICUL GHEMOTOC PĂROS. PĂRÎND CĂ SE ROSTOGOLEȘTE PRIN IARBĂ, ACESTA SE FĂCU IMEDIAT NEVĂZUT ÎN HĂȚIȘURI. ÎN CLIPA URMĂTOARE FIOROASA APARIȚIE SE VOLATILIZĂ.
PRIVIȚI!
207
207

(va urma)

Cutezătorii

28

JOI, 15 IULIE 1982,
ANUL XVI (NR. 771)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

În acest număr:

- Forum pionieresc 1982
- Un nou episod din „Temerarii spațiului“
- Plutașii de pe Siret
- Almanah de vacanță
- Club 14

CADRAN POLITIC

Perioada celor 17 ani care au trecut de la Congresul al IX-lea al partidului, denumită de către întregul popor „epoca Nicolae Ceaușescu", se constituie din ani de rodnice împliniri, din anii cei mai fertili ai istoriei țării noastre. Atunci, în 1965, la inițiativa și sub îndrumarea directă a secretarului general al partidului au fost elaborate, în toate domeniile de activitate, planuri de dezvoltare îndrăznețe, dar realiste. România se prezintă astăzi în lume ca o țară ce înaintează într-un ritm puternic, impetuos, dispunînd de un program complex de industrializare, de dezvoltare a agriculturii, a științei și culturii. Ca urmare a aplicării orientărilor date de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în întreaga viață economico-socială și spirituală a locuitorilor patriei noastre s-a impus un nivel superior de civilizație materială și spirituală.

Sîntem mîndri și bucuroși să constatăm că și școala — important factor de civilizație al societății noastre socialiste — stă permanent în centrul atenției conducătorului statului și partidului nostru. Numeroase documente de partid, cuvîntările și îndemnurile marelui prieten al copiilor și tineretului au contribuit, etapă cu etapă, la perfecționarea învățămîntului, la tot mai strînsa lui legare de cerințele producției, ale vieții. O mare importanță are, desigur, asigurarea de către stat a unei baze tehnico-materiale bogate și moderne, astfel ca în numeroasele ateliere, laboratoare, cercuri tehnico-științifice potențialul creator al celor aflați în băncile școlilor să fie puternic stimulat.

Profund recunoscătoare, tînăra generație educată în spirit revoluționar se pregătește temeinic pentru viață formîndu-și un larg orizont de cunoștințe bazate pe cele mai noi cuceriri ale științei și cunoașterii umane.

Realizările remarcabile de pînă acum, datorate atenției și grijii permanente pe care conducătorul țării o acordă școlii, ne îndreptățesc convingerea că tinerii cetățeni ai patriei vor constitui puternicul detașament de mîine al muncitorilor și intelectualilor cu cea mai înaltă pregătire.

EROI AI ZILELOR NOASTRE

Țara

Țara aceasta o cunosc
Din lumina ochilor mamei,
Din urma copilului cu părul bălai
Lăsată-n cleștarul drag al Ozanei.
Țara aceasta de-atunci o învăț
Ca pe-o baladă scrisă pe filele vieții,
Primită din leagăn de la bunici
S-o scrie urmașii, de unde ei au rămas
Și, astfel, s-o ducem mai departe,
Căci noi din balada asta venim
Și devenim patrie.
Țara aceasta de pămînt
sfințit prin muncă,
De stele și ape cu cerul în ele,
De dealuri și munți, de livezi și cîmpii,
De cetăți și de oameni și-atîtea bucurii
E dragostea mea primă.

Cătălina Humulescu
cl. a VII-a, Școala generală nr 2,
Tg. Neamț

Partidului

Cînd pomii florile-și deschid
Împodobind făptura țării,
În fiecare te zăresc, PARTID,
Esență a luminii, esență a creării.

Pe cîmp covorul de verdeață
Zîmbește-n poala dimineții.
Te deslușesc în tot ce este viață
Pe tine, promotorul vieții.

Și-n liniștea noastră din vise,
Cînd viitorul cu mîna ne face,
Tu ești prezent veghind spre zări deschise,
Simbol a tot ce-nseamnă pace.

Violeta Băjan
cl.a VI-a, Cerna, județul Tulcea

Trăiesc acolo unde se vede soarele răsărind din mare. Pe străbunul pămînt dobrogean. Oamenii acestor locuri încearcă să schimbe cursul Dunării, făcîndu-l mai scurt, mai direct și mai folositor. Ei muncesc și construiesc canalul care să unească Dunărea cu Marea Neagră. Am trecut de foarte multe ori prin Medgidia și prin Agigea și am văzut mii și mii de oameni muncind pe mașini, macarale, buldozere, excavatoare, săpînd albia canalului. Excavatoarele mușcă pămîntul cu putere și îndîrjire și îl încarcă în uriașe basculante. Privit de sus acest mare șantier pare fantastic, te fascinează. Iar oamenii, acești meșteri mari, a căror zidire este făcută să dăinuie peste ani, pe drept cuvînt pot fi numiți eroi. Ei sînt eroii noștri de azi, eroi care își înscriu numele în beton și piatră, scurtînd drumul bătrînului Danubiu. Sîntem fiii acestor eroi puternici. Ne mîndrim cu gîndirea și faptele lor.

Dobrogea nu va mai avea pămînturi sterpe, apele Dunării îi vor răcori pămîntul. Sub razele calde ale soarelui roadele acestui pămînt vor fi înzecite, iar canalul va fi un drum nou de argint și azur, nouă poartă spre Mare, un magnific monument făurit de eroi ai zilelor noastre, comuniștii.

Muharem Sunai
cl. a IV-a B,
Școala generală nr. 8, Constanța

Istorie

Poporul acesta
Vine din trecut,
Istoria lui s-a scris
Sub ochii străbunilor.
Fruntea lui Doja
Fu înroșită de fier;
Sfîrtecat a fost
De roată Horea;
Vîndut fîntînii
A fost Tudor.
Fierul lui Doja
S-a stins în trecut
Și roata lui Horea
A rămas plîngînd,
Fîntîna lui Tudor
Murmură și azi prelung...
Fiindcă toate acestea
Au renăscut în timp,
În copaci,
În ape,
În pămînt,
În istorie!

Maria Niculae
cl. a VIII-a,
Școala generală nr. 1 Morteni,
Dîmbovița

Deschiderea expozițiilor „Start spre viitor" și „Atelier 2000"

Sîmbătă, la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și democratice din România a avut loc deschiderea expozițiilor republicane de creație tehnico-științifică și artistică a pionierilor și școlarilor „Start spre viitor" și „Atelier 2000", organizate de Consiliul Național al Organizației Pionierilor.

Sînt prezentate lucrări de creație tehnică cu aplicabilitate directă în cele mai diverse domenii de activitate, aparate și instrumente didactice, jucării, aero și navomodele, ca și lucrări artistice – pictură pe sticlă, lemn, grafică, tapiserie, artă decorativă, sculptură, ceramică.

Cu acest prilej, au fost înmînate peste 100 de premii pionierilor laureați la actuala ediție a concursurilor de creație științifică și artistică „Start spre viitor" și „Atelier 2000".

Au participat Ion Teoreanu, ministrul educației și învățămîntului, reprezentanți ai Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie, Consiliului Național al Inginerilor și Tehnicienilor, Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci.

*

În numărul viitor, sub genericul „Cutezătorii printre noi", vom prezenta pe larg aspecte din expoziție, lucrări premiate și pe autorii lor.

UCENICI LA ȘCOALA MUNCII

La Vlașini

UNDE IARBA CREȘTE MARE

ăind aici, alături de oamenii, casele, nii și iarba satului, copiii din Vlașini – ezare a cîmpiei dunărene – observă cînd ine dimineața, cînd cade noaptea, cînd se schimbă anotimpurile, cînd plouă, cînd se coc cireșele, cînd se adună grîul – dar mai greu, poate, observă cînd cresc ei înșiși.

Care copil de țară nu știe ceea ce știu copiii acestor locuri, dintotdeauna: ce-i aceea sapă, coasă; ce-nseamnă să paști vaca, să dai de mîncare la găini, să tai lemne? Aceasta în timp ce manualele școlare seamănă foarte puțin astăzi cu ce erau ele în urmă cu numai 10–15 ani; în timp ce radioul, televizorul, presa fac din fiecare copil un om foarte bine informat; în timp ce viitorul fiecărui școlar de la noi are de-a face cu termeni ca „orientare profesională", „liceu", „industrii de vîrf", „revoluție agrară" etc.

Ce caută atunci acești copii dis-de-dimineață pe-aici, pe lîngă clădirea aceasta mică, aflată undeva, în fundul curții școlii și care nu seamănă nici cu un atelier, nici cu un laborator spectaculos, ci cu... un grajd? Înăuntru e chiar un grajd mic: din iesle își ridică boturile cîteva vaci și cîțiva viței. Pentru asta au venit ei azi, zi de vacanță, duminică – așa cum vin și în alte zile – din sat și de mai departe, de la Carapacea, sau cum e cazul Angelicăi Sîrbu, tocmai de dincolo de pădurea de la Albele? Să vadă niște vaci cu viței? Ei care, fiecare, au așa ceva în gospodărie acasă!

„E altceva aici – spune directorul școlii, Dinu Nicolae – asta e de ani de zile micro ferma lor, întrutotul a lor".

Și ce poate să însemne acest „a lor"?

*

Ionică Bratu știe să facă o grămadă de treburi gospodărești – Ionica Vlad, la fel. Azi e de serviciu brigada lor, iar în timp ce băiatul s-a dus în sat după nea Ilie lăptarul să predea laptele conform contractului ea, fata, rămîne să aibă grijă de viței. E pe înserate. Micul „lăptar" se întoarce cu bidonul gol, dar cu capul... plin de calcule: 5 000 litri contract, predat 2 700 plus cincisprezece azi, înseamnă... Înseamnă că e bine, că în ritmul acesta contractul va fi îndeplinit înainte de termen. Cînd se întoarce în curtea școlii o vede venind spre el, speriată, pe lonica. Auzi necaz: vițelul e bolnav! Cînd să-l pună să sugă, la mulsul de seară, el nu și nu! Cei doi copii se apropie îngrijorați și încep să studieze vițelul: n-are urme de lovituri pe nicăieri; îi pun mîna pe frunte – n-are nici temperatură; ba e vioi și jucăuș nevoie mare. Fata e din ce în ce mai speriată pînă cînd băiatului îi vine ideea să încerce ugerul vacii. Și uite așa a ieșit la iveală șotia: dumnealui nu era bolnav, era sătul! Într-un moment de neatenție al „stăpînului" dăduse atacul la depozitul de lapte.

În seara asta, deci, un litru de lapte mai puțin, dar o învățătură în plus pentru pionierii fermieri de la Vlașini. Învățăm, învățăm...

Liviu Mihai întoarce fînul pe lotul de lîngă școală. Fînul cosit tot de el și de încă vreo cîțiva. Dacă nu plouă pînă mîine seară, e bun de strîns. Fiindcă aici totul trebuie făcut de ei înșiși: de la producerea nutrețului la mulsul și valorificarea laptelui. Nu știi cînd se înțarcă un vițel? Ai încurcat-o. Acasă, la toate treburile acestea ia parte și el, Liviu, ba uneori numai el – cu toate acestea, s-a trezit de multe ori, aici la microfermă, că greșește!

Înțelesese că nu e totul să faci o treabă anume, ci **să-ți asumi răspunderea** hotărîrilor pe care ea le presupune. Uite, de pildă, acuma: lucrează fără acea **nerăbdare de a termina,** atît de obișnuită la copii. De-a terminat o sarcină dată **de altul!** A ajuns la gardul dinspre livadă și dă să se întoarcă cu cealaltă brazdă, cînd observă un vițel pleoștit tot, lîngă gard. Îl legase acolo careva să nu sugă. Îl dezleagă și-l aduce la fîn – poate mănîncă. Nu, nu-i era foame. Îi pune mîna pe spate și observă că arde ca o plită. Săracul, era cotropit de căldură. Îl ia de sfoară și-l bagă într-un șopron mic. „Ce faci?, îl întreabă directorul școlii văzîndu-l – ai terminat treaba și acum te joci?" „Nu mă joc, tovarășe director; l-am adus aici că plîngea." „Cine plîngea?" „Vițelul". Ei, asta e – își zise directorul în gînd: cum o fi plîngînd un vițel? Băiatul înțelese neîncrederea celuilalt și-l rugă să vină cu el. Îi arată vițelul... „nu, asta nu e sudoare, sînt lacrimi, vă spun eu; am mai observat eu așa ceva la animale atunci cînd îndură o situație grea... au ochii foarte triști, sînt resemnate, nu se mai agită... sînt lacrimi, vă spun eu..." – termină băiatul aproape rugător.

– Eu știu, măi, Liviule; s-ar putea să ai dreptate, tu îl cunoști mai bine.

Pentru prima oară băiatul trăi sentimentul de-a fi el – copilul, neajutoratul, nepriceputul – **acela care știe mai bine!** Și poate și faptul că vacile lor nu se lasă mulse decît de ei, copiii, are o legătură cu ceea ce el tocmai înțelese.

*

În vara asta, o expediție a școlii din Vlașini a voit să plece... pe urmele Vlașinilor. Un roman în două părți al scriitoarei Ioana Postelnicu („Plecarea Vlașinilor" și „Întoarcerea Vlașinilor") le-a dat această idee. E **ceva,** cu povestea satului lor – i-a convins pe expediționari de aceasta și bănuții de aramă găsiți prin împrejurimi de colegii lor de la cercul de arheologie al școlii. Tetradrahmă – auzi cum sună cuvîntul. Trebuie să fie ceva! Și au plecat, undeva departe, prin Ardeal. Cînd voi citiți aceste rînduri, două grupe de copii din Vlașini își descoperă satul, rostul, fiecare în felul lor: unii călătorind pe potecile țării, alții venind zilnic la microfermă, lucrînd pe cîmp, jucîndu-se pe cîmp. Satul lor care are împrejurimi de o rară frumusețe: păduri săgetate de căprioare și fazani, iazuri în care forfotesc peștii, locuri în care... iarba crește mai mare ca oriunde. Dar ei nu au în gînd această comparație, nu trăiesc orgoliul pe care ea l-ar putea sugera pentru că ei înșiși – aici laolaltă cu oamenii, casele, pomii și iarba – sînt măsura propriei lor creșteri – din fiecare primăvară cînd izbucnește iarba pînă în cealaltă primăvară cînd aceeași iarbă vine la întîlnirea cu ei.

ILIE TRAIAN

*Creștem cutezători

FORUM'82

MARAMUREȘ

CÎND 10 000 DE PIONIERI SÎNT ADEVĂRAŢI CONDUCĂTORI...

Mai bine de 10 000 de pionieri maramureşeni au funcţii de conducere şi dintre ei 150 de pionieri delegaţi au venit la forumul judeţean. Lucrările forumului au demonstrat că pionierii vor să urmeze exemplul în cutezanţă, în spirit revoluţionar al părinţilor şi fraţilor lor mai mari, comunişti şi utecişti, că sînt hotărîţi să lucreze tot mai bine în calitate de pionieri comandanţi. Aceasta s-a văzut şi în modul cum s-a desfăşurat dezbaterea lor pionierească privind perfecţionarea activităţii organizatorice, a problemelor vieţii lor de organizaţie. Iată cîteva din propunerile făcute la această dezbatere.

- *Nu putem să fim de acord ca unii dintre colegii noştri să rămînă în urmă, să nu fie în pas cu noi. Trebuie ca fiecare pionier să aibă o sarcină concretă, inclusiv colegii noştri mai slabi la învăţătură. Aceasta înseamnă să găsim domeniul de activitate pentru fiecare în parte, care să le ofere posibilităţi de afirmare, să-i facă să capete mai multă încredere în ei înşişi, curaj. De pildă, participarea lor în formaţiile artistice la Festivalul Naţional „Cîntarea României" i-a făcut să fie mai încrezători şi mai ambiţioşi şi să înveţe mai bine. (Nicoleta Stan, Şcoala generală nr. 11, Baia Mare).*
- *Avem şi colegi care nu învaţă chiar foarte bine, dar care în activităţile de muncă patriotică sînt harnici şi activi. De aceea ar fi bine ca distincţia pionierească consacrată hărniciei pionierești s-o primească şi ei, aceasta i-ar stimula să ridice şi ştacheta notelor la învăţătură. De la 7 în sus... (Voichiţa Gherghel, Şcoala generală Ciocotiş).*
- *În pregătirea noastră de a deveni utecişti, activităţile ar trebui încă perfecţionate, diferenţiate, pentru a se evita paralelismul. De asemenea, să se pună mai mult accent pe acţiunile concrete. Pentru noi o acţiune comună cu uteciştii este tot atît de interesantă, cum este pentru şoimii patriei o acţiune comună cu pionierii (Cristian Cosma, Şcoala generală, Copalnic Mănăştur).*
- *În judeţul Maramureş pionierii locţiitori ai preşedintelui C.J.O.P. au putut să raporteze în faţa forumului roadele unei munci bogate şi variate. Dar, după părerea mea, pionierii locţiitori sînt capabili să realizeze mult mai multe lucruri bune. În viitor, ei trebuie să se antreneze mai mult şi să fie solicitaţi mai mult, întrucît au multe idei, au iniţiativă şi ştiu să-şi mobilizeze colegii (Madeleine Ghenceanu, Liceul de matematică-fizică nr. 1, Baia-Mare).*

TAKÁCS GIZELLA

BISTRIŢA

Tabăra de vară de la Sărata, localitate situată la numai şapte kilometri de centrul judeţului, Bistriţa-Năsăud, a găzduit în acest an pe cei 150 de pionieri delegaţi la forumul judeţean. Dezbaterile, întîlnirile cu activişti de partid şi de stat, schimburile de experienţă continuate uneori... aprins şi în afara programului au adus în discuţie probleme ce preocupă tînăra generaţie, posibilităţile sale de a contribui la dezvoltarea economică a ţinutului natal, la îmbogăţirea vieţii spirituale a acestuia.

Pe meleagurile de unde cîndva au pornit doi dintre cei mai mari scriitori ai noştri, acolo unde George Coşbuc şi Liviu Rebreanu au simţit pulsul pămîntului şi au îndrăgit pe veşnic truditorul acestuia — ţăranul român —, urmaşii celor de atunci se dovedesc demni de străbunii lor. I-am regăsit aici pe nepoţii şi nepoatele lui Ion al Glanetaşului, integraţi coordonatelor unei alte lumi, în care ştiinţa, progresul şi-au spus cuvîntul, unde şi-au făcut apariţia semnele existenţei citadine. Una dintre întreprinderile din judeţ, şi anume Fabrica de mase plastice din Năsăud, a constituit şi obiectivul vizitei pionierilor delegaţi la forum. În aceeaşi zi ei au vizitat şi casele memoriale George Coşbuc şi Liviu Rebreanu, iar la Sîngeorz-Băi au aplaudat îndelung excelentul spectacol prezentat de pionierii de aici şi de cei din Prundul-Bîrgăului.

Autodotarea şi autogospodărirea sînt două activităţi familiare celor din Bistriţa, fie că participă la cercul uzinal ori cu profil tehnic din şcoală, ca la Şcoala generală nr. 4, Bistriţa, şcoală mare, cu un efectiv de pionieri la fel de mare, fie că muncesc în adevărate microferme, ca cei din comuna Teaca. Şi aici ne vom opri puţin, pentru că Szekely Tünde, de la Liceul industrial din Teaca, poate povesti multe despre experienţa lor în domeniul creşterii iepurilor de casă (aproape o sută), a găinilor, al îngrijirii solarului şi lotului şcolar, unde fiecare palmă de pămînt e valorificată la maximum. Pasiunea ei sînt însă viermii de mătase — trei săli ticsite — şi o credem, nu numai pentru entuziasmul care i se citeşte în ochi cînd ne enumeră toate realizările lor, ale copiilor din Teaca, ci şi pentru acea frază care-i trădează dragostea pentru munca pe care o face: „Cînd e linişte afară şi noi le-am adus de mîncare, îmi place să-i ascult, am senzaţia că aud ploaia". Şi pentru că sîntem aici, deci în oraş, notăm o iniţiativă a Şcolii generale nr. 2, Bistriţa: fiecare clasă dispune, în locul tradiţionalului coş de gunoi, de cîte un sac în care elevii aruncă hîrtiile, reuşind astfel nu numai să păstreze curăţenia, ci şi să mai adauge cîteva kilograme de material refolosibil. Iar dacă la Marilena Cengher, la Şcoala generală nr. 1 Bistriţa se realizează zile record la muncă patriotică, cei de la Şcoala generală nr 4 s-au străduit ca înainte de plecarea în vacanţă, şcoala lor să rămînă la fel de frumoasă şi de curată, cum au găsit-o la începutul anului de studiu.

MARIA NICOLAE-DUMITRESCU

TULCEA

Copiii Deltei, hotărîţi să împletească învăţătura cu munca!

Sulina a renăscut datorită politicii înţelepte a partidului. Toate acestea pionierii delegaţi au putut să le afle vizitînd portul apoi, în altă zi, Secţia navală de reparaţii Sulina. Aici, în atelierele de reparaţii motoare şi de strungărie, apoi sub cerul liber, cercetînd de aproape giganţii fluviali aduşi pentru a-şi prelungi viaţa în folosul nostru economic, copiii urmăreau cu mare atenţie şi interes explicaţiile gazdelor. Muncitorii i-au primit cu prietenie, iar copiii i-au înconjurat cu dragoste şi cu respect.

Ei au aflat cu mult interes şi despre înfiinţarea celui mai mare şantier din Europa de dezmembrat navele vechi, un

sub flamuri tricolore

șantier născut din cerințele ce le implică în epoca noastră necesitățile de materii prime.

Celor învățate de pionieri, prin vizitele și întîlnirile lor, trebuie să adăugăm atmosfera intensă de lucru pe care au prilejuit-o dezbaterile. În județ s-au înregistrat succese, de la forumul trecut la cel actual, printre care sînt evidențiate faptele de muncă ale majorității pionierilor tulceni care au devenit crescători ai viermilor de mătase, inițiind acțiunea „Dăm borangic patriei". La Școala generală nr. 2, Măcin (delegat pioniera Iulia Chioveanu), angajamentul de muncă patriotică este îndeplinit în proporție de 81 la sută. La Școala generală Jijila (pionier delegat Aurelian Banea) procentul de promovabilitate este de sută la sută. La Școala generală nr. 2, Babadag (delegat: Ecaterina Chibăruș) cinci detașamente și-au îndeplinit angajamentul de muncă patriotică sută la sută. La Cerna (delegat: Ioan Bercaru) crescătorii de iepuri au ajuns fruntași pe județ. În centrul județului Tulcea (delegați Catrinescu Monica, Ionuț Dănăilă, Monica Bratosin, Octavian Ungureanu, Monica Guriță, Gicu Ulian, Daniela Dogaru ș.a.) s-au obținut frumoase rezultate la învățătură și muncă, printre unitățile cele mai bune numărîndu-se cele de la Școlile generale nr. 10, 11, 2, Liceele „Spiru Haret", pedagogic, industrial nr. 4. Dar succesele nu trebuie să acopere lipsurile; încă destui copii sînt certați cu disciplina, nu au un comportament corespunzător, dovadă notele lor scăzute la purtare; unele cercuri tehnico-aplicative funcționează formal, dovadă slaba lor participare la concursul „Start spre viitor"... S-au făcut propuneri, dintre care reținem pe cele ale lui Ionuț Dănăilă, Marius Dobre, Monica Guriță, Paul Mateiu, ș.a. că trebuie să crească mai mult rolul detașamentului și al grupei în conștientizarea tuturor pionierilor de a cultiva munca și învățătura cu dragoste și cutezanță.

M. MICU

CUTEZĂTORII PRINTRE NOI

Eroii acestei fapte de cutezanță sînt mulți — 120 de inimoși pionieri de la Școala generală nr. 1 Adunați-Prahova. Iar întîmplarea ne-a fost relatată de pioniera-reporter **Ecaterina Zenone**, de la Subredacția „Cutezătorii" — Ploiești.

DESENE : OVIDIU HONDRU

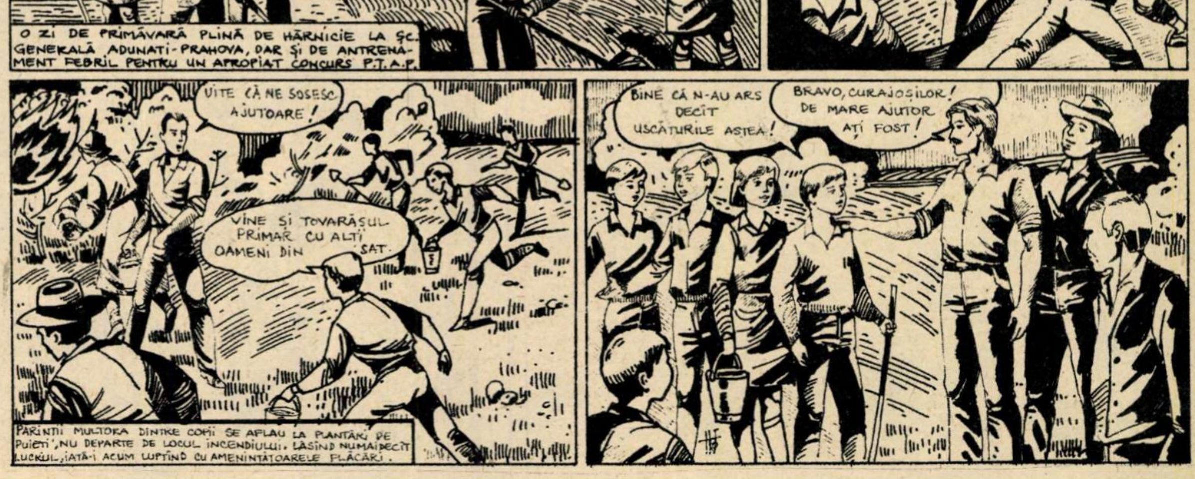
OPRIȚI LUCRUL! CHEMAȚII REPEDE ȘI PE COLEGII VOȘTRI DE LA ANTRENAMENTE...
CE-O FI CU NORUL ACELA DE FUM ÎN DEPĂRTARE?
N-O FI IZBUCNIT VREUN INCENDIU ÎN PĂDURE?
O ZI DE PRIMĂVARĂ PLINĂ DE HĂRNICIE LA ȘC. GENERALĂ ADUNATI-PRAHOVA, DAR ȘI DE ANTRENAMENT FEBRIL PENTRU UN APROPIAT CONCURS P.T.A.P.
UN GRUP NUMEROS – PESTE 100 DE COPII – PORNISE ÎN GRABĂ SPRE LOCUL INCENDIULUI.
CE ESTE? CE S-A ÎNTÎMPLAT, COSTELE?
UN INCENDIU ÎN PĂDURE TOVARĂȘE PRIMAR! NOI ALERGĂM ÎNTR-ACOLO, DAR ANUNȚAȚI DVS. SĂTENII.
UITE CĂ NE SOSESC AJUTOARE!
VINE ȘI TOVARĂȘUL PRIMAR CU ALȚI OAMENI DIN SAT.
PĂRINȚII MULTORA DINTRE COPII SE AFLAU LA PLANTĂRI DE PUIEȚI, NU DEPARTE DE LOCUL INCENDIULUI. LĂSÎND NUMAIDECÎT LUCRUL, IATĂ-I ACUM LUPTÎND CU AMENINȚĂTOARELE FLĂCĂRI.
BINE CĂ N-AU ARS DECÎT USCĂTURILE ASTEA!
BRAVO, CURAJOȘILOR! DE MARE AJUTOR AȚI FOST!

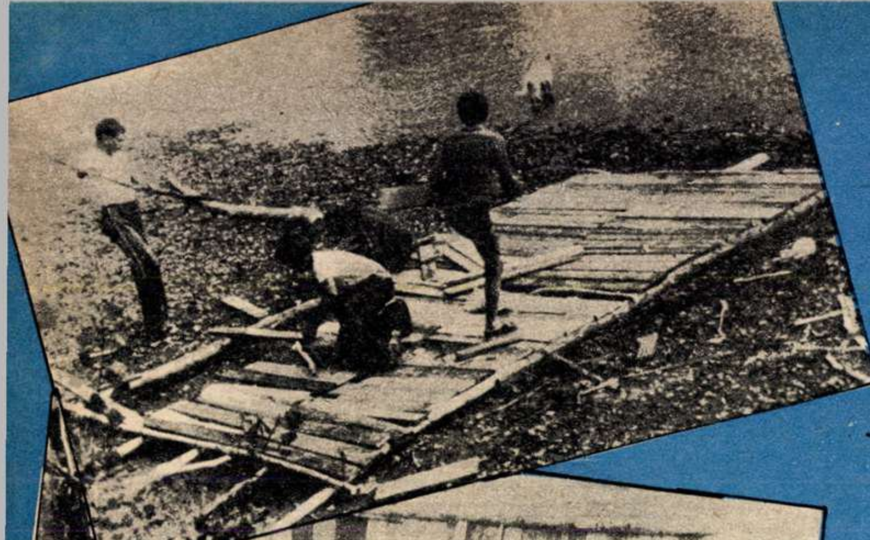

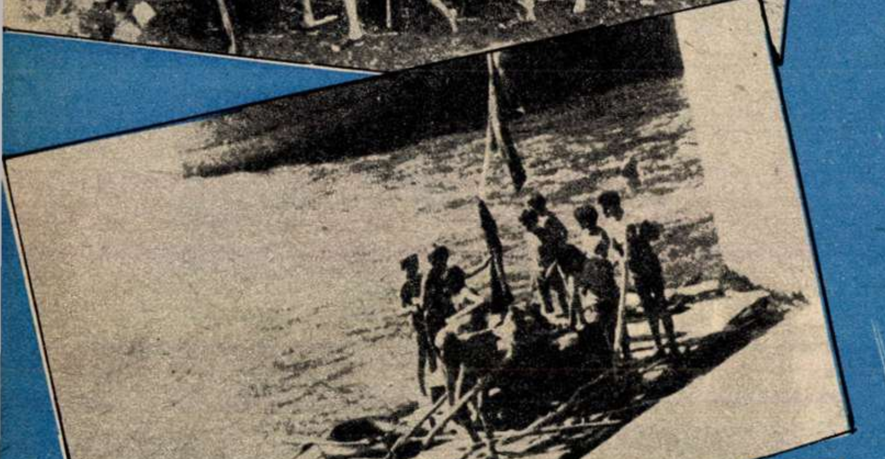

PLUTAŞII DE PE SIRET SAU NEMAIPOMENITA AVENTURĂ A UNOR «MARINARI DE APĂ DULCE»

EXPEDIŢIILE
CUTEZĂTORII
„PLUTAŞII
DE PE SIRET"
ŞC. GN. N. BĂLCESCU JUD. BACĂU

Sînt, în fiecare an, printre miile de participanţi la Expediţiile „Cutezătorii", unii care se remarcă în mod deosebit prin îndrăzneala şi prin fantezia pe care le investesc în expediţia lor, ajungînd astfel să realizeze performanţe neaşteptate, ieşite din comun, cu care s-ar putea lăuda şi mîndri nu numai nişte copii ca ei, ci chiar şi oamenii mari. Un exemplu grăitor în acest sens ni-l oferă membrii echipajului „Plutaşii de pe Siret" de la Şcoala generală din comuna Nicolae Bălcescu, judeţul Bacău. Pioniera Varvara Văcaru, secundul şi cronicarul echipajului, ne descrie amănunţit minunata, palpitanta lor aventură. S-o ascultăm:

„...Iată-ne ajunşi, în sfîrşit, în oraşul Siret, locul de unde va începe expediţia noastră nautică. Rîul nu-i prea departe şi, încet-încet, făcînd mai multe drumuri, reuşim să cărăm toate bagajele şi materialele — cele 130 de scînduri, cele 18 camere de anvelope de tractor, scoabele, cuiele, uneltele — pe malul stîng al acestuia unde deşi obosiţi de călătoria cu trenul, deschidem repede un adevărat şantier de... construcţii navale... Pe la ora 13 a trebuit însă să ne întrerupem lucrul. Emil, bucătarul nostru, ne-a chemat la masă. Fiind prima masă pe care o pregătise, era atît de emoţionat încît el nici n-a mîncat, aşteptînd verdictul nostru. Noi însă, afară din cale de grăbiţi, am înfulecat totul repede şi iar ne-am apucat de lucru, uitînd pînă şi să-i mulţumim... Pe la 18,30 sau 19, pluta a fost gata. Arăta atît de solidă şi ni se părea aşa de frumoasă, încît nu ne venea să credem că noi am fost în stare s-o facem... Conform planificării, ar fi trebuit s-o lansăm la apă a doua zi, dimineaţa. Dar Orlando, căpitanul nostru, nerăbdător ca şi noi, ne propune să-i facem botezul imediat. „Bună idee!", am strigat noi şi am şi trecut la punerea ei în aplicare...

...Era o dimineaţă de august, frumoasă şi liniştită... La ora 7,45 am ridicat ancora şi în uralele noastre, cu drapelul patriei şi cu emblema echipajului fluturînd la bord, pluta s-a desprins de mal şi a-nceput să lunece lin, pe Siret la vale...

...Adîncimea Siretului începe să crească, de asemenea, şi viteza apei, pînă la aproape 15 kilometri la oră. Faptul ne bucură, deoarece e o viteză foarte bună, care ne permite să mergem normal şi să efectuăm pe-ndelete toate cercetările pe care ni le-am propus, mai ales în ceea ce priveşte flora şi fauna, gradul de poluare a apei şi posibilităţile de redare în circuitul agricol, prin îndiguiri, a terenurilor inundabile...

...Mai jos de satul Grămeşti, ne reţine atenţia un fenomen ciudat, nemaivăzut şi nemaiauzit: trunchiuri carbonizate de stejari şi de ulmi ies din malurile înalte, în care stau înfipte orizontal. Ancorăm şi încercăm să dezlegăm misterul. Nici cei cîţiva localnici, care săpau în maluri şi scoteau trunchiurile cu casmalele, nu ne-au putut ajuta cu vreo explicaţie. Observăm, totuşi, că arborii sînt orientaţi cu coroanele spre est şi cu rădăcinile spre vest, de parcă cineva i-ar fi aranjat astfel pe fiecare în parte. Discutăm şi ajungem la concluzia că în urmă cu sute, poate chiar cu mii de ani, aici s-a petrecut un cataclism. Poate explozia unui meteorit, poate o furtună grozavă a culcat toţi copacii la pămînt apoi, cu timpul, aceştia au fost acoperiţi de viituri. Dar de ce or fi oare carbonizaţi?...

...Întîlnim în cale un otgon de sîrmă ancorat de cele două maluri, de-a lungul căruia circulă o barcă legată cu o funie. Înălţimea otgonului e la mijloc de 1 metru, iar lîngă maluri, de 1,50 metri. „Catargul jos! Repede!" strigă la noi Orlando. Ne repezim, toţi ca unul, şi în cîteva clipe doar, catargul e scos, întins pe plută, apoi ne lungim şi noi pe ea. În felul acesta depăşim otgonul fără probleme...

...Abia trecem de satul Lunca şi deodată, din senin, se stîrneşte un vînt năprasnic, care bate din faţă. Pluta saltă pe valuri, iar noi abia ne putem ţine pe picioare... Ajunşi la mai puţin de 100 metri de pod, ne dăm seama că zona e periculoasă... Trecem cu repeziciune printre trunchiuri de copaci înfipte în albie, printre pietre mari. Glasul tovarăşului comandant, care ne strigă comenzile, acoperă vuietul apei: „Faţa, dreapta! Spatele, stînga! Trage dreapta! Trage dreapta! Lasă spatele!" Iacob, în faţă, şi Augustin, în spate, trag la cîrme fără încetare. Noi, ceilalţi, stăm pregătiţi cu prăjinile în mînă, pentru a interveni în caz de nevoie. „Nic cel Mic" se agită, lătrînd. „Vreme bună" doar stă nemişcat, cu gîtul întins, el singur netemîndu-se de apă...

...Am oprit pluta la marginea barajului şi ne-am urcat pe dig, pentru a studia posibilităţile de a o trece dincolo... Vreo 40 de muncitori au sărit în ajutorul nostru. Au ridicat pluta ca pe o surcică şi au dus-o pe mîini pînă dincolo de baraj, apoi au coborît-o şi au pus-o din nou pe apă...

...Brusc ne apare în faţă, după pintenul malului, o porţiune foarte periculoasă, cu malurile surpate, cu plopi căzuţi în apă... Ţinînd pluta pe mijlocul apei, am început să facem slalom, ca la schi, cu sufletul la gură. Toţi eram îngroziţi la gîndul că ne-am putea lovi de vreun plop, ceea ce ne-ar fi costat foarte mult. Dar datorită cîrmacilor noştri experimentaţi, am evitat la centimetru şi la fracţiune de secundă fiecare obstacol...

...Ne oprim, deoarece cîrma din spate s-a rupt. Tovarăşul comandant şi Orlando au muncit mai bine de o oră la repararea ei, în timp ce băieţii ceilalţi şi-au scos undiţele. Aproape de ora 9, cînd cîrma a fost gata, oala cu peşte era şi ea aproape plină...

...Încărcăm bagajele pe plută şi după ce servim ceaiul fierbinte, ridicăm ancora. Dar „Nic cel Mic" nu mai vrea să se urce la bord. Îl strigăm, dar degeaba, se-nvîrte, miroase locul unde a fost instalată tabăra noastră de noapte şi latră. Curioşi, am mers să vedem de ce nu vrea să ne asculte. Ajunşi acolo, am descoperit motivul: Nic dăduse de căciuliţa lui Pavel şi de castronul cu linguri, care se aflau aproape îngropate în nisip. „Bravo, Nic, sîntem mîndri de tine!" — am spus şi l-am mîngîiat...

...Aici, între dealuri, apa are lăţimea de 80 metri, adîncimea maximă de 12 metri, viteza de 2 kilometri la oră şi e foarte, foarte poluată din cauză că pe un deal se află o mare crescătorie de vite şi dejecţiile sînt lăsate să curgă direct în Siret, pe un şanţ săpat anume. Tot în acest loc descoperim sute de saci de îngrăşăminte aruncaţi în Siret. Ne-am interesat la oamenii de pe cîmp şi am aflat că provin de la C.A.P., că se alteraseră îngrăşămintele şi au găsit că cea mai bună soluţie e să le arunce în apă. Dar n-au făcut altceva decît să ardă vegetaţia malurilor pe sute de metri şi să ucidă mii şi mii de peşti...

...Ferenţ prepara mîncarea, eu cu Lili spălam rufele, tovarăşul comandant repara cîrma din spate care se rupsese din nou, Orlando, Valentin şi Pavel îşi aranjau plantele culese în ierbar, Ionel şi Emil, care prinseseră cîteva şopîrle şi un şarpe, meştereau la borcanele cu formol, Iosif tocmai se întorcea cu un braţ de porumb de lapte pentru copt, „Nic cel Mic" se zbenguia printre noi şi-l necăjea pe „Vreme Bună", care sîsîia mereu la el. Timpul se îmbunătăţise, focul ardea din belşug, iar atmosfera din tabăra noastră era atît de calmă şi de plăcută, încît parcă ne-am fi aflat acolo, cu toţii, de cînd lumea...

...Am tras la malul din dreapta şi în doar 10 minute am şi urcat pluta pe uscat şi am dat drumul la aerul din camerele de anvelope de tractor, pe urmă am întors-o, am scos camerele şi am început s-o demontăm. Expediţia noastră s-a încheiat, dar de plută mai avem nevoie, pentru la anul, cînd ne vom continua drumul pe Siret, de la Bacău la Galaţi...

*

Pe lîngă peripeţiile de neuitat trăite în cele 12 zile ale originalei lor expediţii, cei 14 „marinari de apă dulce" au efectuat şi un mare volum de observaţii şi cercetări, concretizate, între altele, în întocmirea unei valoroase colecţii de plante şi de mici vieţuitoare specifice zonei, în elaborarea unui studiu cu privire la consecinţele poluării Siretului şi a altuia în care sînt depistate şi precizate terenurile inundabile, posibil de-a fi redate agriculturii prin lucrări de îndiguire, precum şi în întocmirea unei amănunţite hărţi hidrografice a cursului rîului pe această porţiune. Apreciind că aceasta este cea mai reuşită expediţie nautică din vara anului 1981, juriul republican le-a acordat, în unanimitate, trofeul „Egreta de fildeş". Acestui important trofeu, alăturăm şi felicitările noastre.

Pagină realizată de
CONSTANTIN DIACONU

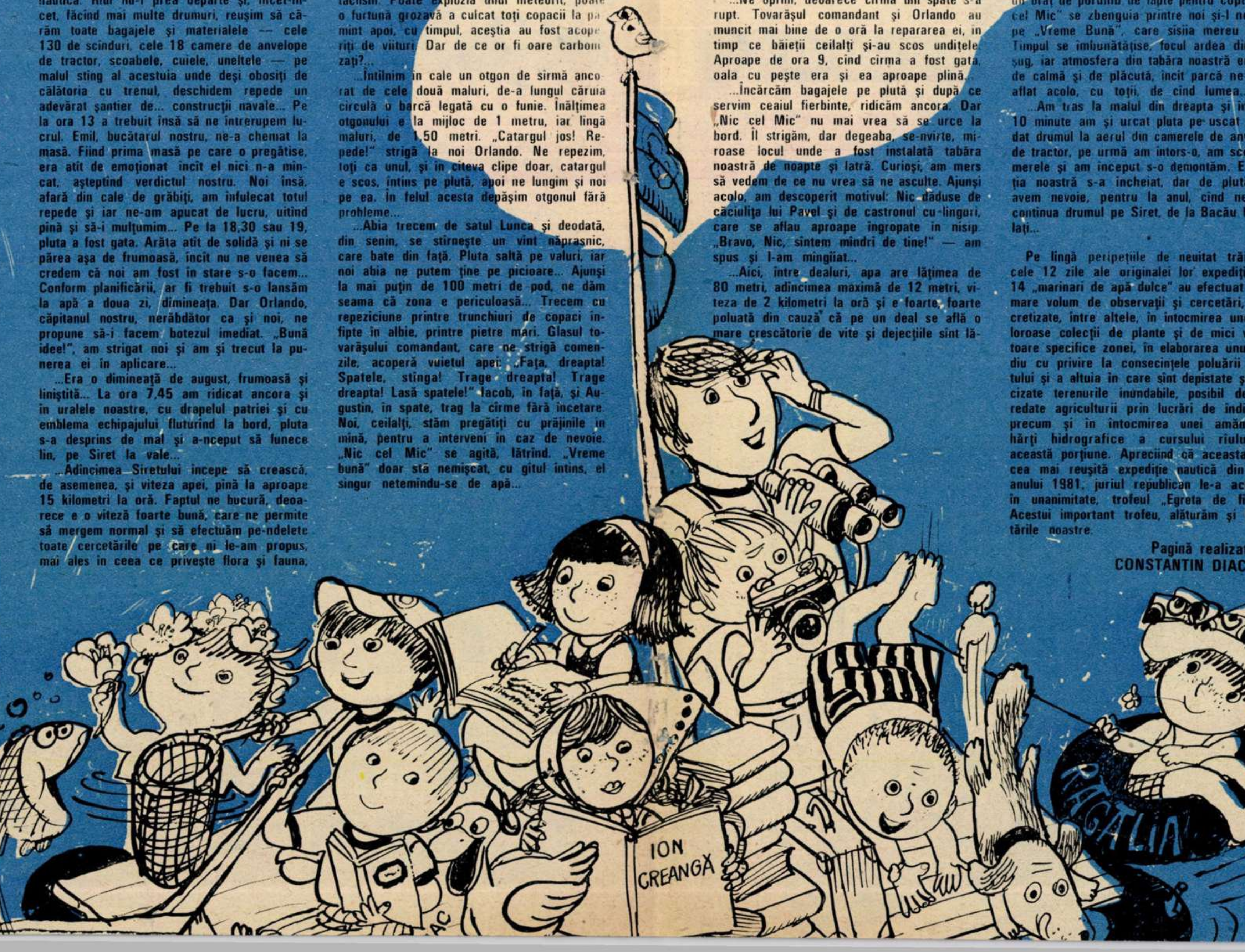

DECORAȚIILE

schiță de **EMIL MANU**

Voi zîmbiți cînd Tata Moșu își pune decorațiile pe piept ori de cîte ori vine pe la noi, la București, dar decorațiile lui sînt ale unui erou din primul război mondial. El le poartă cu multă demnitate fără să povestească orișicui pentru care fapte de arme le-a primit. Mie mi-a povestit cînd eram ca voi și la rîndul meu vă povestesc și eu.

În 1916, Tata Moșu era sergent și făcea parte dintr-un regiment de infanterie care apăra orașul Drobeta-Turnu-Severin. Luptele erau grele, armata română se retrăgea după ce luptase eroic cu un inamic mult mai numeros. (Sînt cunoscute în istoria acelui război luptele de la Cerna).

Cînd nemții au rupt frontul la Orșova, regimentul 95 infanterie, care își căuta o altă poziție, mai spre interiorul țării, a lăsat în pădurile de pe dealul Balota o echipă de geniști, sub comanda unui sergent, sergentul fiind Tata Moșu (pe atunci de 23 de ani), ca să arunce în aer podurile și trenurile cu muniții ale dușmanilor.

Pe măsură ce linia frontului se deplasa spre Craiova, nemții înaintau profitînd de retragerea românilor, pregătind o ofensivă generală. În vederea acestei ofensive aduceau cu ei multă muniție și mult armament, totul încărcat în trenuri lungi, bine păzite. Sergentul (Tata Moșu) a observat de pe deal, din ascunzișul său, toate mișcările și i-a așteptat cum se cuvine. A minat podul de peste rîul Topolnița și cînd trenul a ajuns pe pod, a sărit în aer. Nemților le-a trebuit mult timp, cam trei zile, să refacă podul, vreme în care sergentul și echipa lui au ajuns, tot prin locuri ascunse, în apropierea orașului Strehaia, unde urmau să mineze un alt pod, dar podul era păzit de un neamț roșcovan și gras. S-au gîndit mai întîi să-l împuște, dar ar fi făcut zgomot și ar fi alarmat unitatea germană adăpostită în apropiere. După un moment de chibzuință s-au hotărît să mai aștepte pînă se va apropia primul tren cu muniții și după o oră de așteptare trenul și-a anunțat printr-un fluierat lung, apariția. Au calculat bine timpul și pe cînd unul făcea zgomote dintr-o parte, ceilalți s-au aruncat în spatele neamțului și l-au legat, băgîndu-i un prosop în gură. Sergentul s-a repezit sub pod, a pus explozibilul și a fugit; s-au întîlnit în pădure după ce se produsese explozia. De departe vedeau cu un binoclu cum se agită nemții veniți la fața locului, căutînd să salveze ce se putea salva din muniție. Pe seară au pornit tot adăpostindu-se prin păduri spre front. Cînd să ajungă în liniile românești au fost surprinși de o patrulă germană de recunoaștere; a urmat un schimb de focuri. Doi soldați au murit, iar sergentul a fost rănit. L-au dus pe brațe pînă în tranșeele noastre.

Ce a urmat? Mai întîi nimeriseră în sectorul altui regiment și au fost trimiși ca suspecți la regimentul lor. Aici i-a primit chiar colonelul care i-a propus pentru decorare. Pe ordinul de zi prin care erau decorați se spunea că prin acțiunile lor îndrăznețe au dat posibilitatea întregului front din Oltenia să se replieze și să treacă la contraofensivă.

Sergentul a fost îngrijit într-un spital de companie și cu unitatea lui a ajuns în Moldova, în retragere, participînd apoi la marea ofensivă și la marea victorie de la Mărășești.

Acum sergentul de odinioară pare istovit de vreme, ca sergentul lui Alecsandri întors de la Plevna. Și cred că după ce-ați ascultat această scurtă poveste de război nu veți mai zîmbi cînd Tata Moșu își pune decorațiile pe piept, cînd vine la București, să-și vadă nepoții.

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

ROMAN FOILETON

Ion Grecea

MISTERUL acvariului de cristal

CAPITOLUL 5

O LANTERNĂ CARE ACUZĂ

Exact la ora zece fără un sfert, Dan Fința fu în fața podiumului de la „Zidul curajului", la parcul de distracții din piața orașului. Milică îl aștepta. De cum îl văzu, îi și ieși înainte.

— L-am zărit pe blond, spuse el. Tot acolo la baraca de tir...

— S-a ținut de cuvînt și a venit. Dar „omul" nostru n-a apărut?

— Încă nu...

Dan Fința își cercetă ceasul de mînă, apoi privi în jur să vadă ce se mai întîmplă. Fel de fel de gură-cască își pierdeau vremea pe la gheretele montate în jurul „Zidului curajului", ce constituia, fără îndoială, punctul de atracție forte al întregului parc de distracții. La tejgheaua unde se încărcau și se distribuiau armele pentru tir, din nou aglomerație și mare interes printre privitori. Explicabil dacă ne gîndim că blondul își face iarăși „jocul" după înțelegerea cu bărbosul și nimerind mireasa, cîștiga cît ai bate din palme tranzistorul mult visat de către toată lumea.

Pe la ora zece și ceva, o Dacie albă, cam hodorogită, opri dincolo de cuștile în care erau închise cîteva animale sălbatice. Omul de la volan nu coborî. Rămase parcă pironit în scaunul său privind cu insistență către baraca cu tir. Acest lucru îi atrase de îndată atenția lui Dan Fința. În primul rînd acolo nu era loc de parcare, iar chiar dacă era, cel ce venise cu mașina însemna că avea un anume interes în piață și trebuia să coboare. Ceea ce evident nu se întîmplă. Acela stătea parcă impasibil la volan, fumînd și privind numai către cei ce erau îngrămădiți în fața tejghelei de la tir. Curios, locotenentul se duse într-acolo. Dar cînd ajunse, constată că mașina era goală și insul nicăieri. Se apropie și cercetă numărul de înmatriculare — turismul era din oraș — apoi privi să vadă dacă nu cumva șoferul se culcase pe una din banchete. Nu, nu era în mașină. Pe bancheta din față însă, lîngă o șapcă din pînză și un ziar, zări o lanternă din plastic, străină, cu un far destul de mare, strînsă în două inele din metal, sclipitoare. Dar ceea ce-l făcu pe Dan Fința să insiste a privi lanterna cu foarte mare curiozitate, fu butonul declanșator al acesteia...

— Ce doriți?

Locotenentul se întoarse și dădu cu ochii de un individ nu prea înalt, uscățiv, tînăr, într-un maiou alb și pantaloni de dril, tot albi. Mesteca gumă, privindu-l pe ofițer în chip foarte flegmatic.

— V-am întrebat ce doriți? insistă continuînd a mesteca guma, jucînd cheile mașinii pe palmă.

— A, nimic, zise Dan Fința, pe care, îmbrăcat în civil, nimeni nu-l bănuia cine este. Mă uitam și eu așa... Îmi place lanterna aceea. Marfă cam rară...

— Da, e străină.

— O vindeți?

— De ce nu? se arătă de astădată destul de amabil uscățivul, aruncînd guma de mestecat. Bate puternic, să știți... Merge cu trei baterii...

— Pot să o văd?

— Desigur, acceptă proprietarul mașinii și descuind portiera, luă lanterna și i-o întinse curiosului cumpărător. Marfă a-ntîia, să știți, am luat-o de la un străin, de la mare...

Dan Fința luă lanterna, o studie cu atenție, întorcînd-o cînd pe-o parte, cînd pe alta, o aprinse, îi încercă de cîteva ori butonul de declanșare...

— Două sutare, șefule, mai puțin nu las, să știi! zise uscățivul, urmărind felul cum necunoscutul cerceta foarte atent lanterna, cu evidentă satisfacție de a fi pus mîna pe un lucru deosebit. O iei? Am și altă treabă!

— O iau, sigur că o iau...

— Banii, că m-am dus!

Fința băgă mîna în buzunar, dar în loc de portmoneu scoase legitimația, totul întîmplîndu-se atît de repede încît uscățivul rămase deodată stană de piatră.

— Miliția! spuse Fința, cu autoritate. Faci exact

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

Vasile Spătărelu

compozitor, lector universitar, Iaşi

1. — **Cum se face un cîntec pentru copii? Pe ce se bazează compozitorul adult cînd consideră că l-a făcut bun?**

— Se face foarte greu: trebuie să provoci o emoţie complexă, cu mijloace foarte simple: voce de întindere mică, note puţine, instrumentaţie redusă, timp de audiţie scurt. Cît despre criteriile de calitate, compozitorul este mereu în alertă. Odată, ascultînd cum sună în gura copiilor (corul braşovean „Camerata infantis") o piesă de-a mea, mi-am dat seama că e nevoie de retuşuri.

2. — **Ce ne facem cu cîntecul de tabără? Presaţi de situaţie, copiii cîntă fel de fel de refrene ale muzicii uşoare.**

— Nu trebuie să ne îngrijoreze neapărat acest fenomen. Cîntecele lui Ţeicu şi Mihai Constantinescu „fac bine" în decorul taberei. Dar nevoile de exprimare ale acestei vîrste nu trebuie lăsate doar pe seama muzicii uşoare — în unele cazuri inadecvată lor: se simte tot mai mult nevoia unor jocuri muzicale, cu mişcare — şi, de asemenea, a unor piese corale de referinţă, adresate special lor. În ce mă priveşte îmi propun să contribui în această direcţie cu o suită corală după „Întîmplări din grădina mea" de Ana Blandiana.

3. — **S-a vorbit şi se vorbeşte mai puţin despre un folclor muzical al copiilor. S-a ocupat cineva cu aşa ceva, se mai ocupă?**

— În general, în materie de folclor, cu toată hărnicia culegătorilor, există un anumit procent de pierdere odată cu trecerea timpului. În cazul folclorului muzical al copiilor pierderea mi se pare mai mare. Există piese de acest fel în culegerile lui Brăiloiu, Timotei Popovici şi alţii. Chiar Enescu în suita „Impresii din copilărie" foloseşte acest gen de folclor. Dacă pierderea are un ritm mai crescut decît în cazul folclorului adulţilor se impune cu atît mai mult intervenţia creatorilor — nu-i putem lăsa la nesfîrşit pe copii să-şi facă singuri cîntecele.

4. — **Se pare că Beethoven ar fi spus odată că oamenii răi n-au cîntece. E acesta un simplu aforism?**

— Muzica, se spune — prieşte şi plantelor, dar oamenilor! Muzica unor Beatles, Bob Dylan, cum se ştie, a făcut mai multe servicii păcii decît mulţi politicieni. În tabere internaţionale limbajul comun al copiilor e în primul rînd muzica. Nu poţi duşmăni, nu poţi lovi un om alături de care ai cîntat cu cîteva minute în urmă.

5. — **Compozitorul Vasile Spătărelu are o piesă corală românească preferată?**

— Da. Tricolorul. E un cîntec magnific, un imn cu care s-ar mîndri orice popor.

6. — **Vă supără afonii? Adulţi sau copii?**

— Dacă i-aş avea în corul meu sigur că nu mi-ar place. Dar cum ei n-au ce căuta într-un cor „serios" trebuie să vă spun că mă impresionează să văd cum oameni „fără voce" cîntă totuşi. E o dovadă că spre fondul uman, adînc, al muzicii se poate ajunge prin dăruire, prin forţa sentimentului şi nu neapărat prin dotare muzicală.

7. — **Ce întîmplare veselă ne oferiţi?**

— Eram student şi aşteptam în faţa Ateneului într-o seară în care era concert. Cu mine mai aştepta cineva, un bărbat. În program, la primul punct, era Beethoven, Simfonia a IV-a — pare-mi-se. Îi vine omului consoarta şi el îngrijorat o ceartă pentru întîrziere în modul următor: „Hai, dragă, că ăştia au şi ajuns la a IV-a". Iată ce înseamnă să inaugurezi prea tîrziu relaţia cu o sală de concert: crezi că numărul unei simfonii desemnează un fragment dintr-un întreg.

T. RĂCEANU

Muzica este puritatea
vîrstei veşnic tinere. Fie deci
chipul vostru.

Vasile Spătărelu

ROMAN FOILETON

ce-ţi ordon să nu atragem atenţia celor din jur. Un singur gest necugetat, te costă, să ştii...

— Dar ce-am făcut, dom'le ofiţer? se bîlbîi uscăţivul, cuprins de panică. Că v-am cerut două sutare pe-o lanternă?... Uite, ia-o pe de-a pomana şi lasă-mă să-mi văd de-ale mele...

— Sst, nu-mi plac vorbele de prisos! îi reteză tînguirea locotenentul. Întoarce-te frumos cu spatele şi pune burta pe capota motorului... Aşa, încet, să nu încerci să faci o mişcare în plus că ţi-am spus, te costă. Buuun, bine executat. Acuma dă-mi mîna dreaptă, dă-mi şi stînga...

În clipa aceea se auzi un clinchet şi Dan Finţa, cu dexteritate îi prinse ambele mîini în cătuşe.

— Îmi place că eşti cuminte! spuse el.

— Dar ce am făcut? Spuneţi-mi, ce am făcut? insistă din nou uscăţivul a cărui faţă tuciurie se cam alungise de spaimă.

— Ţi-am spus, nu-mi plac vorbele aiurea! îl opri ofiţerul. Lanterna asta te acuză...

Îi luă apoi cheile din mînă, descuie portiera maşinii şi-l pofti să se urce. Apoi, după ce deconectă bateria, îl încuie, atrăgîndu-i atenţia să stea liniştit că se întoarce de îndată. Şi plecă.

De cum îl văzu pe ofiţer, Milică îi şi ieşi în întîmpinare.

— Tovarăşe locotenent, ştii ce l-am auzit pe blond şoptindu-i bărbosului cît timp ai lipsit mata?

— Ce?

— Că s-ar fi întîmplat ceva cu Paco. Maşina e colo, dar el nicăieri. Aşa a spus.

— Serios?

— Chiar aşa...

— Poate că are dreptate, zise Dan Finţa. Dar ştii ce te rog? Uite, du-te şi dă un telefon la numărul ăsta — şi i-l scrise pe o bucată de hîrtie. Să vină maşina noastră aici...

Peste zece minute, sosi un turism Aro al miliţiei. Coborî un plutonier şi împreună cu Dan Finţa se îndreptă către Dacia albă ce staţiona înapoia cuştilor cu fiare sălbatice. Băiatul după ei.

— Ooo! exclamă deodată Milică, văzîndu-l pe uscăţiv stînd cu mîinile la spate pe bancheta dinapoi a maşinii, ăsta-i „omul" nostru, tovarăşe locotenent, pe cinstea mea! El mi-a vîndut timbrele!

— va urma —

Club test

VREŢI SĂ FIŢI COAUTORI LA UN CÎNTEC DE TABĂRĂ?

Oaspetele nostru, doritor să vă ajute să aveţi mai multe cîntece în taberele voastre, vă propune să colaboraţi cu domnia sa în felul următor: să-i trimiteţi poezii corespunzătoare, iar dînsul va alege una sau două şi va compune un cîntec pe care revista noastră, radioul, televiziunea îl vor prelua şi difuza.

Iată adresa care vă trebuie:
Vasile Spătărelu, B-dul Independenţei nr. 24, Bloc Y3, et.10, ap.63 — Iaşi.

P.S. E bine ca pînă în jurul datei de 15—20 iulie, poeziile să ajungă la adresa de mai sus.

Succes la... inspiraţie!

CLUB 14 LA DISPOZIŢIA VOASTRĂ

Sorin Balaj *din Cluj-Napoca (strada Bacău) ne întreabă dacă sîntem de aceeaşi părere cu părinţii lui care îl ceartă adesea fiindcă se joacă „cu poze de maşini". Sorin e în clasa a VII-a şi învaţă foarte bine.*

Noi credem că nu e nimic neserios în faptul de „a te copilări" la 13–14 ani, mai ales că acestei vîrste îi este la fel de proprie performanţa de a rezolva complicate probleme de fizică sau matematică. Cu condiţia, desigur, de a nu exagera cu „maşinuţele", de a nu neglija lecţiile – ceea ce, după cum spui, nu e cazul tău. Şi apoi, dacă tot eşti băiat mare, e cazul să înţelegi şi tu îngrijorarea afectuoasă a oricărui părinte care poate exagera „pericolul" unei îndeletniciri copilăreşti: să înţelegi şi să nu te superi de... supărarea lor.

Grupul folk „Orfeus" *al clasei a VIII-a B, Şcoala generală Gura Rîului, judeţul Sibiu, ne cere partiturile unor cîntece îndrăgite. Astfel de cereri formulează şi alţi prieteni ai clubului nostru. Vă daţi seama că pagini întregi de Club nu ne-ar fi suficiente pentru a da satisfacţie tuturor, dar ne vom interesa dacă se pot găsi şi alte soluţii în întîmpinarea unor astfel de dorinţe.*

Luminiţa V., *Rîmnicu Vîlcea. Ne pare rău, dar colega ta are dreptate: e adevărat că numele Gheorghe Asachi îl evocă de regulă pe cunoscutul om de cultură român, întemeietor al învăţămîntului, al teatrului, al presei româneşti – în Moldova. Dar, deşi, din păcate, dicţionarele enciclopedice nu-l consemnează întotdeauna, există şi un George Asachi mare chirurg român (ultimul descendent al familiei). Acesta e personajul despre care colega ta a auzit o emisiune la radio.*

Jocuri

de MIHAI NEGULESCU

Hai să evadăm puţin
pe la Zoo
prin Nanking.

Ursul Panda
pîn' la şcoală-ţi duce geanta.

Doamna Focă
în bazin frămîntă cocă.

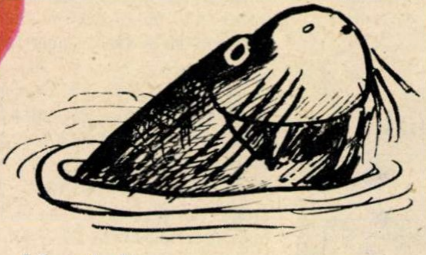

Ursul brun
creşte puii-n stog de fîn.

Crocodilul
soarbe
Nilul

Elefantul –
Eufratul...

Peştii
foarte repede
s-ar întoarce la Yantze.

O felină de Angora
dă bineţe tuturora.

Doamnele, girafele,
nu-s în toate apele...

Te întreabă trei cămile:
– Pîn' la Gobi
multe zile?

Ping-pong vrei?
Cimpanzei
sau motani
ia-ţi profesori
dacă vrei...

Să-ţi trimit vreo doi felini
de la Zoo
din Nanking?

„CELEBRITĂŢILE"

– Totuşi, cine eşti?

– Păi v-am mai spus, mă numesc Ioniţă Traian...

– ...ai trecut în clasa a opta şi vii din comuna Poenari. Asta da, ştiu – încuviinţă Dinuleţ Dinescu, răsfăţat de prieteni cu apelativul Didi – dar trebuie să recunoşti că e foarte puţin. Ce anume eşti? iată întrebarea.

Tomiţă împinse sub pat valiza cu călcîiul şi zîmbi din nou – era genul de băiat care reuşeşte să zîmbească în orice situaţie:

– Ce să fiu?! Om, poftim!

– Eşti cam încăpăţînat. Hai s-o luăm altfel, zise Didi, calm şi răbdător. De ce ai vrut să stai neapărat în căsuţa asta?

– N-am vrut eu! Aici am fost repartizat. Este exact ca toate celelalte 44 de căsuţe.

– O să vedem. Ascultă, ai putea să-mi vorbeşti niţel despre concertele lui Paganini?

– Hai că-i bună! rîse Ioniţă. Am ascultat eu cîte ceva la radio, dar ca să ţin o conferinţă n-ajunge!

– În patul de colo, stă Georgică Micşunescu. Un violonist super. Premii pe ţară.

– Sînteţi muzicieni?

– Al doilea pat, continuă netulburat Didi, este al lui Viorel Gogea – cinci metri şaizeci la săritura în lungime. Tu cît sări?

– Ceva mai mult decît un butoi cu varză! se amuză Ioniţă. În jur de patru metri.

– Nu te ruşina, nimeni nu este obligat să fie campion. În fine, al treilea pat e al meu. După cum vezi, geamantanul e foarte mare – şi asta pentru că, în afară de lucrurile obişnuite, am cutia cu vopsele, pensulele, şevaletul şi cîteva pînze gata întinse pe şasiu. Cu toată modestia trebuie să-ţi spun c-am avut pînă acum patru expoziţii.

– Sînteţi nemaipomeniţi! se minuna Ioniţă. E fantastic că am nimerit printre nişte celebrităţi. Ce noroc pe mine!

Didi oftă, îngîndurat:

– Te înţeleg, dar am impresia că te bucuri prea devreme. Judecă şi tu: noi avem subiectele noastre, stăm de vorbă despre performanţe, folosim termeni de specialitate. Tu ce-o să faci? O să stai – iartă-mă – ca mut şi-o să te simţi mereu în plus! Rezervaserăm al patrulea pat pentru cineva mai de calibrul nostru. Mai gîndeşte-te...

– La ce?

– Poate că te pricepi şi tu în mod special la ceva, n-are importanţă ce, dar să fie spectaculos. Eu, de pildă, am un coleg de clasă – îmi pare rău că n-a putut veni – care imită orice: face ca trenul, ca avionul, ca Jean Constantin... E extraordinar!

– Nu mă pricep la nimic din toate astea, zîmbi Ioniţă, trăgîndu-şi valiza de sub pat. Ai avut dreptate, n-am ce căuta aici, mă duc să-mi caut loc în altă căsuţă.

– Dar nu pleci supărat, nu-i aşa?

– Deloc! A, să nu uit. Dulapul n-are cheie, e cu cifru. Deschideţi apărătoarea şi-o să vedeţi claviatura. Codul vi-l stabiliţi singuri. Dacă vă e frig, găsiţi pledurile de rezervă în nişa care se află îndărătul tăbliei patului de lîngă uşă. Comutatorul lămpii de pe masă anulează lampa din plafon. Cam asta-i tot. La revedere.

– I-auzi! exclamă mirat Didi. Cînd ai avut timp să le dibui pe toate?

– Nu le-am dibuit: **le-am făcut.** *Satul ăsta de vacanţă l-am construit noi, elevii din Poenari, nu ştiai?*

– Stai, strigă Didi. Unde te duci? Aşteaptă!

Ioniţă se îndepărta însă cu paşi mari, fără să întoarcă nici măcar cu un milimetru capul.

OVIDIU ZOTTA

TEST...ZOO

Între cer şi valuri, tînărul pămînt al Deltei Dunării adăposteşte, în ape şi pe uscat, o mirifică lume animală. Cele şase imagini de mai jos, alese pentru acest test, înfăţişează cîteva specii comune. Le puteţi recunoaşte?

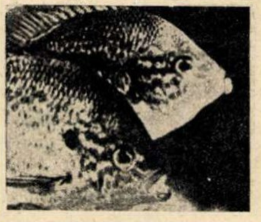

1. O pereche de peşti răpitori de apă dulce (**Leponus gibbosus**), lungi abia de 10—20 cm, verzi-albăstrui, cu pete portocalii şi verzui, originari din America de Nord.

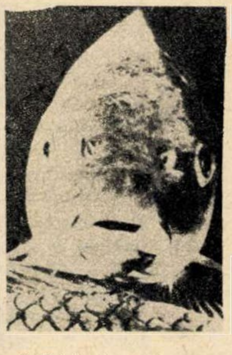

2. Privit de aproape pare înfricoşător; totuşi e vorba doar de **Cyprinus carpio**, peşte cu corp lung de 30—60 cm, acoperit cu solzi mari, argintii-ruginii şi avînd două perechi de mustăţi.

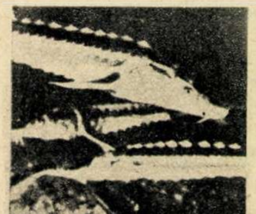

3. Cel de sus — o adevărată delicatesă culinară — este **Acipenser güldenstaedti**; atinge lungimea de 100—200 cm, este acoperit cu plăci osoase pe spate şi pe laturile corpului, are botul scurt şi rotunjit. La noi în ţară trăieşte în Marea Neagră. Migrează în Dunăre pentru reproducere.

Sub el, apare ruda sa apropiată **Acipenser stellatus,** de 120—200 cm lungime, cu bot lung şi turtit. Are icre negre şi mici.

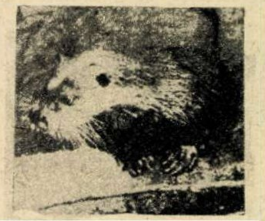

4. Iată acum un mamifer carnivor semiacvatic. Pescar iscusit, e lung de circa 120 cm şi are o blană deasă, castanie-roşcată.

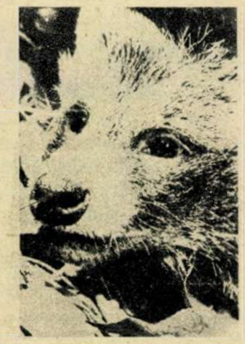

5. Din prim-plan vă priveşte **Nycterentes prociynoides, un mamifer aclimatizat relativ recent la noi în Deltă. Animal de vînat, cu blană preţioasă.**

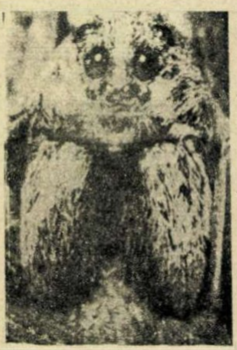

6. Ultima imagine este surpriza grupajului. Puţini vor ghici, probabil, cărei specii îi aparţine această stranie figură, care înfăţişează (parţial) un artropod. Încercaţi totuşi să daţi un răspuns.

Răspunsuri:

1. Biban-soare; 2. Crap; 3. Nisetru şi păstrugă; 4. Vidra sau lutra (Lutra lutra); 5. Enot sau cîinele raton ori cîinele jder; 6. Capul (mult mărit) al unui păianjen.

ANȚĂ

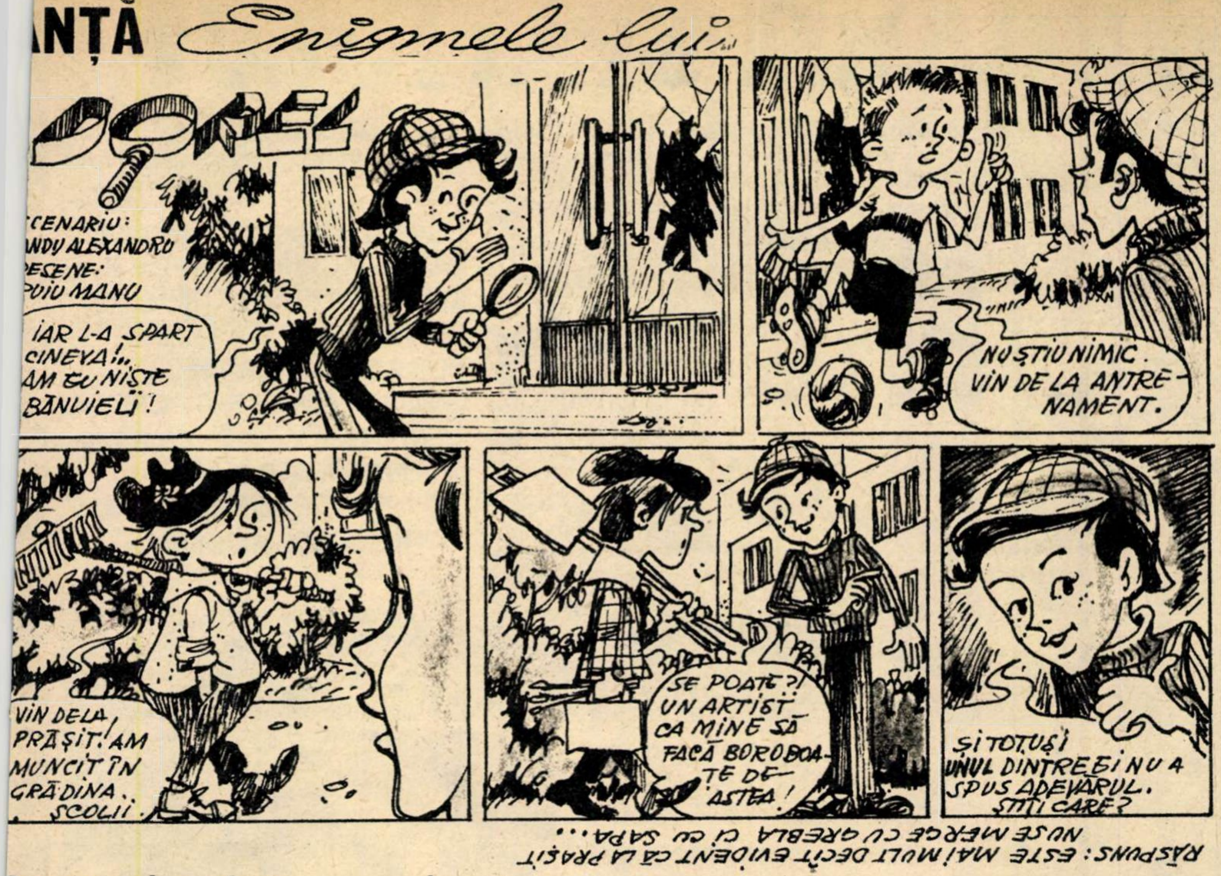
Enigmele lui
DOREL
CENARIU:
ANDU ALEXANDRU
DESENE:
PUIU MANU
IAR L-A SPART CINEVA!... AM EU NIȘTE BĂNUIELI!
NU ȘTIU NIMIC. VIN DE LA ANTRENAMENT.
VIN DE LA PRĂȘIT! AM MUNCIT ÎN GRĂDINA ȘCOLII.
SE POATE?! UN ARTIST CA MINE SĂ FACĂ BOROBOAȚE DE-ASTEA!
ȘI TOTUȘI UNUL DINTRE EI NU A SPUS ADEVĂRUL. ȘTIȚI CARE?
RĂSPUNS: ESTE MAI MULT DECÎT EVIDENT CĂ LA PRĂȘIT NU SE MERGE CU GREBLA CI CU SAPA...

Concursul nostru:

CINE ȘTIE CIRCULAȚIE, CÎȘTIGĂ!

„PIETON CUTEZĂTORII“

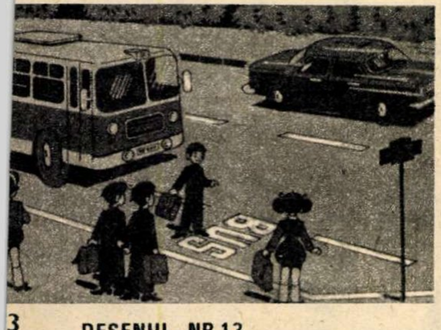

3

DESENUL NR.13
Întrebarea nr.13:

În aparență, desenul de sus ilustrează doar o singură greșeală pe care o comite unul dintre cei cinci copii. În realitate sînt... două. Precizați care sînt acestea, în ce constă ele și care-s „autorii" lor.

DESENUL NR.14
Întrebarea nr.14:

Biciclistul din imagine circulă corect? Explicați de ce!

14

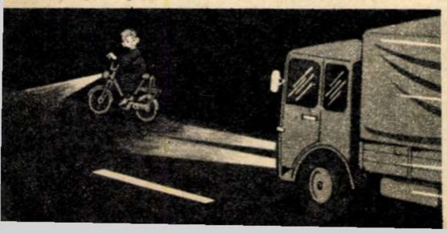

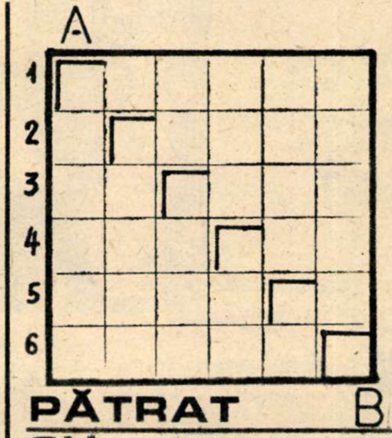

PĂTRAT CU DIAGONALĂ

ORIZONTAL: 1) Silvicultor român (1885–1958), promotor al introducerii în țara noastră a silvotehnicii moderne, întemeietorul Institutului de cercetări forestiere. 2) Savant de renume mondial, creatorul școlii românești de endocrinologie (1874–1969). 3) Localitate unde, în tipografia înființată de Matei Basarab (1632–1654), s-a tipărit, în anul 1640, cea mai veche culegere de legi tipărită în Țara Românească. 4) Pionier al aviației românești și mondiale (1882–1913), care a proiectat și a construit două avioane monoplane, iar în anii 1912–1913 a proiectat primul avion de construcție metalică din lume. 5) Maria Cechershy, absolventă a Facultății de medicină din Iași, trimisă în anul 1927 să-și facă specializarea în medicina legală la Paris, numită apoi medic legist pe lîngă Tribunalul din Iași. Devenea astfel prima femeie medic legist nu numai în România, ci și în lume. 6) Întemeietorul (1867–1944) școlii românești de hidrobiologie și ihtiologie, inițiator al dioramelor și al Muzeului de istorie naturală din București, care îi poartă numele.

DIAGONALA A–B: Medic român (1828–1884) care a organizat serviciul sanitar militar și ocrotirea sănătății publice la noi. A fondat, în anul 1855 Școala de mică chirurgie de la Spitalul Mihai Vodă din București, iar în 1857, în colaborare cu N. Kretzulescu, a pus bazele învățămîntului medical românesc, înființînd Școala națională de medicină și farmacie.

Lecție Triverb (8; 2; 5)

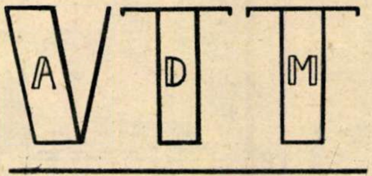

POVESTEA INSTRUMENTELOR MUZICALE (III)

Unul din cele mai complexe instrumente muzicale, care se perfecționează de aproape 300 de ani, este **pianul**. El a fost inventat de italianul B. Cristofori, în 1698. De atunci, instrumentul își modifică permanent forma, mecanismul interior de funcționare, sonoritatea, în dorința de a satisface exigențele virtuozilor care își poartă degetele pe clapele lui. Între constructori și interpreți a existat totdeauna un dialog fructuos. Mozart, Beethoven, Schubert, Schumann sau Liszt, de pildă, numărîndu-se printre cei care au pus în valoare marile calități ale instrumentului.

La baza pianului au existat alte instrumente cu clape: epineta, virginalul, clavecinul. Diferența fundamentală între aceste instrumente și pianul din secolul al XVIII-lea constă în faptul că primele „ciupeau" coarda, în timp ce pianul „lovește" cu ciocănelul un grup de 2—4 coarde acordate la aceeași înălțime. De aici, sonoritatea mai amplă a pianului. Începînd din 1789, la pian s-au adăugat **pedalele** metalice pentru picioare, cu ajutorul cărora sunetele puteau fi **prelungite**, iar pasajele sonore **amplificate** sau **diminuate** pe parcurs (vechile instrumente nu aveau decît două nuanțe — **piano** și **forte** —, de unde s-a acordat instrumentului din secolul al XVIII-lea denumirea de **pianoforte**). Claviatura pianului dispune de 85 de note. După cutia de rezonanță, pianul a mai cunoscut denumirea de **pian pătrat** și **pian cu coadă** scurtă sau lungă (de concert). Formatul mai mic, perpendicular, se numește pianină.

Este interesant de remarcat faptul că, în 1656, compozitorul român Ion Căianu a construit un virginal (strămoș al pianului), folosind pentru ciocănele lemnul de carpen din Transilvania. Azi, în România, fabrica **Doina** din București și fabrica din Reghin construiesc instrumente de foarte bună calitate, pe care le exportă în diverse țări ale lumii.

VIOREL COSMA

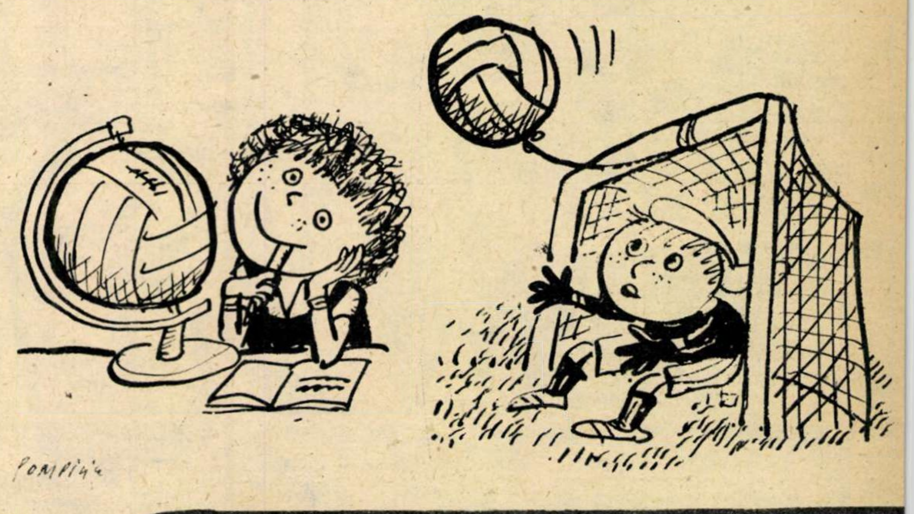

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA; Secretar responsabil de redacție: ION DONCA; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Redactor responsabil de număr: ELENA MĂNESCU; Prezentare tehnică: LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia". TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226 București

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

TEMERARII SPAȚIULUI VI

Scenariu: **SORIN ȘTEFĂNESCU**
Desene: **VALENTIN TĂNASE**

Rezumatul episodului precedent: **Întorși la navă, cei doi intîlnesc un alt monstru amenințător. Robotul Rob le spune însă să nu se teamă pentru că imaginea monstrului e doar o iluzie optică. De fapt, un mijloc de apărare al unui mic animal.**

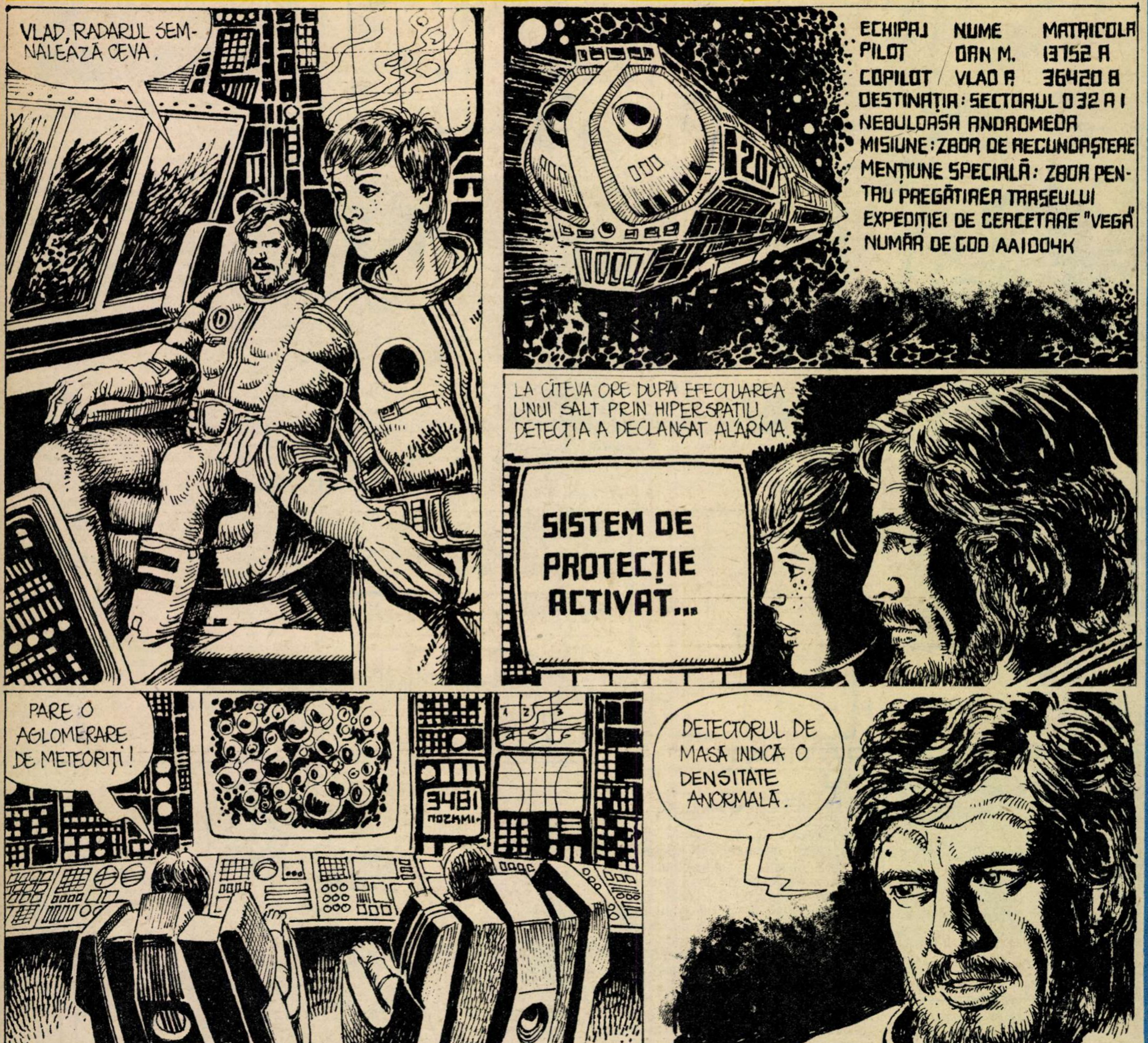
VLAD, RADARUL SEMNALEAZĂ CEVA.
ECHIPAJ NUME MATRICOLA
PILOT DAN M. 13752 A
COPILOT VLAD A. 36420 B
DESTINAȚIA: SECTORUL 032 A I NEBULOASA ANDROMEDA
MISIUNE: ZBOR DE RECUNOAȘTERE
MENȚIUNE SPECIALĂ: ZBOR PENTRU PREGĂTIREA TRASEULUI EXPEDIȚIEI DE CERCETARE "VEGA"
NUMĂR DE COD AA1004K
207
LA CÎTEVA ORE DUPĂ EFECTUAREA UNUI SALT PRIN HIPERSPAȚIU, DETECȚIA A DECLANȘAT ALARMA.
SISTEM DE PROTECȚIE ACTIVAT...
PARE O AGLOMERARE DE METEORIȚI!
3481
DETECTORUL DE MASĂ INDICĂ O DENSITATE ANORMALĂ.
PAR MAI DEGRABĂ NIȘTE CORPURI GOALE ÎN INTERIOR...

va urma)

DEPLIN SUCCES CELUI DE-AL X-LEA FORUM NAȚIONAL AL PIONIERILOR CARE SE DESCHIDE ÎN ACESTE ZILE LA TIMIȘOARA, SUB DEVIZA

„CREȘTEM CUTEZĂTORI SUB FLAMURI TRICOLORE"

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

29

JOI, 22 IULIE 1982,
ANUL XVI (NR. 772)

DIPLOMA
DIPLOMA
DIPLOMA
DIPLOMA
C.P.S.P.
BOTOSANI
FORUM '82
X
Timișoara
CRESTEM CUTEZĂTORI SUB FLAMURI TRICOLORE

La Forumul Național, printre succesele deosebite ale pionieriei, va fi raportată și ampla mișcare de creație tehnico-științifică „Start spre viitor". În imagine, Mașina agricolă universală, creație a pionierilor botoșeneni, distinsă în concurs cu Marele premiu colectiv.

Creştem cutezători sub

CADRAN POLITIC

În aceste zile se împlinesc 17 ani de la istoricul Congres al IX-lea al partidului, eveniment de însemnătate istorică pentru întregul nostru popor, pentru marile cuceriri care au ridicat România pe cele mai înalte trepte de fericire şi bunăstare, de demnitate şi cutezanţă revoluţionară. Directivele Congresului al IX-lea, ale congreselor care au urmat, purtînd pecetea personalităţii proeminente a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, omul politic de o excepţională clarviziune şi luciditate, au prefigurat drumul ascendent, căile proprii de dezvoltare multilaterală a României.

În cei 17 ani care au trecut de la Congresul al IX-lea, ţara noastră s-a dezvoltat într-un climat de muncă şi efervescenţă creatoare, de angajare entuziastă a întregului popor. Cunoscînd cea mai rodnică epocă de înflorire, de mari împliniri materiale şi spirituale — epocă numită pe drept cuvînt „Epoca Nicolae Ceauşescu", România se poate mîndri cu dimensiunile nemaiîntîlnite acordate culturii, ştiinţei, învăţămîntului de toate gradele. Dacă în 1965 populaţia şcolară număra 4 121 300, după 17 ani în 1982 ea se ridică la 5 886 000 de preşcolari, elevi şi studenţi. Tot în aceşti ani au fost create 593 743 de noi locuri în grădiniţe şi 40 219 săli de clasă în şcoli generale şi licee. Astfel este exprimată încrederea deosebită pe care partidul o acordă tinerei generaţii. Această încredere s-a concretizat permanent în preocuparea pe care secretarul general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a acordat-o copiilor şi tineretului. Îndemnul „Învăţaţi, munciţi şi învăţaţi!" adresat de către tovarăşul Nicolae Ceauşescu, pionierilor şi şcolarilor, arată grija şi dragostea părintească, atît de cunoscute şi caracteristice secretarului general al partidului, dar şi exigenţa pentru educarea şi instruirea cetăţeanului de mîine al patriei noastre socialiste.

La indicaţiile secretarului general al partidului s-a creat şi s-a dezvoltat mereu cel mai adecvat cadru de manifestare a democraţiei şi autoconducerii pionereşti: forumurile.

Şi în acest început de vacanţă şcolară, ca în fiecare an, s-au desfăşurat forumurile judeţene. Foarte curînd, vor începe la Timişoara lucrările celui de al X-lea Forum Naţional al pionierilor. Tribună a dezbaterilor, a dezvoltării democraţiei şi autoconducerii pionereşti, expresie a democratismului socialist din ţara noastră, Forumul Naţional de la Timişoara îşi va desfăşura lucrările sub mobilizatorul generic: „CREŞTEM CUTEZĂTORI SUB FLAMURI TRICOLORE".

Revista „Cutezătorii" urează succes deplin pionierilor participanţi la lucrările Forumului Naţional 1982.

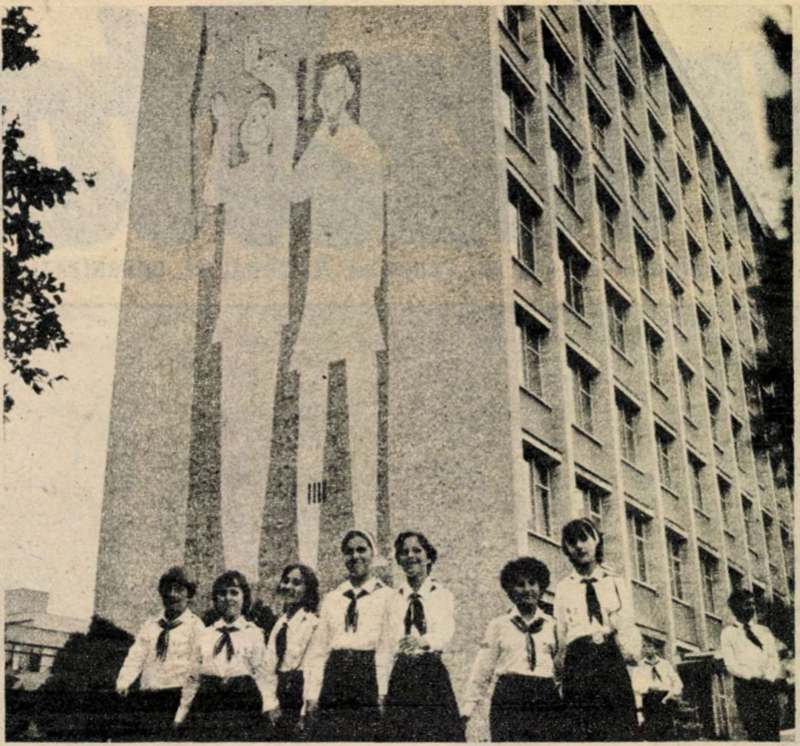

TIMIŞOARA

ORAŞUL GAZDĂ A FORUMULUI NAŢIONAL AL PIONIERILOR '82 — ÎŞI AŞTEAPTĂ CU BUCURIE OASPEŢII

Vă invităm, dragi prieteni, să faceţi cunoştinţă, prin intermediul membrilor subredacţiei, cu ospitalierele gazde ale Forumului Naţional al Pionierilor, 1982 — pionierii timişoreni. Aflăm că la ora aceasta Universitatea, unde se vor desfăşura lucrările forumului, a fost împodobită de sărbătoare; şcolile — mai ales acelea în care vor avea loc schimburi de experienţă — sînt gata să-şi deschidă porţile; itinerarele vizitelor proiectate sînt în amănunţime puse la punct. Cele mai bune formaţii artistice pionereşti sînt la ultimele repetiţii. Astfel, în încheierea unor zile de rodnice activităţi şi fructuoase dezbateri din cadrul forumului, gazdele au prevăzut momente de destindere, de joc şi voie bună. Dorind mult succes delegaţilor din întreaga ţară la desfăşurarea lucrărilor Forumului Naţional, pionierii timişoreni au bucuria să se prezinte ei înşişi în aceste pagini. Să le dăm, deci, cuvîntul!

O LUME DE CULORI

Prietene, bun venit în oraşul copilăriei mele!

Frumoasă este cetatea acum, cînd pămîntul a scos la iveală toate roadele.

Visători îşi vor întinde către tine ramurile bătrînii stejari. Iar sălciile de pe malul Begăi te vor îndemna să te oglindeşti în luciul de cristal al apei.

Este anotimpul tuturor culorilor şi vei putea păşi pe un covor foşnitor de frunze galben-aurii. Aşadar, nu uita parcurile, dar mai ales Parcul Rozelor,unde o mare de culori îţi încîntă inima. Dacă vom fi lîngă tine, o să-ţi atragem atenţia: harnicii grădinari – sînt pionierii care au amenajat şi ei cele peste 200 de hectare de parcuri ale oraşului, plantînd flori frumoase, ca şi chipurile lor. Şi o să-ţi spunem că o fetiţă de opt ani, Codruţa Ordbot a scris versurile: „O lume de culori/ O ţară de flori/ Este oraşul meu./ Un loc rodnic mereu/ O mare ce se zbate/ La ţărmuri de dor/ O lume de culori este oraşul meu!"

Iar dacă din întîmplare îţi place o floare, n-o rupe! Chiar dacă la noi nu există tăbliţe pe care să scrie aceasta.

La noi, nimeni nu rupe florile!

VATRĂ DE ISTORIE

Dacă aţi deschis vreodată porţile înnegrite de vreme ale Muzeului Banatului, aţi aflat cu siguranţă că aici, pe aceste meleaguri, a locuit şi viteazul Iancu de Hunedoara.

Le-a dat turcilor lecţii pilduitoare. Prin bătăliile purtate, prin victoriile cîştigate el a rămas una dintre figurile cele mai glorioase ale epocii. În ultima luptă dusă împotriva Semilunei, înainte de a fi răpus de boală, în tabăra militară de la Belgrad, învinsul a fost însuşi trufaşul sultan Mohamed al II-lea.

...În liniştea adîncă a muzeului am descoperit, împreună cu colegii mei, în spatele unei vitrine, un ulcior superb, vechi de sute de ani, reconstituit cu trudă şi migală.

Atunci ne-am întrebat: cîte întîmplări minunate nu ne-ar putea povesti ulciorul, de-ar putea prinde glas? Dar figurinele decorative descoperite în urma săpăturilor făcute în cartierul Mehala?

Martor al vremurilor îndepărtate, ulciorul a răcorit, desigur, frunţi înfierbîntate de trudă, a văzut cum izbucneşte lumina bucuriei în ochii oamenilor atunci cînd pe lume mai vine un copil, a desluşit fericirea pe chipurile tinereşti ale mirilor, a ascultat cîntece duioase.

Şi atunci, în liniştea muzeului, ne-am gîndit că toate aceste cîntece sînt şi ale noastre.

Şi am avut sentimentul duratei noastre multimilenare.

CE POATE ASCUNDE O... FUNDAŢIE!

Puternică şi mereu tînără bate astăzi inima oraşului meu! Pentru că în anii socialismului a fost împrospătată biografia tuturor întreprinderilor industriale timişorene.

Ateliere rudimentare de odinioară, cu o slabă dotare tehnică, au devenit astăzi întreprinderi bine cunoscute în ţară şi în străinătate.

Uzinele Mecanice Timişoara, Tehno-Metalul, Electro-Banatul, Electro-Motorul pe care noi, pionierii, am avut posibilitatea să le vizităm adeseori, au hale noi, cu un utilaj modern de înaltă productivitate. Prin produsele lor competitive chiar pe plan internaţional, constînd în maşini agricole moderne, motoare electrice de cea mai bună calitate, ele şi-au asigurat un bun renume. Nu putem să nu ne amintim de marele avînt pe care l-a avut în ultimii ani aici, în părţile noastre, industria chimică. Fabricile Solventul, Dermatina, ca şi viitorul combinat chimic amplasat pe Calea Buziaşului sînt prezenţe semnificative. Dar gîndindu-ne la ramurile industriei uşoare, am putea uita noi, copiii, frumoasele tricotaje ale Întreprinderii „1 Iunie", produsele Fabricii „Victoria" şi „Banatul"? Putem oare să nu ne gîndim în această clipă la bunătăţile preparate pentru noi la Întreprinderea „Fructus", la fabrica de produse făinoase sau la dulciurile delicioase ale Întreprinderii „Kandia"?

În numai 37 de ani aceste locuri au cunoscut o înflorire fără precedent.

Grupaj realizat de pionierii: **Laurenţiu Laura, Dumitrescu Daniela, Dan Arsenovici, Dieter Wegl, Mirela Moţiu, Melita Zippel, Maria Dănilă Toniţa.**

flamuri tricolore

Secretul? Ni l-a dezvăluit secretarul organizaţiei de partid de la Întreprinderea „Electromotor“, în cadrul unei vizite: **munca entuziastă!** Iată, pentru construcţia unei hale noi, în întreprindere a fost nevoie doar de 100 de zile, iar la temelia ei, în fundaţie se află aşezat un sul de hîrtie pe care sînt înscrise semnăturile muncitorilor ce au lucrat pentru noua hală.

PRIETENIA ADEVĂRATĂ

Oraşul în care ne-am născut, învăţăm şi trăim a devenit în anii socialismului o veritabilă citadelă a ştiinţei şi culturii. Dacă în trecut exista un singur institut de învăţămînt superior, Politehnica, cu circa 460 de studenţi, în prezent numai Institutul Politehnic are cinci facultăţi ale căror cursuri sînt frecventate de peste 2 000 de studenţi. Institutului Politehnic i s-au adăugat Universitatea, Institutul de Medicină, Institutul Agronomic frecventate de peste 2 000 de studenţi români şi străini.

Orăşelul studenţesc cuprinde peste 30 de blocuri care adăpostesc căminele, cantinele institutelor de învăţămînt superior.

Prin tot mai multe fire, cercetarea de laborator este legată de producţie, de viaţă. În zona Universităţii se ridică Observatorul Astronomic, care acum 25 de ani părea doar un vis.

La Timişoara funcţionează, de asemenea, o staţiune republicană a tinerilor naturalişti, loc în care chiar şi noi, pionierii, îndrăgostiţi de natură, participăm la selecţionarea seminţelor, îmbunătăţirea soiurilor de plante etc.

Teatrul Naţional, teatrele german şi maghiar ne oferă posibilităţile cultivării gustului pentru frumos.

Nu trebuie uitate nici concertele lecţii oferite de Filarmonica de stat „Banatul“.

76 de grădiniţe, 29 de şcoli, 15 licee, 12 cinematografe, 123 biblioteci, un muzeu cu trei secţii, ziare şi reviste în limbile română, maghiară, germană şi sîrbă oferă astăzi pionierilor timişoreni posibilitatea să ne îmbogăţim mintea şi sufletul, formîndu-ne ca cetăţeni demni ai cetăţii viitorului. Aici, pe aceste plaiuri am învăţat sentimentul înălţător al prieteniei adevărate pentru toată viaţa, noi, români, maghiari, germani şi sîrbi.

RITMURI PIONIEREŞTI ÎN FESTIVALUL NAŢIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI“

Ce poate fi mai frumos decît a reprezenta şi a duce mai departe graiul, jocul, portul neamului tău din moşi-strămoşi! Vorbind despre aceasta mă refeream la echipa noastră timişoreană de cîntece şi jocuri populare din Banat, de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei. Dintre succesele noastre aş putea aminti spectacolul de la Buziaş, precum şi cel de la Bucureşti. Acest spectacol a fost televizat şi i-a încîntat pe părinţii noştri. Eram bucuroşi şi mîndri, fiindcă aprecierea răsplătea nenumăratele ore de repetiţii, făcute cu pasiune. Deşi acasă şi la şcoală eram nişte copii, cînd ne întîlneam la repetiţii deveneam serioşi şi priveam lucrurile ca nişte oameni maturi. Iar apoi a venit bucuria cea mare. Ni s-a dat prilejul de-a ne mări numărul trofeelor obţinute. Era, desigur, vorba de faza republicană a Festivalului Naţional „Cîntarea României“, care s-a ţinut la Timişoara. Am primit fericiţi trofeul şi diploma obţinută, care arătau minunat lîngă scoicile de aur şi de bronz precum şi cele de argint obţinute de predecesorii noştri. Da, am fost printre puţinele echipe de dansuri din ţară care au obţinut locul întîi la faza republicană a Festivalului Naţional „Cîntarea României“.

A venit vara şi odată cu ea binemeritata răsplată. Am petrecut două săptămîni frumoase în minunata tabără de la Chevereşul Mare. Pentru aceste condiţii (şi pentru dascălii noştri inimoşi) mulţumim din inimă partidului şi conducătorului nostru neobosit, care veghează neîncetat pentru ca noi, pionierii, să avem condiţii cît mai bune pentru a învăţa şi munci.

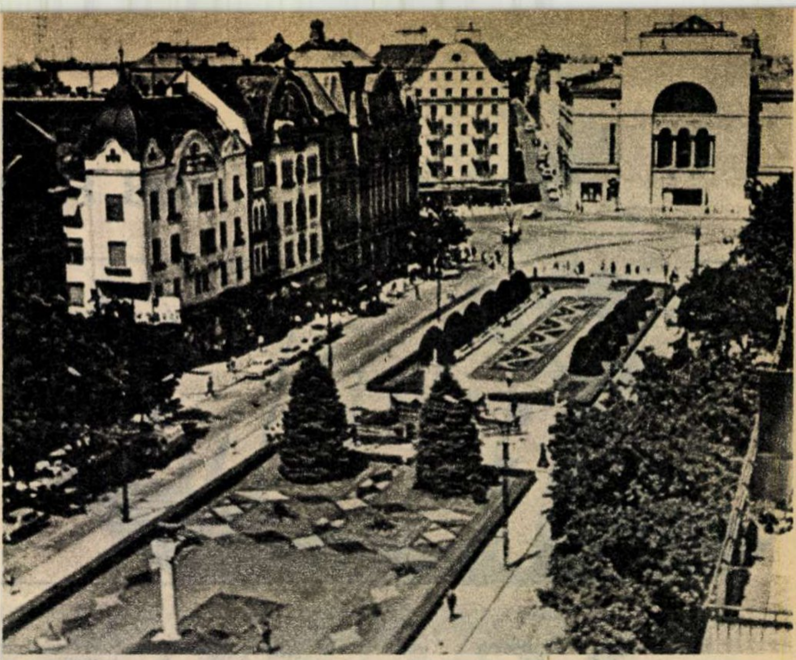

TINEREŢE

În seva pămîntului mamă
În mijlocul luminii
ce mîngîie piscurile munţilor mei
Mă pregătesc,
în scînteia gîndului meu de tînăr,
Să devin comunist!

Mă pregătesc să devin comunist
Slăvind patria, purtîndu-mi cravata ca cinste,
Punîndu-mi viaţa şi cugetul pe tricolor.
Mă pregătesc să devin om între oameni.

AŞ VREA

Aş vrea sa am aripi
Ca să pot zbura...

Aş vrea să am aripi
Ca să pot vedea întinderile aurii
ale ţării mele...

Aş vrea să am aripi
Ca să pot cuprinde în zborul meu
Munţii şi pădurile ţării mele...

Aş vrea să am aripi
Ca să pot zbura în lumea întreagă
Şi să strig: Copiii doresc PACE!
Şi strigătul meu să adoarmă războaiele
Şi strigătul meu să trezească oamenii,

Aş vrea să am aripi, ca să
pot zbura.

TIMIŞ

Şcoala experienţei înaintate

Pădurea Chevereşului foşneşte în adierea vîntului, mai încolo clipoceşte Timişul, pe cărări, din căsuţe se aud rîsete voioase de copii. Cîntecul, jocul, castelele de nisip, drumeţia, întrecerile sportive sînt la ele acasă şi în tabăra forum a pionierilor din judeţul Timiş. Dar dincolo de cîntece şi jocuri se face simţită şi răspunderea caracteristică delegaţilor la forum pentru activitatea organizaţiei judeţene de pionieri.

— Obiectul unei dezbateri aparte, ne-a spus tovarăşa Violeta Turcitu, comandanta-instructor a forumului, l-a constituit activitatea desfăşurată de consiliile şi comandamentele pionereşti pentru educarea politică, ideologică, revoluţionară şi patriotică a pionierilor şi şoimilor patriei, sarcinile ce le revin din expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie şi din cuvîntarea rostită la Congresul al II-lea al educaţiei politice şi culturii socialiste.

Una din sarcinile de bază ale educaţiei patriotice, revoluţionare, s-a subliniat în dezbateri, o constituie cunoaşterea, înţelegerea şi însuşirea politicii partidului şi statului nostru, dezvoltarea unor puternice sentimente de dragoste şi ataşament faţă de patria socialistă, faţă de trecutul eroic al poporului, faţă de partid şi de măreţele realizări ale societăţii noastre socialiste. În acest sens multe unităţi din judeţ — printre care cele din Timişoara, Lugoj, Buziaş, Tormac, Sînnicolau Mare, Lovrin, Sacoşul Turcesc, Moşniţa Nouă, Gearmata şi Pişchia — au organizat o serie de activităţi interesante, mese rotunde, întîlniri cu activiştii de partid şi de stat, dezbateri pe teme de politică internă şi externă.

Pentru cunoaşterea şi înţelegerea marilor evenimente din viaţa partidului şi poporului, a rolului decisiv al secretarului general al partidului în organizarea şi conducerea procesului revoluţionar din patria noastră, sub genericele „O viaţă închinată fericirii poporului“, „Stejarul din Scorniceşti“, „Omagiu conducătorului iubit“ s-au organizat acţiuni deosebite pentru cunoaşterea vieţii şi activităţii tovarăşului Nicolae Ceauşescu, înflăcărat patriot, luptător neobosit pentru dezvoltarea şi înflorirea patriei, exemplu de dăruire şi abnegaţie revoluţionară pentru cauza socialismului şi păcii, cel mai bun prieten şi îndrumător al tinerei generaţii.

O altă formă de activitate deosebit de îndrăgită de pionieri este participarea la Festivalul Naţional „Cîntarea României“. Anul trecut, în cursul etapei de masă a crescut numărul participanţilor şi s-a îmbogăţit repertoriul formaţiilor corale, de montaje, al brigăzilor, al teatrelor şcolare cu piese inspirate din trecutul de luptă al poporului nostru, din realitatea contemporană a patriei. A existat, totodată, o preocupare susţinută pentru valorificarea tradiţiilor folclorice locale, prezentarea unor cîntece şi dansuri specifice acestui colţ de ţară unde trăiesc şi muncesc împreună români, maghiari, germani şi sîrbi. Activităţile cultural-artistice au constituit în acest sens un mijloc deosebit de important şi de plăcut pentru educarea copiilor de toate naţionalităţile în spiritul respectului reciproc, a stimei şi a dragostei tuturor faţă de patria noastră socialistă, România.

EUGEN HADAI

CREȘTEM CUTEZĂTORI SUB FLAMURI TRICOLORE

Dansul Drăgaica, executat de:

ANIȘOARA MATEI
MAGDALENA BEDE
ROXANA BÎRSAN
LĂCRĂMIOARA CHIRILĂ
MARIANA PAL
MARIANA LEUCĂ
VALENTINA MĂRGĂRAȘ

BRAȘOV

Vară pionierească la Timișul de Jos. La fiecare pas, printre brazii de pe valea Timișului, întîlnești popasuri ale prieteniei: taberele pionierești. Înspre aceea despre care vă voi vorbi privesc toate. E tabăra Forumului județean Brașov. Aici, copii din Hărman și Făgăraș, din Predeal sau Rîșnov s-au întrunit să traseze drum nou spre un nou an școlar. O fac învățînd din dezbaterile aprinse pe marginea ideilor înnoitoare ale partidului, ale secretarului său general. O fac rememorînd momentele bune ale unui an rodnic în carnetul de note al județului, ca și în cel al hărniciei pionierești. Dar o fac, totodată, cu voioșie, în ritmul cîntecului, al versului, întrecîndu-se pe „scena" de iarbă verde, ca și pe „stadionul" de același tip, sub cerul de un albastru fără egal.

O prietenie legată cu... flori. Cînd se deschid mai larg sufletele? Cînd se exprimă mai sincer sentimentele cele mai adînci? În timpul muncii. În tabăra brașoveană, în fiecare zi, pionierii pornesc în căutarea florilor care aduc sănătate. O cauză nobilă naște elanuri generoase. Ele se regăsesc în recolta plină de arome, ce va porni în curînd spre cei care o așteaptă.

Emoție? Puțin spus. Cei ce își depun mandatul de pionieri locțiitori ai președintelui Consiliului județean al Organizației Pionierilor Brașov și-au pregătit din vreme raportul de activitate. Glasurile au totuși o reverberație aparte. Prin ele grăiesc zecile de mii de pionieri ai județului, care în anul școlar încheiat au înscris, într-un elan solidar, fapte memorabile în cartea onoarei pionierești.

Maria Piri din Vama Buzăului povestește, între altele, despre frumoasa participare a copiilor din comuna ei la Festivalul sporturilor de iarnă și excelenta colaborare cu pionierii din localitățile învecinate — Întorsura Buzăului (Covasna) și Nehoiu (Buzău).

Milena Petrariu din Victoria relatează, tot între altele, despre activitatea orientată către protecția mediului înconjurător, în care pionieria din orașul ei și-a cîștigat o binemeritată faimă.

Cu gîndul în viitor. Constantin Necula din Brașov este delegat la Forumul Național de la Timișoara. Cu ce gînduri pornește într-acolo? Dorește să acumuleze cît mai multe idei pentru activitatea viitoare. Ține să viziteze orașul, muzeele sale, puternica Politehnică. Îl preocupă integrarea mai deplină a pionierilor în viața societății.

Ioana Letcă socotește că Forumul Național va constitui, ca și altădată, o experiență de anvergură. E nerăbdătoare să reîntîlnească acolo prieteni din diferite județe ale țării, printre care pe Roxana și pe Monica. Ar activa cu plăcere în atelierele de creație care ar putea — dorește ea — să funcționeze în tabăra forumului. Va prezenta cîteva propuneri privind adaptarea uniformei pionierești în diferite anotimpuri, introducerea însemnelor pionierești pentru pionierii comandanți ai șoimilor patriei și diversificarea semnelor distinctive pentru șoimii patriei.

Alți pionieri, alte propuneri: Formularea angajamentului la munca patriotică pornindu-se de la unitățile de pionieri. Diversificarea conținutului acestui angajament conform condițiilor locale. Expozițiile județene ale creației tehnice să fie vizitate în mod organizat de pionierii din județ. Veniturile obținute prin valorificarea materialelor refolosibile să fie în mai mare măsură orientate spre amenajările sportive. Cicloturismul și drumeția în ospeție să cunoască un nou avînt.

H. ARAMĂ

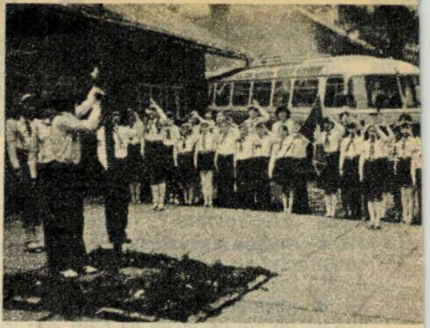

SIBIU

Ne aflam în tabăra „Săliște 1", chiar în ziua în care debuta forumul pionierilor din județul Sibiu. Firește că îndată ce drapelul tricolor a fost înălțat pe catarg, întregul echipaj Forum '82 – Sibiu avea să pornească în... largul dezbaterilor sau pe traseul activităților prevăzute în bogatul său jurnal de bord. Dar chiar în această zi de debut am surprins unul dintre aprinsele dialoguri care anticipau „focul" dezbaterilor în forum.

– ...Să știi, Marius, că și noi aveam în clasă un elev care obișnuia să absenteze la orele de matematică, fizică, adică la obiectele care i se păreau lui mai grele. Încercările noastre de a-l lecui de chiul nu prea reușiseră. Ce idee crezi că îi vine într-o zi unuia dintre redactorii „Semaforului" clasei? Ia să se ocupe colegul Vasilică A. de rubrica „Țepii ariciului" – că tot e el „abonatul" ei permanent. Mai codindu-se, mai neavînd încotro, Vasilică al nostru a apărut la ediția următoare în... dublu rol: și ca autor și ca subiect al propriei satire! Efectul scontat de noi s-a produs: absențele lui au început să se „rărească" și pînă la sfîrșitul trimestrului I au dispărut cu totul. Dar odată cu ele a dispărut și pericolul corigențelor lui Vasilică.

– Cînd am să le istorisesc celor din detașament cum ați procedat voi, sînt sigur că vor propune să încercăm și noi metoda voastră. Din păcate însă, uite că „micile vacanțe" pe care colegul Ion C. și le lua singur în timpul anului îl costă acum toată vacanța mare, învățînd pentru corigența la matematică.

Încă o dovadă – nu-i așa? – că schimbul de opinii și de experiență din cadrul forumurilor e cu adevărat rodnic.

Aflați acum că cel care vorbise primul nu era altul decît pionierul-comandant al unității forumului Valer Pîrvu, elev la Școala generală Ocna Sibiului. Mulți dintre voi îl veți întîlni pe Valer la Forumul Național de la Timișoara, ca și pe prietenul său, Marius Oprișiu, elev la Școala generală nr. 7 din Sibiu.

De la Cristinel Cristea din Valea Viilor și de la Ovidiu Blaga din Avrig am aflat cu cîtă nerăbdare era așteptată după-amiaza. De ce? Pentru că urmau să aibă un oaspete de onoare în forum: pe tovarășul **Simion Scutea,** secretar al Comitetului județean Sibiu al P.C.R. Sigur, unii își pregătiseră deja întrebările legate de subiectul acestui dialog – perspectivele de dezvoltare ale județului lor – dar cum era și firesc, foarte multe s-au ivit ad-hoc. De altfel, și în cadrul primei lor dezbateri, privind **activitatea de orientare școlară și profesională, pregătirea practică, științifică și tehnică, profilul forței de muncă în județul Sibiu,** problemele discutate au fost reluate și abordate pe larg în lumina expunerii tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1–2 iunie.

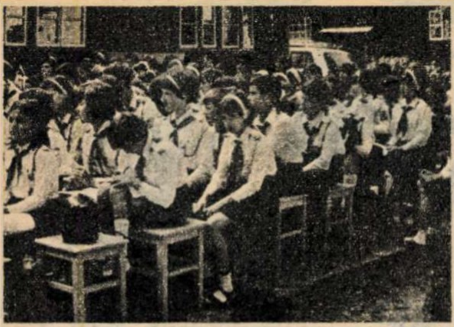

Dar iată că un emoționant mesaj de succes adresat participanților la lucrările forumului sosește, tot în această după-amiază, din partea colegilor lor conjudețeni. Purtătorii lui, membrii echipajelor din cadrul turului ciclist „Floarea prieteniei“, sînt întîmpinați cu bucurie și cu toate pregătirile cuvenite oaspeților. Dar deși abia sosiți... pe două roți, cei opt membri ai echipajului din Cisnădie o pornesc din nou la drum. De astă dată, însă, coborînd... „per pedes“ spre vatra comunei Săliște. Cum era să refuze ei invitația reprezentantei lor la forum, Corina Dorobanțu, de a vizita, împreună cu toți cei din tabără, crescătoria de iepuri a pionierilor sălișteni? La toamnă vor înființa și ei la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Cisnădie o astfel de microfermă și se-nțelege că au nevoie de sfaturile unor specialiști cu experiență și cu... renume (de cînd aceștia au apărut și la televizor!).

...Sub pavilionul „Forum '82" cei 116 pionieri-delegați și-au continuat traseul acțiunilor despre care vor istorisi cu emoție colegilor, la întoarcerea acasă: vizitarea cetății dacice Tilișca și a muzeului din Galeș, întîlnirile cu muncitori fruntași de la Întreprinderea „13 Decembrie“ și cu primarul comunei Săliște, tovarășul Toma Lupaș. Iar în „escala“ din municipiul Sibiu s-au întîlnit cu uteciști de la Liceul industrial „7 Noiembrie“, au vizitat Muzeul tehnicii populare și nu se putea, desigur, să nu petreacă o după-amiază plăcută în Parcul Dumbrava.

ILEANA PIȚA

Temeiul hărniciei și al gîndirii înaripate în județul Călărași

Fără prea multe cuvinte de introducere, Gigel Mamaua de la Şcoala generală nr. 3 din Borcea, județul Călărași, a făcut următoarea apreciere: „Pentru mine Forumul Național al Pionierilor din acest an are o semnificație mai mult decît deosebită. Iată, şi noi dezbatem probleme şi căutăm soluții rapide cînd pîinea se adună de pe toate ogoarele patriei, iar în întreprinderi, pe şantiere şi-n uzine, în schelării şi-n minele de cărbuni, părinții noştri dau glas şi înfăptuire indicațiilor secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, la Plenara lărgită a Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 1—2 iunie a.c. Vă rog să mă credeți, la acest forum nu numai „persoana" mea este prezentă, ci întreaga unitate pionierească pe care o reprezint. Majoritatea colegilor mei sînt fii de țărani, harnici şi pricepuți, inimoşi ca părinții lor. Ştiți la ce mă gîndesc? Faptul că sîntem deținătorii promovabilității de 98%, majoritatea noastră trecînd înălțimea mediei generale 9 la învățătură, nu ne dă „împuternicirea", ca să zic aşa, de-a ne considera nişte **viitori imediați** constructori ai localității noastre?! Aş zice că bine ar fi dacă activitatea din cercurile tehnico-aplicative ar „respira" nițel mai larg, adică în întreaga viață gospodărească a comunei. Cum noi, pionierii de azi, vom fi şi constructorii de mîine ai comunei Borcea, dar şi agricultorii ei, propun ca în viitoarea etapă cercurile de „mici mecanizatori" şi de „legumicultură" să devină mai... la ele acasă şi pe ogoare. Ca să nu vă mai spun că ne plac grozav vițeluşii, mînjii şi oile..." La cele arătate de pionierul Mamaua, tot atît de fermă, Alina Oblu, de la Şcoala generală nr. 5 din Călăraşi, sublinia că: „Tot pămîntul e darnic şi frumos. Şi-atunci, de ce sînt atîtea parcele, palme şi arii întregi de pămînt din fața şcolilor, a caselor şi grădinițelor care nu-s folosite încă? De ce nu se folosesc aceste „pămînturi" la fel de roditoare cum e întreg Bărăganul? Ştiți ce-mi imaginez, mai bine spus propun? Încă din clipa din care plecăm de la acest forum să devenim cei mai dăruiți hărniciei şi frumuseții „de pe toate bărăganele" din fața şcolilor şi caselor noastre. Mai mică decît Alina, pioniera Angelica Bălan, din clasa a IV-a a Şcolii generale nr. 10 din Călăraşi, a adăugat: „La noi în oraş, pentru că este foarte nou şi industrial, mai trebuie mulți trandafiri şi stejari. Aş zice că aşa cum ştim să ne întrajutorăm cu pionierii mari la învățătură, joc şi voie bună, n-ar strica dacă am face acelaşi lucru şi la... „înflorirea cu flori şi arbori" a oraşului. Şi încă ceva: poate-i cazul să nu se mai creadă că noi, cei de-a IV-a, sîntem încă... mici. Ştiți vorba cu bobul de grîu care e cît un lan de mare..." În completarea ideilor expuse pînă acum, au venit cu altele, la fel de bune, şi Emil Velicu, de la Şcoala generală din Mînăstirea, şi Delia Georgescu, de la Şcoala generală nr. 2, Călăraşi sau Ion Radu de la Aprozi. Totuşi, nu putem trece cu vederea că Monica Soare, din clasa a VII-a, din comuna Dichiseni, inimoasă, plină de vervă, receptivă la tot ce se petrece în forum a spus: „Această vatră pionierească este esența întregii pionierii. Aici, clipele valorează cît zilele, cît trimestrele. Aici, totul este esență, realizare, dar şi devenire. Forumul reprezintă, dacă vreți, o uzină vie, în care schimbul permanent de idei, opinii, păreri, reprezintă de fapt modul nostru activ, convingător de-a conjuga verbul **a fi** la persoana I plural. De aceea, la cele **discutate** şi **disputate** de pionierii din județul Călăraşi, aş avea şi eu de făcut o propunere. Faptul că la Dichiseni, noi, pionierii, am reuşit să realizăm culturi intercalate, viță de vie, măslini; fasole, porumb, livadă de caişi etc. — şi toate acestea pe loturile şcolare şi pe cele „dăruite" de C.A.P., aş zice că nu greşesc dacă fac „o provocare" la întrecere într-o astfel de activitate cu pionierii din întregul județ şi chiar din întreaga țară. Ce ziceți? Mai ales că-i atît de frumos şi modern să ai o asemenea îndeletnicire"...

Temeiul hărniciei şi-al gîndirii înaripate, după cum se vede, este, de fapt, unitatea de măsură a entuziasmului şi a cutezanței pionereşti.

ION CRÎNGULEANU

Cutezătorii PRINTRE NOI

Să descoperim împreună

EXPOZIȚIA REPUBLICANĂ DE CREAȚIE TEHNICO-ȘTIINȚIFICĂ „START SPRE VIITOR“

Un concurs desfășurat de-a lungul a 365 zile? Da! Atit a decurs această nouă ediție a pasionantei întreceri pionierești de creație tehnică și ingeniozitate, inițiată in anul 1968 de revista „Cutezătorii". Și poate că s-ar cuveni numărate și orele de gindire, de studiu, de calcule și ipoteze, de montaj și experimentări.

Cine sînt ciștigătorii? Desigur, nu numai cei pe care i-au cuprins puținele imagini din paginile de față, ci toți cei trei sute cincizeci de mii de pionieri care lucrează cu pasiune în cele peste cincizeci și două de mii de cercuri tehnico-aplicative din țară; care au participat la marele concurs „Start spre viitor", desfășurat sub genericul „Cintării României" cu o sută de mii de lucrări. Dintre acestea, patru sute, cu totul deosebite, au fost trimise juriului republican al concursului, iar 107 au fost distinse cu premii și diplome.

A gîndi cutezător, a realiza lucrări tehnice cu aplicabilitate practică, a anticipa valori tehnico-științifice ale viitorului — iată cerința cărora pionierii-constructori le răspund prin fapte, prin lucrările realizate.

Felicitări tuturor!

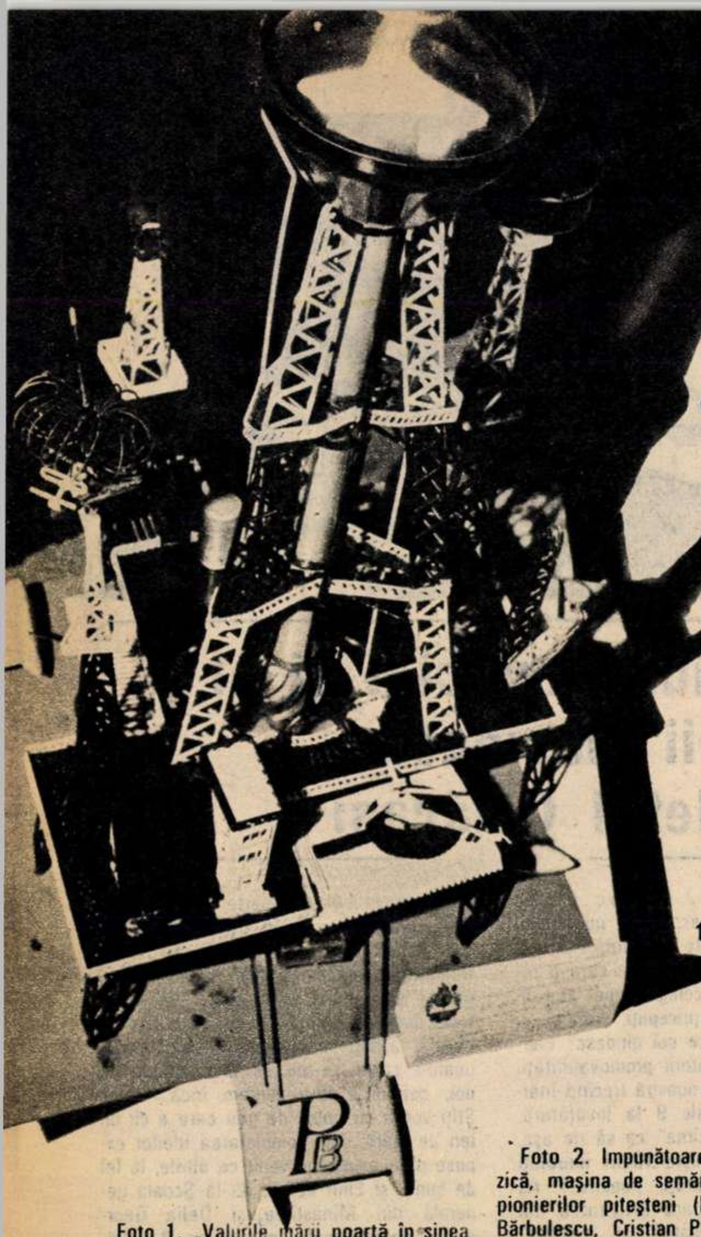
1

Foto 1. „Valurile mării poartă în sinea lor nu numai frumusețea, dar și o nemaipomenită energie", și-au zis mai mulți băieți de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din **Bistrița**. (Adrian Bebenici, Adrian Borzo, Brassai Zoltan, Ovidiu Duculescu, Marius Pintea, Petru Vădean). Așa că au imaginat și au construit platforma „Bistrița", o instalație de pompare a apei marine utilizînd energia valurilor. Sprijinită pe șapte piloni, cu punți de acostare a navelor, cu avertizoare, pe timp de ceață, pentru avioane și nave, platforma s-a bucurat de un mare succes.

2

Foto 2. Impunătoare ca... prezență fizică, mașina de semănat orez, creație a pionierilor piteșteni (Liviu Cîrje, Eugen Bărbulescu, Cristian Pop, Florin Tuțulan, Valentin Tatu) se prezintă ca o unealtă foarte harnică: fiind un vehicul pe pernă de aer, se poate deplasa pe terenuri accidentate, mîloase, nisipoase, este capabilă să semene, să împrăștie îngrășăminte, să transporte diferite materiale. **Premiul I — Mecanizarea agriculturii.**

3

Foto 3. Iată și primul cart electric realizat la noi în țară, construit de pionieri în vederea antrenamentelor pentru începători. Care sînt avantajele acestei mașini? Nu consumă benzină, nu poluează și nu face zgomot, se manevrează foarte ușor și se poate construi la orice club sau cerc de carting prin adaptarea oricărui cart existent in dotare (realizatori: Bogdan Naumovici, Lucian Ganciu, Dragoș Georgescu, Casa pionierilor și șoimilor patriei, sector 1, București). **Premiul I — Electromecanică.**

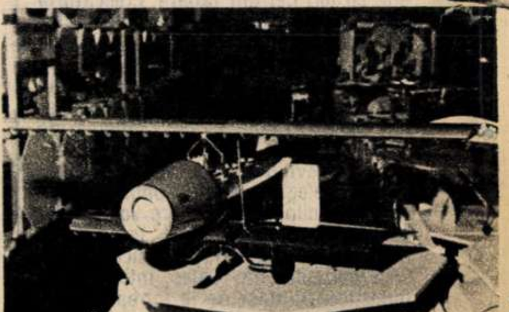
4

Foto 4. Un elegant motoreactor, cu comandă... în miniatură! De culoare grena, cu coada sa de rîndunică, acest aeromodel „Coandă" poartă emblema „uzinei" care l-a creat: Casa pionierilor și șoimilor patriei, Brașov. (Realizatori, pionierii Valentin Borzancovschi și Ovidiu Tirean) **Premiul I — Machete de construcții**.

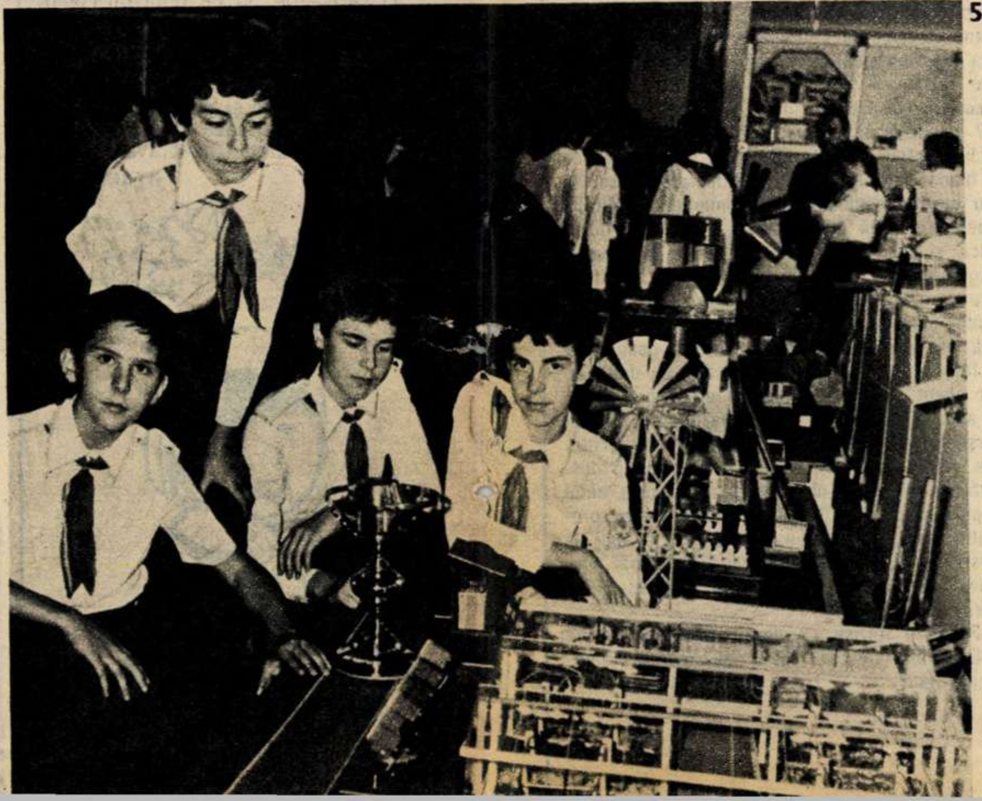
5

Foto 5. Un pupitru de comandă, mînuirea unor butoane și gata: în seră va fi umiditatea dorită, temperatura necesară, lumina cea mai propice dezvoltării plantelor. Simplu, nu-i așa? Desigur, odată construit **„Complexul automatizat pentru folosirea energiilor neconvenționale în agricultură"** poate funcționa fără prea mari probleme. Pentru că, așa cum a fost el conceput de către pionierii de la Casa pionierilor și șoimilor patriei, sector 1 București (Horia și Daniel Cacoveanu, Liviu Constantin și Mircea Constantinescu), acest complex folosește energia solară și eoliană.

Trofeul „Rampa de lansare".

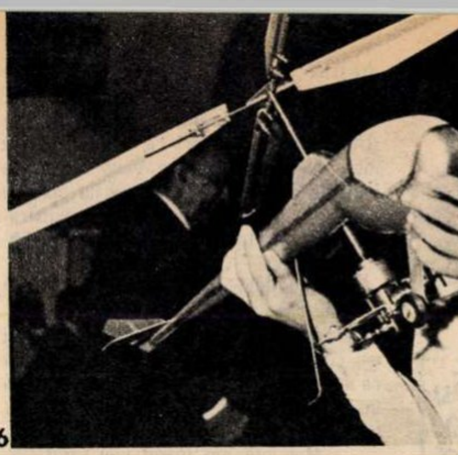
6

Foto 6. Obiectul de studiu preferat al lui Mircea Breban din clasa a VII-a este biologia. Este membru al cercului de aeromodele de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Șimleu Silvaniei de un an. Visul lui este să devină medic. Acest lucru, bineînțeles, nu-l împiedică să frecventeze cu regularitate activitățile cercului, să lucreze cu abnegație. Acum, în cadrul concursului a cîștigat o mențiune cu elicopterul său cu motor. Nu s-a așteptat la un asemenea succes. Zîmbește fericit.

Mențiune — Modelism.

7

Foto 7. Liviu Colac, din Botoșani, vă face demonstrația însușirilor multiple ale mașinii agricole universale de prășit, semănat și împrăștiat îngrășămintele. Cîteva din calitățile acestei ingenioase mașini: ea poate fi folosită la efectuarea lucrărilor pe terenuri greu accesibile pentru tractoare (grădini, pante etc.), este echipată cu un motor „Mobra 50" și are prevăzute două faruri și pentru lucrul pe timp de noapte. Liviu Colac, Laurențiu Diaconu, Marcel Butnaru, Laurențiu Fantu, Andi Drob, Stelian Sidor, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Botoșani. **Marele premiu colectiv.**

8

Foto 8. Pentru pionierii de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Rîmnicu Vîlcea, funcționarea „motorului în doi timpi" nu mai constituie nici un secret. Cîțiva pionieri (Cătălin Cimpănășoiu și frații Tănăsoaia) au construit în miniatură un astfel de motor care poate fi montat și demontat cu ușurință. **Premiul I — Aparate și instrumente didactice**.

LUCRARI DE PROTECTIA MUNCII
9

Foto 9. Un dispozitiv pentru protecția motoarelor electrice conceput la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Craiova (Ancuța Aciu, Gabriel Socoteanu) este destinat termotestării, protejării aparatelor electrice de supraîncălzire.

10

Foto 10. E un robot care, deși nu are mîini și picioare, are memorie și lucrează. Realizator: Marcel Moisescu, membru al cercului de electrotehnică de la Casa pionierilor și șoimilor patriei Ploiești. Lucrarea sa, Programatorul electronic pentru automatizarea complexelor de creștere a păsărilor a obținut **Premiul I — Automatizări.**

11

Foto 11. Această navă cu propulsie combinată: folosește, în funcție de vreme, atît combustibilul cît și velele. Pionierii brăileni (Dan Goncear, Cristian Marin) au construit-o în vederea realizării unor importante economii de combustibil.

Lista completă a lucrărilor premiate, precum și schemele de funcționare a celor mai reprezentative aparate, dispozitive, machete și jucării, vor fi publicate in revista „Start spre viitor" nr. 9 din luna septembrie

FOTO:
GRIGORE PREPELIȚĂ

Carnet de scriitor

DRUM ÎN ISTORIE

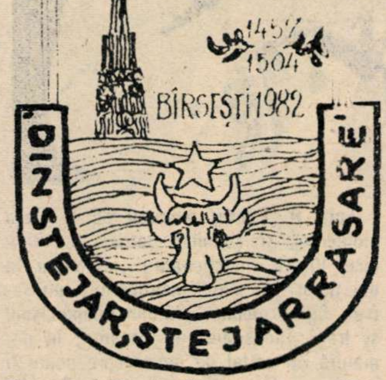

Deschid filele carnetului de notiţe şi printre rînduri, în faţa ochilor îmi apare o după-amiază aurită de soarele care înclină către apus. Undeva, pe dealul din faţă răsună melodiile unei fanfare. Deschid o poartă de lemn şi trec printre cabane colorate diferit şi pictate cu personaje de basm, ca într-un orăşel al copiilor. Fiecare cabană are un nume: Brăduleţul, Veveriţa, Cosmonauţii, Tricolorul, Mioriţa. În aceste cabane este instalată tabăra din Soveja, cîndva loc de surghiun al scriitorului unionist Alecu Russo. Dincolo de căsuţe se întinde o poiană cu iarba înaltă dată în spic şi înconjurată de brazi şi paltini şi peri sălbatici. Melodiile fanfarei se înalţă chiar de acolo, din mijlocul acelei mirifice poieni. Dar de ce muzică de fanfară, uniforme pionereşti, aplauze şi această copilărească veselie? Fiindcă aici, pe plaiul originar al celei mai frumoase balade româneşti, Mioriţa, au venit în ospeţie pionierii de la tabăra Forumului judeţean Vrancea. Poiana răsună acum de glasurile gazdelor subţirele, dar pătrunzătoare în siguranţa cu care urcă şi coboară pe relieful melodiilor.

La o măsuţă din scînduri de brad, cu bănci tot din scînduri de brad stau de vorbă cu cîţiva dintre forumişti: Iorga Iulia, clasa a VII-a F., Şcoala generală nr 9, Focşani, Udrea Alexandru, clasa a VII-a, tot din Focşani, Dărmănescu Marcela, clasa VIII-a, Şcoala generală nr. 1, Panciu şi Costin Elena, clasa a VII-a, Şcoala generală din Odobeşti, locţiitor al preşedintelui C.N.O.P.

Încerc să disting, să-mi amintesc cu exactitate glasurile interlocutorilor mei, dar nu reuşesc. Glasul Iuliei, în amintirea mea, se confundă cu cel al Marcelei, glasul Elenei, cu al Iuliei, aşa că pînă la urmă nu-mi rămîne în auz decît o singură voce. Aflu astfel că vizitarea taberei de la Soveja a fost doar un popas din marea şi instructiva călătorie pe care pionierii forumului judeţean au început-o încă din zorii zilei. O călătorie tematică, prevăzută în programul forumului judeţean şi aşteptată cu nerăbdare de către toţi pionierii prezenţi la forum.

— E o călătorie la izvoarele istoriei, spune Alexandru. Glasul lui se deosebeşte de al fetelor, e uşor baritonal. Ţara Vrancei este prima oară atestată într-un document din iulie 1431. I se spunea Vrancea sau „Ţara împădurită". În timp ce-l ascult pe Alexandru, îmi aduc aminte că şi Dimitrie Cantemir arată în „Descrierea Moldovei" că Vrancea exista încă înainte de Dragoş Vodă, ca obşte independentă, că locuitorii ei nu plăteau dăjdii şi că timp îndelungat administrarea satelor a fost asigurată de către „bătrînii satelor".

— Întîi, bineînţeles, am vizitat oraşul Focşani, capitala judeţului nostru, întrerupe nerăbdătoare Elena. Oraşul Unirii — cum i s-a zis şi i se zice azi. După ce am depus jerbe de flori şi cravate cu insemne pionereşti la Monumentul eroilor, ne-am îndreptat spre Mărăşeşti.

— Mai întîi am trecut prin satul Garoafa, unde se mai păstrează şi azi tradiţia ceramicii nesmălţuite.

— Iar din Garoafa am intrat în Bizigheşti, satul marelui nostru cronicar, Ion Neculce...

Iar încep să confund glasurile fetelor. Alexandru tace. Le lasă să vorbească numai pe ele.

— La Tişiţa ne-am oprit lîngă statuia „Victoriei", operă a sculptorului Oscar Han, ridicată în amintirea eroicelor bătălii de la Mărăşeşti. Pe soclul statuii se pot citi acele cuvinte pe care le-au scris, cu sîngele lor, ostaşii generalului Eremia Grigorescu ori cei ai căpitanului Grigore Ignat şi care au devenit simbolice: „Pe aici nu se trece".

— Şi la Mauzoleul de la Mărăşeşti ne-am oprit şi am depus flori, iar la cripta eroinei de 12 ani, Maria Zaharia, din partea tuturor membrilor forumului judeţean am lăsat o cravată roşie cu tricolor.

— În satul Cîmpuri am vizitat căsuţa lui moş Ion Roată, cu cerdac şi acoperiş de şiţă şi care, aproape incredibil, se aseamănă ca două picături de apă cu „bojdeuca din Ţicău" a celui ce l-a făcut cunoscut, marele Creangă.

— Am fost şi la Mărăşti, spune cineva.

— Da, şi acum ne vom îndrepta spre Bîrseşti, locul de întîlnire dintre Ştefan cel Mare şi Tudora Vrîncioaia. În 1904, cînd s-au împlinit 400 de ani de la moartea lui Ştefan cel Mare, acolo, la Bîrseşti, pe dealul Dumbrava a fost înălţat un monument.

— Deseară vom ridica acolo un foc de tabără, apoi vom fi oaspeţii pionierilor din Bîrseşti.

— Iar mîine, în preajma monumentului de la Bîrseşti-Dumbrava se va desfăşura ce-a de-a III-a ediţie a acţiunii pionereşti „Din stejar stejar răsare", prin care vom omagia trecerea lui Ştefan cel Mare pe aceste meleaguri. Serbarea va începe cu un ceremonial pionieresc, va urma un moment simbolic al întîlnirii lui Ştefan cel Mare cu Tudora Vrîncioaia interpretat de artiştii amatori de la căminul cultural din Bîrseşti.

— Apoi serbarea va continua cu un moment literar-muzical prezentat de pionierii unităţii din Negrileşti şi va lua sfîrşit cu dansuri şi cîntece vrîncene prezentate de formaţiile artistice ale pionierilor de la Paltin, Nereju, Năruja, Nistoreşti, Vidra, Valea Sării, Vrîncioaia, Tulnici, Bîrseşti, ale Casei pionierilor şi şoimilor patriei din Focşani, Adjud, Panciu şi Odobeşti.

Îmbrăcaţi în uniformele lor albastru-închis, cu vipuşcă roşie la pantaloni, cu epoleţi rotunzi din fir auriu, cu nasturi strălucitori şi pe cap purtînd şepci cu tuiuri tot aurii — cei din fanfară cîntau cu foc o voinicească. Privindu-i am spus:

— Aţi avut multe drumuri azi. Şi mai aveţi...

— Da, am auzit glasul Iuliei. Pentru că toate drumurile din Vrancea duc în istorie.

COSTACHE ANTON

ROMAN FOILETON

MISTERUL acvariului de cristal

Ion Grecea

6

Adus la sediul miliţiei, uscăţivul fu introdus la arest, iar la amiază i se luă primul interogatoriu. Îl chema Titu Pacoveanu, avea 23 de ani şi nici o meserie, trăia din vagabondaj. De fapt fusese cîndva ucenic de frizer, apoi ajutor de ospătar pe litoral. De cîteva săptămîni se aciuase în oraş, spunînd că venise să se angajeze undeva. Dar, afirma el, nu fusese primit, întrucît nu avea carte de muncă.

— Ai spart casa profesoarei din strada Cernei şi ai furat! îl acuză locotenentul Dan Finţa. Ce poţi spune?

— N-am spart nimic, n-am furat în viaţa mea un capăt de aţă!

— Minţi!

— Nu mint...

— A cui era maşina cu care ai venit la parcul de distracţii?

— A lui nea Pantelică, ăl cu baraca de tir.

— Şi haina de blană din portbagaj?

— Nu ştiu! El mi-a dat maşina să fac o plimbare şi atît.

— Ai permis de conducere?

— Nu...

— Deci o infracţiune... Spune, cunoşti o fată pe nume Marioara Trifu?

— Nu, n-o cunosc...

A fost adusă fata de la magazinul alimentar şi odată cu ea a venit şi responsabilul. De cum l-au văzut, l-au şi recunoscut. El era cel ce venise în chip de lucrător la telefoane să verifice instalaţia, dăduse o raită prin casă şi plecase promiţînd fetei cîte-n lună şi-n stele. Şi tot el, spunea responsabilul de la „Alimentara", venise cu o zi în urmă, întrebase unde e Marioara şi i se spusese că fusese învoită pentru două zile ca să se ducă împreună cu mătuşa sa pînă la ţară.

— Mi-a zis că-i o rudă, altfel nu-i dădeam relaţii, se scuză responsabilul.

Era clar că ştiind-o pe profesoară plecată împreună cu nepoata ei, Paco, cum îi spuneau prietenii de furtişaguri se gîndise că este momentul cel mai potrivit pentru a pătrunde în casă prin tavanul bucătăriei, mai ales că topografia apartamentului o ştia ca-n palmă. Venise pe înserat, prin grădină, pe o potecă din spatele casei şi operase în linişte, fără să-l simtă vreun vecin. Sistemul de spargere al tavanului a fost simplu: a făcut o mică gaură, a introdus o umbrelă, a deschis-o automat de lîngă mîner şi spărgînd tavanul, molozul a căzut în ea întocmai ca într-o mare cupă. Apoi, prin deschizătură, bucăţile de tencuială au fost trase sus, în pod. Şi tot prin deschizătură, cu o scară de frînghie, Paco a coborît după aceea în bucătărie.

— Lanterna aceasta străină „Bosch" e a ta?

— A mea...

— Ai luminat cu ea în noaptea cînd ai cotrobăit prin odăile femeii...

— N-am fost eu acolo, nu ştiu despre ce furt vorbiţi...

Locotenentul scoase din cutiuţa de tablă micuţa ramă de nichel pe care scria marca lanternei şi o potrivi exact, în clame, încadrînd butonul de declanşare al ei.

— Ei, ce zici? întrebă Dan Finţa, arătîndu-i infractorului lanterna cu montura potrivită la locul de unde căzuse. Rama asta din nichel am găsit-o acolo, lîngă şifonier. Acum recunoşti?

Titu Pacoveanu lăsă capul în jos şi tăcu. Ce mai putea spune? Încercase să afirme că lanterna fiind găsită în maşina lui Pantelică, poate că acesta ştia şi ceva de haina de blană din portbagaj. Nu-i mersese însă. În noaptea cu pricina, bărbosul fusese internat în spitalul din oraş pentru o criză de apendicită, după cum dovedeau medicii, şi deci nici nu putea fi vorba că el ar fi făcut spargerea.

Dar ceea ce a întregit acuzarea împotriva lui Paco, a fost rezultatul percheziţiei ce i s-a făcut acasă. Locuia la periferia oraşului, la un bătrîn tîmplar, ocupînd o odaie din faţă şi pe care o ţinea încuiată cu două lacăte. „Sînt agent la Adas, îl minţise el pe proprietar. Ţin poliţe, acte, dosare ce-mi trebuie pe teren şi nu pot lăsa uşa, aşa, de perete!" Acuma însă, la ordinul locotenentului de miliţie şi în prezenţa a doi martori, o deschisese fără nici un fel de obiecţiune. Iar înăuntru, omul legii descoperi un adevărat bazar de lucruri, a căror provenienţă Titu Pacoveanu nu reuşi s-o explice în nici un fel: trei casetofoane, haine, patru ceasuri de mînă, aparate de fotografiat şi cîte şi mai cîte. Bineînţeles, şi lucrurile bătrînei profesoare...

— Ei, Paco? îl trezise ca dintr-o amorţeală vorba dură a lui Dan Finţa. Ce zici? Tot îl mai acuzi pe Pantelică, prietenul tău?

— Nu.

CLUB 14

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

Czech Szabolcs

(Cascador
şi profesor
de cascadorie)

1. **Curajul e de mai multe feluri?**

— Cel puţin din experienţa mea şi a colegilor mei, aş remarca două genuri de curaj: cel născut, curajul pur, şi al doilea, curajul **asumat**, curajul **prudent**. Cel dintîi, cu timpul, ajunge să domine raţiunea, iar în cazul cascadorului acest fapt e deosebit de periculos. Cel de al doilea — deşi formularea mea: „curaj prudent", pare o contradicţie — este adevăratul curaj. L-aş denumi chiar aşa: **frica unui om foarte hotărît!** Componentele unei cascade (unui număr de cascadorie) sînt infinite; uneori e de ajuns o mică schimbare a direcţiei vîntului ca să pună în pericol totul. Un motiv în plus să judeci, să prevezi şi să preîntîmpini cît poţi mai mult.

2. **Tot citim prin ziare relatări despre isprăvi spectaculoase, unele de-a dreptul excentrice. Trebuie admiraţi fără rezerve aceşti curajoşi?**

Faptul că doi inşi intră într-un butoi şi se dau de-a dura în Niagara poate fi un fapt de curaj, dar e fără conţinut. Fără conţinut uman, adică. Or, fără să slujească omului, fără să rezulte **din dragoste faţă de oameni**, curajul poate eşua în pură agresivitate. Este bine că Organizaţia pionierilor recompensează cu distincţii pe copiii care fac acte de curaj — de curaj pozitiv, i-aş spune: salvări de la înec, fapte de omenie etc. Cascadorul e om de acţiune şi el ştie mai bine decît oricine că **fapta** bună este aceea care, în ultimă instanţă, ajută celor din jur.

3. **Fiindcă veni vorba, v-a folosit vreodată, în viaţa obişnuită, competenţa dumneavoastră... neobişnuită.**

Cum tocmai precizasem mai sus, nu „mi-a folosit", ci „am folosit-o" pentru binele altora. Eram odată în autobuz şi văd că, la plecarea din staţie, o femeie aleargă şi se agaţă. Obişnuit să prevăd primejdia — se apropia şi o curbă — (pînă la uşa din spate aş fi ajuns cu greu) am forţat uşa din mijloc, am ieşit pe scară, am evaluat rapid şansele unei posibile intervenţii (poziţia corpului, caracteristicile căderii) mi-am dat seama că nu pot ajunge prin săritură pînă acolo şi am decis: în momentul cînd mîna femeii a cedat, m-am aruncat astfel încît capul ei să cadă nu pe asfalt, ci... pe picioarele mele. Şi am reuşit: eu cu cîteva zgîrieturi, ea la fel — dar salvată!

4. **Nu sînt puţini copiii şi tinerii care vor să devină sau „să facă" pe cascadorii. Ce le poate spune profesorul de cascadorie al Institutului de artă teatrală şi cinematografică?**

— Le poate spune că el însuşi a ajuns cascador după ce, în tinereţe, făcea în acelaşi timp trei lucruri: muncea ca ucenic (de la 13 ani), învăţa la seral şi făcea sport. Mă tot caută pe la IATC fel de fel de tineri fără căpătîi şi chiar copilandri puşi pe chiul — toţi crezînd că a face pe cascadorul este o soluţie comodă de a te căpătui şi a deveni celebru. Nimic mai fals. Dacă vor, totuşi, să facă acest lucru, atunci să înveţe carte, să muncească şi să intre la IATC, unde se predă această disciplină. Amintesc mereu rolul muncii în formarea cascadorului, a actorului, nu aşa, fiindcă sună educativ, ci pentru că actorul, ca şi cascadorul, trebuie să aibă multă **experienţă de mişcare.** Vezi prin filme cîte-un actor făcînd atît de stîngaci pe ţăranul cu sapa, pe muncitorul la furnal etc.

5. **Curajul omului modern poate fi altfel decît al celor de altădată; din evul mediu, de pildă? Ce părere are cascadorul?**

— Cred că e... mai modern. Omul de azi, mai mult ca oricînd, e o fiinţă care doreşte să învingă, nu pentru a supravieţui, ca omul primitiv, ci pentru că victoria este pentru el o hrană spirituală. El **iniţiază** azi acţiuni care solicită curajul — vezi expediţiile de tot felul — pe cîtă vreme altă dată curajul era solicitat doar în condiţii de necesitate; cînd nu avea de ales. În vremurile acelea orice tînăr ştia că s-ar putea să moară în război (ele erau dese şi crude), iar faptul că mergea totuşi la război nu era un act de curaj decît în lumina unui scop mai presus de individ. Iată, neuitata faptă a ostaşilor noştri de la Mărăşeşti, lupta la baionetă; ea dovedeşte nu faptul că românii ar avea neapărat un curaj fizic mai dezvoltat decît alţii, ci pe acela că **scopul** pentru care ei luptau — libertatea — era atît de adînc întipărit în fiinţa lor.

6. **Cînd vi se întîmplă să vă fie şi frică?**

— De regulă atunci cînd trebuie să execut un număr la care odată am avut o oarecare neplăcere. Se instalează un fel de blocaj greu de depăşit. Unii recurg la prejudecăţi ridicole; poartă aceleaşi cizme ca atunci, la încercarea aceea reuşită etc. Soluţia e tot în gîndire: schimb o parte din datele numărului, să-mi creez sugestia că nu mai este acelaşi. Psihic, asta contează.

7. **Pe vremuri elementele de cascadorie erau filmate pe viu, fără dublură şi trucaj. Azi se truchează şi de ce se truchează?**

— Cînd eram copil credeam că omul care cade lat de pe cal (în film), lat rămîne. Or, nu se poate aşa, se-nţelege. Trebuie trucată, tocmai acea parte din sugestia filmică ce înseamnă distrugere: a omului, a animalelor, a maşinii. E uşor să sfarmi o maşină şi să o filmezi; mai greu este să faci să apară în film această imagine, dar fără să o sfarmi în realitate. Iată la ce altceva slujeşte truda cascadorului.

**FOTO:
DUŞAN ENDL**

Nu aşteptaţi să deveniţi cascadori
pentru a vă evidenţia curajul şi omenia.
Dovediţi-le în viaţa de zi cu zi!

1. Nu e număr de iluzionism, ci un moment din antrenamentul cascadorului.
2. Zbor spectaculos, în filmul „Dacii".

1

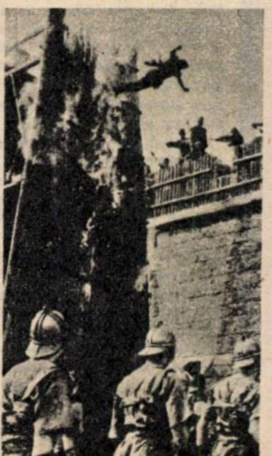

2

Club test

Pe ecrane rulează de curînd un film de aventuri a cărui acţiune (în prelungire la „Drumul oaselor") reînvie un moment din perioada premergătoare marilor evenimente ale anului 1848. În acest film, oaspetele nostru nu mai dublează pe nimeni: este deopotrivă cascador şi actor. Despre ce film este vorba?

ROMAN FOILETON

— Ce legătură este între voi doi?

— Vindea din lucrurile ce i le aduceam eu.

— Dar de unul Stafidă ai auzit?

— Am auzit, dar nu-l cunosc. Pe ăsta îl cunoaşte Gigi...

— Gigi e ăla blond, cu blugi şi pantofi „Adidas"?

— Exact, de unde-l ştiţi? făcu mirat Paco, întunecîndu-se şi mai mult la chip.

— Ştim mai multe... Ascultă, ai vîndut nişte timbre, de unde le-ai şterpelit?

— Nu, timbre n-am furat...

— Un clasor aşa, un fel de dosar, cu multe timbre înăuntru, nu-ţi aminteşti de el? E vorba de cîteva zile... Le-ai vîndut unui copil, în gang, acolo în faţa parcului.

— N-am fost niciodată în gangul acela...

— Bine, vom vedea.

A doua zi, Milică a fost invitat la miliţie şi a avut loc o confruntare cu Titu Pacoveanu.

— Îl cunoşti pe acest băiat? a fost întrebat infractorul.

— Nu...

— Lui i-ai vîndut timbrele. Cu o sută douăzeci de lei. L-ai aşteptat pînă ţi-a adus toţi banii...

— Nu-l cunosc, nu ştiu de timbre nimic.

— El este! spuse hotărît băiatul. Cum spui, nene, că nu mă cunoşti? Erai cu unul cu blugi ce avea o sacoşă sport în mînă...

— Paco, treaba e limpede, concluzionă Dan Finţa. Ia o hîrtie şi scrie ce ştii despre furturile ce le-ai săvîrşit. Dar nu uita să-ţi aminteşti de unde ai şterpelit timbrele. Primul drum am să-l fac la adresa asta... Adresa unei mari surprize...

(Va urma)

ALMANAH DE VACANȚ

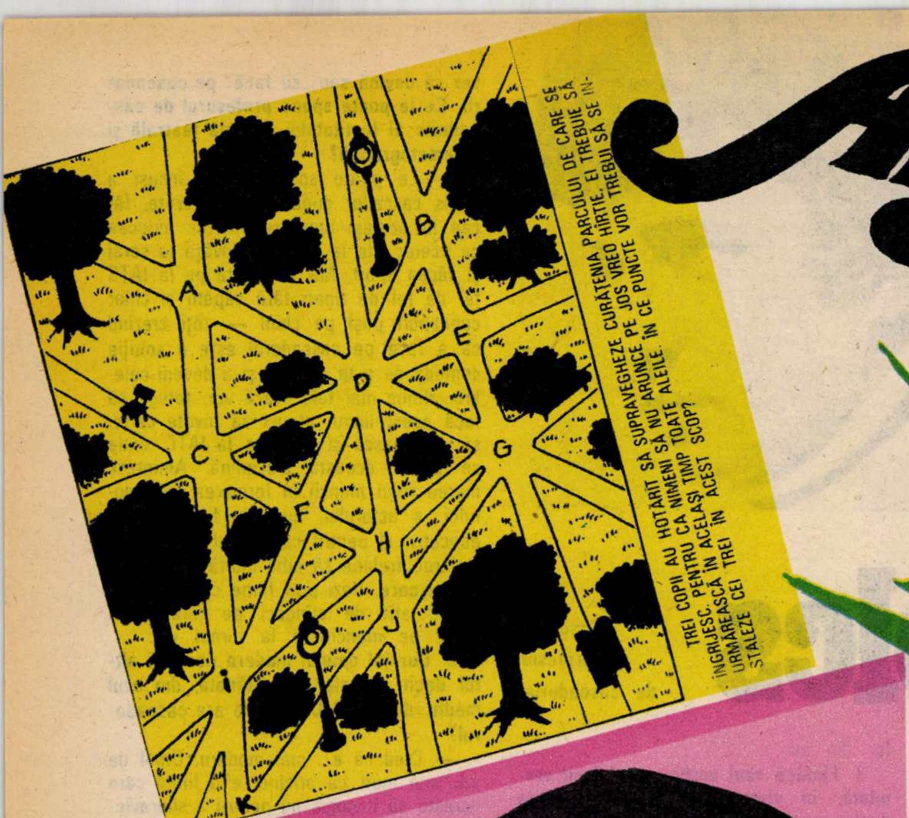

TREI COPII AU HOTĂRÎT SĂ SUPRAVEGHEZE CURĂȚENIA PARCULUI DE CARE SE ÎNGRIJESC. PENTRU CA NIMENI SĂ NU ARUNCE PE JOS VREO HÎRTIE, EI TREBUIE SĂ URMĂREASCĂ ÎN ACELAȘI TIMP TOATE ALEILE. ÎN CE PUNCTE VOR TREBUI SĂ SE INSTALEZE CEI TREI ÎN ACEST SCOP?

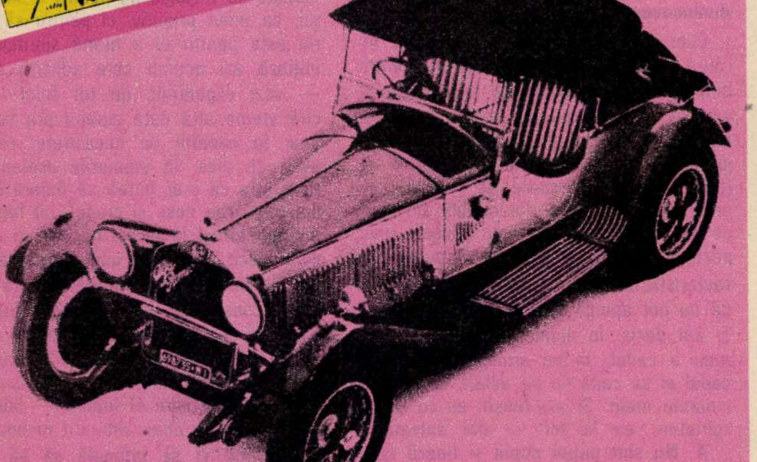

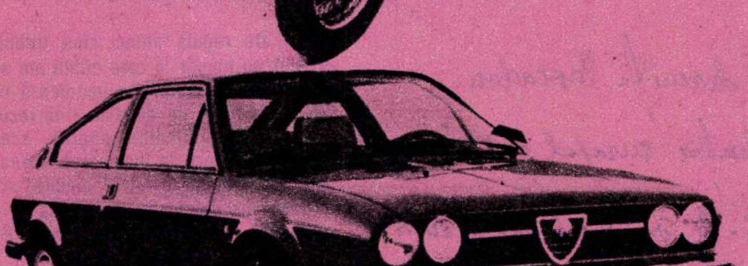

Care dintre cele două automobile de sus este mai frumos? Marca e una și aceeași — Alfa Romeo, dar le desparte o jumătate de secol! Pentru autorii de machete, este mai atrăgător „bunicul" produs în anii 30. Pentru piloții de raliu — modelul actual. Pentru majoritatea șoferilor, însă, interesant e acum nu atît desenul unei mașini, cît consumul! Realizatorii autoturismelor românești se pregătesc să trimită pe șosele o elegantă Dacie care, înzestrată cu un dispozitiv de concepție românească, va realiza însemnate economii de carburant.

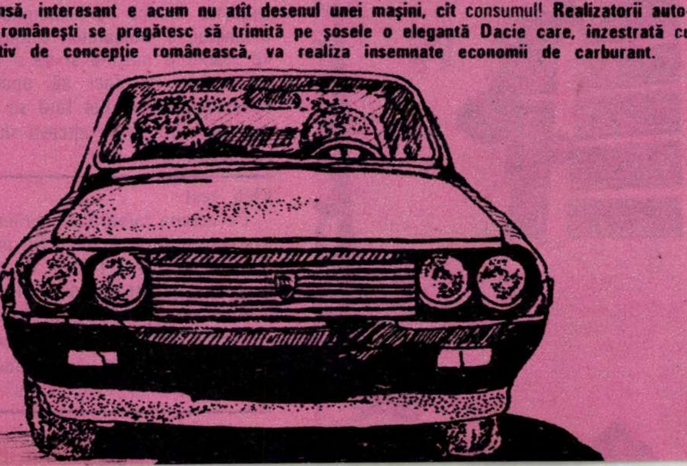

PEISAJ CU GLADIOLE ȘI BICICLETĂ

Onișor ar trebui să oprească, să-și tragă sufletul, dar pînă la gară e cale lungă. Dacă scapă plecarea trenului înseamnă că nu e capabil să-și țină cuvîntul și pe deasupra n-o mai vede pe Mariana pînă la toamnă. Pentru ea a pregătit enormul buchet de gladiole roșii proaspete, culese în zori, grijuliu, instalate pe portbagaj.

– Greu mai mergi! se răstește Onișor la bicicletă. Cînd te-am împrumutat pentru drumul ăsta, mi s-a spus că ești cea mai rapidă.

– Nici pomeneală! Și dacă te-ai uita mai bine la mine, mai recunoaște.

– De unde pînă unde? Nu-mi amintesc să te mai fi întîlnit pînă azi!

— Stai slab cu memoria. Află, dragul meu prieten, că sînt bicicleta din problema nr. 214 pe care ai avut-o la teza de pe trimestrul trei. Precizarea asta îți spune ceva?

– Cine să le mai știe pe toate! Există probleme cu cai, cu tractoare, cu avioane. De ce n-ar exista și cu biciclete?

– Păi există. Sînt clasice. Este exact cazul problemei 214: un biciclist pleca din Slobozia spre Mangalia,iar altul, la aceeași oră, dinspre Mangalia, spre Slobozia, mergînd însă fiecare cu altă viteză. Trebuia să calculezi în ce localitate urmau să se întîlnească. Acum îți amintești?

– Parcă. Și ce-i cu asta?

– Eu sînt bicicleta care a plecat din Slobozia! În mod normal trebuia să mă întîlnesc cu verișoara

Secționați și îmbinați

Secționați figura de mai jos în două, fără a tăia nici unul dintre orificii, apoi îmbinați părțile obținute astfel încît să realizați un pătrat.

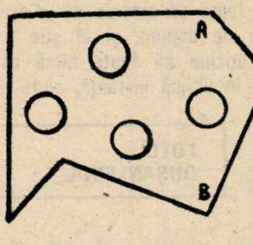

Povestea instrumentelor muzicale (IV)

VIOLONCELUL

Știți care este instrumentul cel mai apropiat de vocea umană? Violoncelul. Prin largile sale posibilități de atacare a tuturor registrelor vocii omenești – de la sunetele cele mai grave ale bărbaților, ale bașilor, pînă la cele mai acute, ale sopranelor – violoncelul și-a cucerit azi o prețuire necunoscută în întreaga sa istorie seculară.

Denumirea actuală a instrumentului se întîlnește pentru prima oară în 1665, în sonatele unor compozitori anonimi italieni, iar din 1667 Gioseffo Maria Placuzzi introduce violoncelul în circuitul universal printr-o lucrare destinată special acestui dificil instrument. Strămoșul violoncelului s-a numit Viola da gamba *(vioara de picior), fiindcă instrumentul se ținea vertical între cele două membre inferioare. Pînă la mijlocul secolului al XVIII-lea violoncelul se sprijinea pe un scăunaș. Abia din secolul trecut, cînd violoncelistul francez Franchomme a fixat instrumentul de podea printr-un piciorus metalic cu vîrf, s-a definitivat violoncelul de azi.*

Avînd forma unei viori de mari proporții, violoncelul dispune de patru coarde acoperind trei registre: Acut, mediu și grav. De aceea, în scriitura lui se folosesc trei chei diferite (sopran, tenor și bas). Arcușul este mai scurt decît al viorii și violei.

O curiozitate: la violoncel se poate folosi și degetul gros al mîinii stîngi, deci se cîntă cu toate cele cinci degete! Mînuirea instrumentului rămîne însă foarte dificilă. Executantul trebuie să aibă degete puternice și mari, brațe vînjoase și forță în picioare. La violoncel se cîntă, s-ar putea spune, cu tot corpul! Și, totuși, sunetele sale catifelate, suave, vibrante, îi atrag auditorii contemporani mai mult decît acum 300 de ani, cînd violoncelul era socotit un instrument de acompaniament.

VIOREL COSMA

Criptogramă

Pornind dintr-un anumit colț și urmînd o anumită cale, veți afla o reflecție despre dragostea de patrie aparținînd lui G. Topîrceanu (1886—1937).

■	U	E	M	A	I	C	A	D	A	T	S	A	■
■	N	U	U	N	N	I	E	E	D	O	E	S	■
A	T	N	I	E	E	N	R	T	O	R	R	E	A
F	O	M	R	O	S	U	I	A	T	I	A	L	E
I	I	E	A	T	O	C	B	R	P	E	T	A	U
P	R	R	D	O	A	O	U	A	E	E	S	U	C
A	T	I	T	E	T	E	I	D	R	I	N	D	E

* * *

Criptogramă

Pornind dintr-un anumit colț al careului și citind literele într-o anumită ordine, veți afla o strofă din poezia „Freamăt de codru" de Mihai Eminescu.

T	N	D	I	E	I	S	N	A	R	E;
R	I	S	E	L	S	E	A	S	A	E
E	R	C	T	A	L	L	G	U	O	U,
S	A	I	N	C	U	E	A	B	S	P
L	U	N	S	A	◉	N	I	V	I	R
S	A	A	A	L	◉	D	U-	L	D	I
A	M	E	L	E,	R	U	D	A	P	N
F	I	A	T	D	A	C	P	I	A	C
U	S	S	L	E	R	O	E	T	L	U
R	E	C	U	L	A	A	R	P	A	L.

mea, bicicleta din Mangalia, la Constanța, însă din pricina ta n-am ajuns niciodată acolo.

– Îmi pare rău, oftă Onișor. De fapt, nu sînt numai eu de vină. Mai precis, a fost o situație specială: în ziua aceea – acum îmi amintesc perfect – trebuia să mă duc la film cu Mariana.

– Va să zică, ai dat peste cap teza fiindcă erai cu gîndul în altă parte. Mă rog, fiecare cu problemele lui. Dar după aceea, oricum, te-ai distrat. A fost un film bun?

– Habar n-am, zise Onișor melancolic. Era prima oară cînd Mariana fusese de acord să mergem împreună la cinema, iar eu, de emoție, am uitat unde pusesem biletele. Mariana nu m-a mai așteptat, a zis că sînt un zăpăcit și a intrat la film cu niște colegi care-l cunoșteau pe controlor.

– Deci ai rămas pe dinafară. Ți s-a mai întîmplat?

– Destul de des și în tot felul de împrejurări. Mai ales la școală... Nu știu ce să mai fac, oftă Onișor. Întotdeauna încurc lucrurile și mai ales întîrzii. E nemaipomenit cum nu reușesc niciodată să fiu punctual.

– Păi atunci să știi că noi doi semănăm! Nici eu nu ajung la destinație!

– Vrei să spui că nici acum...?

– Nici acum și niciodată: Din cauza ta eu tot plec și plec, dar nu ajung nicăieri! De unde pornesc, tot acolo mă întorc. Ba îmi sare lanțul, ba mi se rup niște spițe, ba fac pană de cauciuc.

– Poate că de data asta o să faci o excepție...

– Zău c-aș vrea, de cînd visez să ajung și eu odată la destinație, dar parcă-i după mine? Sînt așa cum m-ai lăsat în problema 214: acolo erau prevăzute și 16 minute pentru remedierea unei defecțiuni. Nu le-ai inclus în calcul și de atunci mă defectez într-una.

– Dar dacă te rog frumos, dacă-ți promit că...

– Prea tîrziu, oftă bicicleta, poticnindu-se. Poftim, m-au lăsat rulmenții! Ce ți-am spus? Cu mine n-ajungi nicăieri.

Onișor sări din șa și se aplecă pentru a examina situația. Într-adevăr, nu era nimic de făcut. Bicicleta devenise inutilizabilă.

– În ciuda faptului că tu ești principalul vinovat, te rog să mă crezi că îmi pare rău, fiindcă, deși dezordonat și nehotărît, te văd, totuși, băiat simțitor.

– Nehotărît, ai dreptate, oftă Onișor, ăsta-i cuvîntul care se rostește cel mai des în legătură cu mine. Pînă la urmă o să ajung să cred că sînt chiar așa! Dar dacă pot să fiu și altfel?! Gata, mergem mai departe!

– Nu te înțeleg. Doar ți-am explicat că...

– ...n-ajungi niciodată la destinație? Ei, de-acum înainte o să ajungi. Cu mine! Vreau să văd cine ne poate opri!

Onișor controlă poziția gladiolelor pe portbagaj, apoi săltă bicicleta, o potrivi pe umăr, așa cum văzuse că fac alergătorii de ciclocros și porni în fugă spre gară. Drum lung și greu, aproape imposibil de străbătut în zece minute de către un băiat oarecare, dar nu și de unul care a luat o anumită hotărîre.

OVIDIU ZOTTA

CU UN FIR DE LÎNĂ

Urmărind figurile de mai jos, veți putea face, din fire de lînă, flori de toate culorile, care pot servi de garnitură la diferite obiecte de îmbrăcăminte sau casnice.

De sus în jos: bobinați rar un fir de lînă pe un creion. Treceți, cu acul, un alt fir de lînă pe sub cel bobinat. Înnodați, apoi repetați operația de cinci ori. Acum treceți un alt fir de lînă, cu ajutorul acului, pe sub cele cinci viitoare petale. Înnodați și... ați obținut floarea! Cu drag.

OLGUȚA

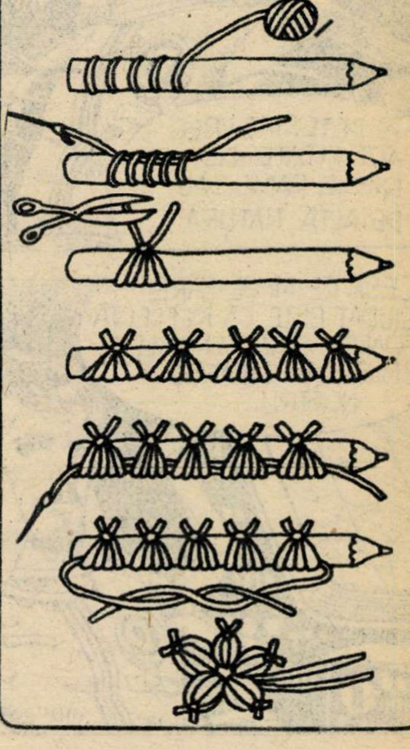

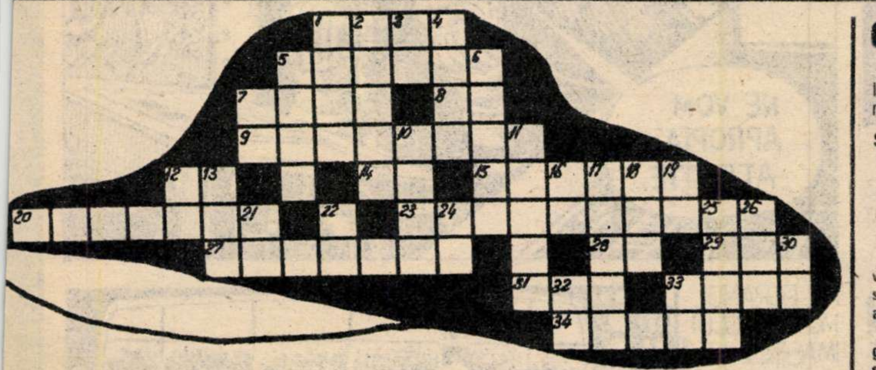

VARA ÎN LITERATURĂ ȘI ARTĂ

ORIZONTAL: 1) Autorul poeziei „Vara". 5) „Anotimpurile" – este una din poeziile acestei regretate poete. 7) Din creația sa desprindem poezia „Amiază de vară". 8) Torid! 9) Pictor flamand reprezentat în Muzeul de artă al R.S. România prin tabloul „Vara". 12) Pe covor! 14) Bate simunul. 15) Fabulist român, autorul fabulelor „Muntele", „Rîul și heleșteul" ș.a. 20) A transpus într-una din pînzele sale un „Peisaj de vară". 23) Autorul poeziei „Soarele". 27) Pictor belgian, care a reprezentat, într-un subiect estival, o femeie cojind o portocală. 28) Soarele torid al vechiului Egipt. 29) Personificarea vîntului în Grecia antică. 31) Întindere (reg.). 33) Autorul corului mixt, pe versuri populare, „Grînele vara se coc". 34) Autor al poeziei „Iubire pentru munte".

VERTICAL: 1) Pictor și grafician român, din opera căruia amintim pînza „Plaja". 2) Poet clasic persan. 3) De la o vacanță mare la alta! 4) Înălțimi montane. 5) Elev din vechea Spartă. 6) Păduri... metalice. 7) Ionescu Jean. 10) Din creația acestui pictor clasic român amintim pînza „În lanul de grîu". 11) Suport al unei lămpi cu incandescență, care se fixează în dulie. 12) Petrec vara la munte. 13) Vapor. 16) Necula Sandu. 17) Covorul verde al refugiilor estivale. 18) Afluent al Pripetului. 19) Torid! 21) Nete. 22) Perioadă istorică. 24) În ritmul valsului. 25) Fizician german (1834–1874). 26) Element chimic. 30) În lume! 32) Ofilit la centru! 33) Trepte spre vîrf.

DICȚIONAR: UIB, CNA, REIS

Concursul nostru:

Cine știe circulație cîștigă!

Desenul nr. 15
ÎNTREBAREA NR. 15

Elevul din imagine a fost surprins de lăsarea întunericului într-o localitate vecină cu cea în care își are domiciliul. Se deplasează oare corect spre casă?

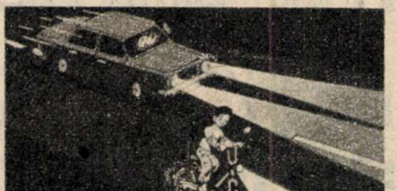

Desenul nr. 16
ÎNTREBAREA NR. 16

Greșește numai elevul din stînga imaginii sau și cel din dreapta? Explicați de ce!

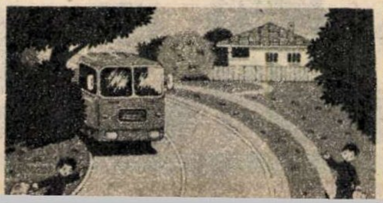

GĂSIȚI CUVÎNTUL

Luați de cîte două ori literele U și I și G. Intercalați încă o literă și veți obține un nume geografic.

Soluția problemei, din nr. 26: țurțur.

Lică A. Mirancea,
Vîrtoapele-Teleorman

* * * * * * *

Cele șase casete conțin cîte patru elemente. Privindu-le cu atenție, veți observa că, în fiecare casetă, un element din cele patru face parte dintr-o altă categorie decît celelalte trei.

Care sînt aceste elemente? Și cum se definește gruparea celor trei elemente rămase în fiecare casetă?

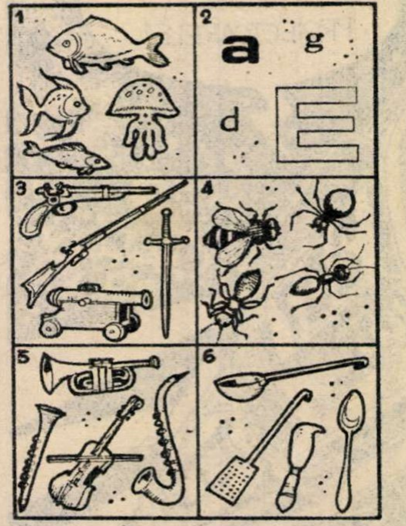

Cutezătorii

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA; Secretar responsabil de redacție: ION DONCA; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Redactor responsabil de număr: COSTACHE ANTON; Prezentare tehnică: ION MIHĂESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1, București 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia" TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226 București

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

TEMERARII SPAŢIULUI VII

Scenariu: **SORIN ŞTEFĂNESCU**
Desene: **VALENTIN TĂNASE**

Un alt monstru îi aşteaptă pe Dan şi Vlad la întoarcere, lîngă navă. Nu este însă decît iluzia optică provocată de un mic animal speriat de robotul Rob. Pornind în misiunea următoare, pe neaşteptate, se declanşează sistemul de alarmă.

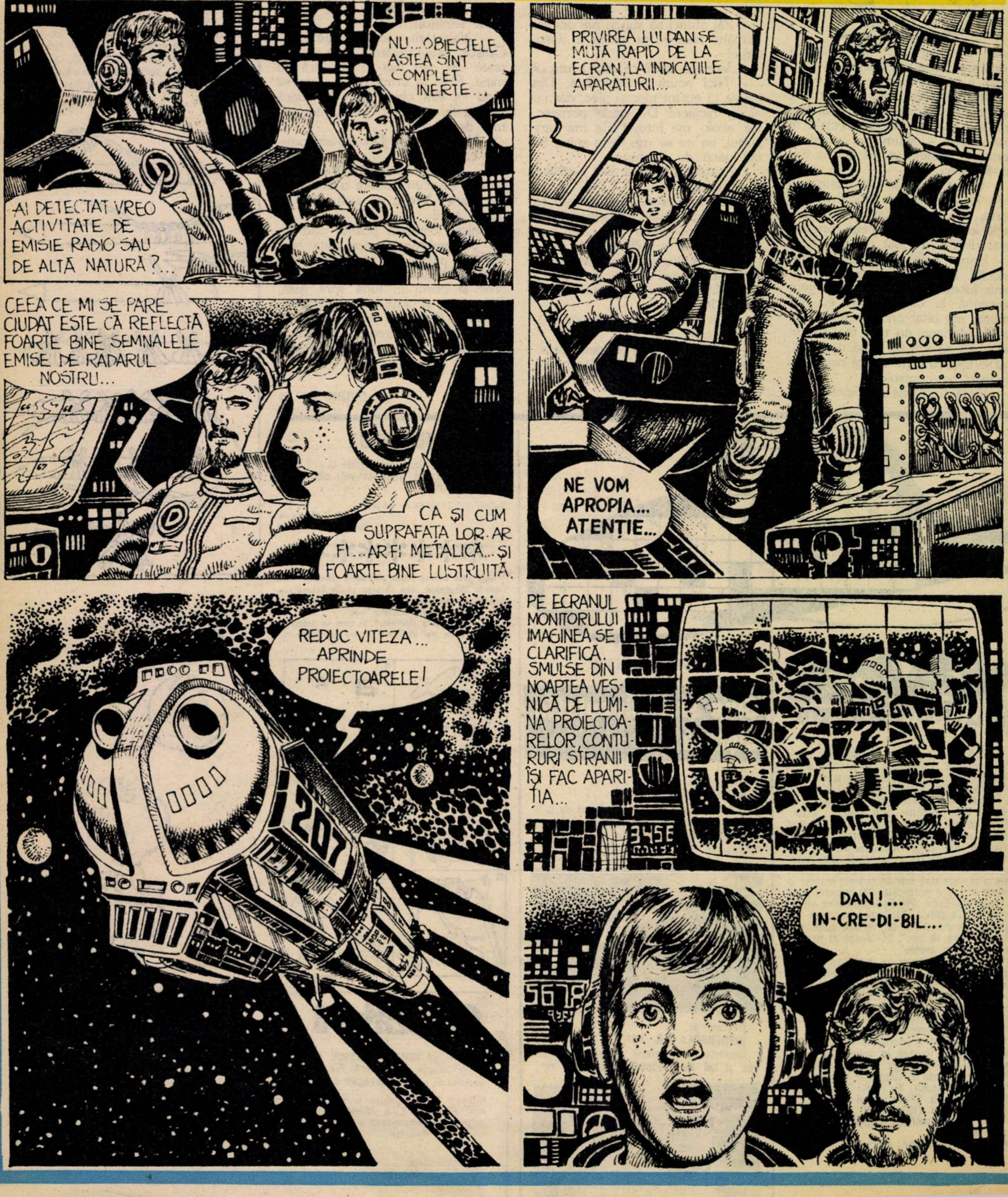
AI DETECTAT VREO ACTIVITATE DE EMISIE RADIO SAU DE ALTĂ NATURĂ?...
NU... OBIECTELE ASTEA SÎNT COMPLET INERTE...
CEEA CE MI SE PARE CIUDAT ESTE CĂ REFLECTĂ FOARTE BINE SEMNALELE EMISE DE RADARUL NOSTRU...
CA ŞI CUM SUPRAFAŢA LOR AR FI... AR FI METALICĂ... ŞI FOARTE BINE LUSTRUITĂ.
PRIVIREA LUI DAN SE MUTĂ RAPID DE LA ECRAN, LA INDICAŢIILE APARATURII...
NE VOM APROPIA... ATENŢIE...
REDUC VITEZA... APRINDE PROIECTOARELE!
207
PE ECRANUL MONITORULUI IMAGINEA SE CLARIFICĂ. SMULSE DIN NOAPTEA VEŞNICĂ DE LUMINA PROIECTOARELOR, CONTURURI STRANII ÎŞI FAC APARIŢIA...
345E
DAN!... IN-CRE-DI-BIL...

(Va urma)